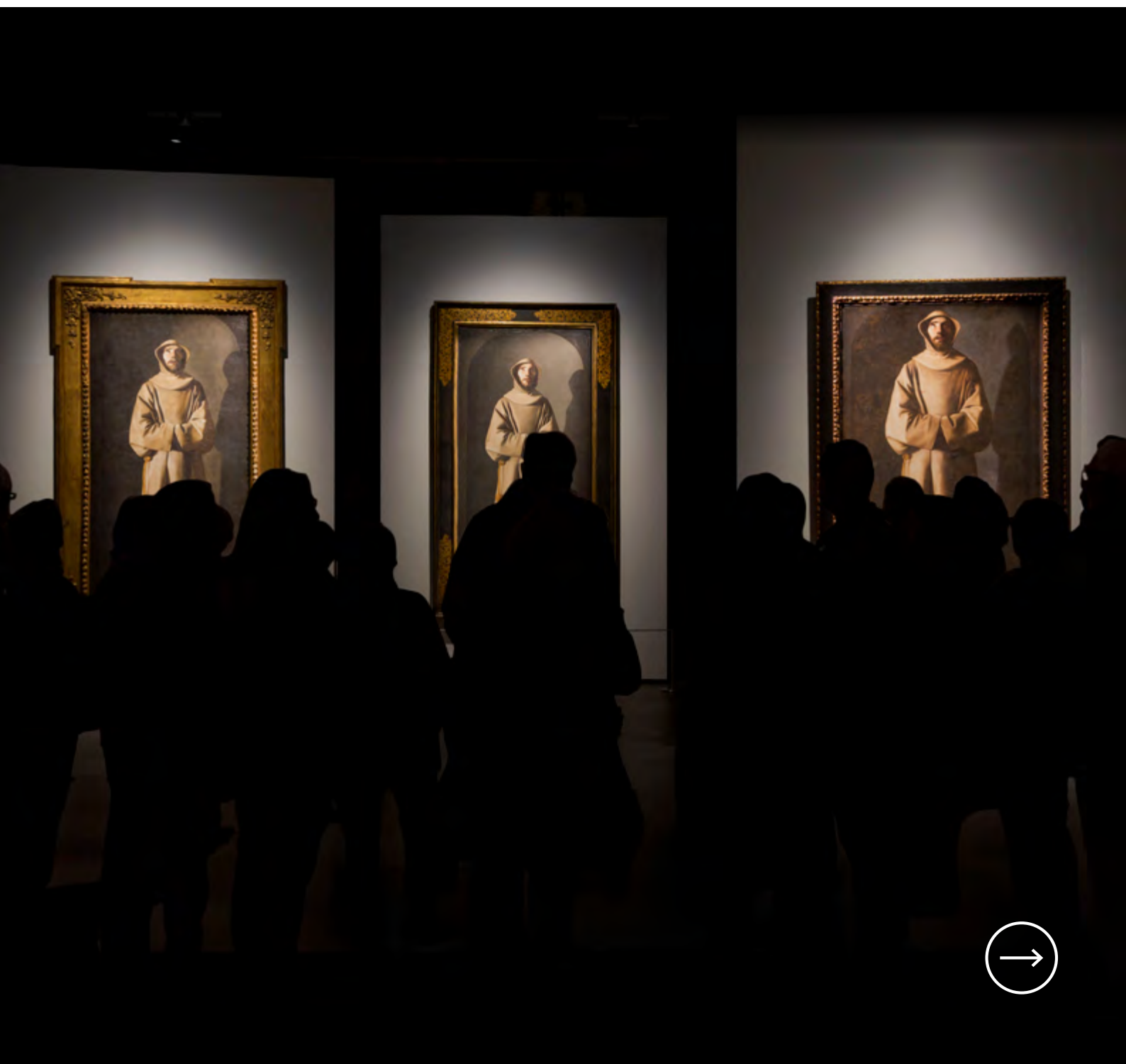

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

2025

MEMÒRIA

PATRONAT I PATROCINADORS

PATRONAT

PRESIDENT

Joan Oliveras i Bagués

VICEPRESIDENTS

Sònia Hernández Almodóvar

Maria Eugènia Gay Rosell

Jordi Martí Grau

VOCALS

Ángeles Albert León

Lluís Bassat Coen

Tatxo Benet Ferran

Joaquim Borràs Gómez

Josep Maria Carreté Nadal

Jordi Carulla i Font

Laura Cendrós Jorba

Fundació Bancària "la Caixa"

María José Gálvez Salvador

Jordi Garcia Tabernero

Magda Gassó Hoja

Anna Guitart Ferrer

Cristina Lagé Manich

Francesc Xavier Marcé Carol

Rosa Martínez Delgado

Carmen Paez Soria

Pau Relat i Vidal

Elisenda Rius Bergua

Joan Manuel Tresserras Gaju

Ana Vallès Blasco

SECRETÀRIA

Anna Bernadàs Mena

DIRECTOR

Pepe Serra Villalba

ADMINISTRADOR

Josep Desquens Farrés

CONSORCI

Generalitat de Catalunya

Ministerio de Cultura. Gobierno de España

Ajuntament de Barcelona

PATROCINADORS

MECENES

Fundació "la Caixa"

BENEFACTORS

Fundación Palarq

Fundació Damm

Naturgy

PROTECTORS

Fira Barcelona

COL·LABORADORS

HP Printing & Computing Solutions

Laie

Magma Cultura

Santa & Cole

TRAM

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Ara, El 9 Nou, El Periódico de Catalunya, El Punt Avui, La Vanguardia, Regió7, Segre, 3Cat, The New Barcelona Post, Time Out Barcelona

In memoriam Eugènia Balcells (1943-2026)
i Gabriel Gómez (1943-2026)

Edició: juny 2026

Crèdits fotogràfics:

© Museu Nacional d'Art de Catalunya

© Marta Corberó: p. 54

© Malthe Folke Ivarsson: p. 13

© Laie: p. 116

D. L. B 11459-2026

**ENTREVISTA A
PEPE SERRA,
DIRECTOR DEL MNAC**

ÍNDEX

**EL MUSEU EN
XIFRES**

COL·LECCIÓ

**EL NOU MUSEU
AVANÇA**

+ INTERVENCIONS A SALES

- + *Una modernitat possible i Entre la introspecció i la revolta*
- + Noves obres d'Helios Gómez a les sales de la Guerra Civil
- + Ampliem el relat de la Guerra Civil amb el fotògraf Antoni Campañà
- + *Parella d'enamorats*, de Joan Miró, a la Sala de la Cúpula

+ NOUS INGRESSOS

+ PRÉSTECES I DIPÒSITS

+ ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ-RESTAURACIÓ

+ DIGITALITZACIÓ, DOCUMENTACIÓ I REGISTRE

+ CENTRE DE RECERCA I CONEIXEMENT (CREC)

- + Gestió documental i Arxiu
- + Biblioteca Joaquim Folch i Torres
- + Publicacions

EXPOSICIONS TEMPORALS

- ⊕ *Zurbarán (sobre)natural*
- ⊕ *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible*
- ⊕ *DES DEL CENTRE. Eugènia Balcells*
- ⊕ *Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial*
- ⊕ *Dibuixos del Museu Nacional. Espurnes de la guerra (1914-1918)*

COMUNICACIÓ, MÀRQUETING I PROJECTES DIGITALS

ARTISTES AL MUSEU

- ⊕ *Marcel·lí Antúnez. Natura Centrum Est. Campament Oval*
- ⊕ *Mar Arza. Strappo. No pas per atzar cau el patriarcat*
- ⊕ *Nora Ancarola. La força del Display. Arxiu Gae*
- ⊕ *Projecte Guèisers*

MITJANS DE COMUNICACIÓ

EL MNAC A CATALUNYA

- ⊕ *Les obres del MNAC, essencials per explica l'art a Catalunya*
- ⊕ *La Xarxa de Museus d'Art de Catalunya creix*

ELS PÚBLICS

PROGRAMES PÚBLICS

- ⊕ **ACTIVITATS**
- ⊕ **FAMÍLIES**
- ⊕ **ACCIÓ COMUNITÀRIA**
- ⊕ **PROGRAMA D'ART I SALUT COMUNITÀRIA**
- ⊕ **EDUCACIÓ**

ACCESSIBILITAT I INCLUSIÓ

**MEMÒRIA
ECONÒMICA**

**DESENVOLUPAMENT
DE NEGOCI**

**AMICS DEL MUSEU
NACIONAL**

**ORGANITZACIÓ,
RSC I
MEDI AMBIENT**

**ENTREVISTA A
PEPE SERRA,
DIRECTOR DEL MNAC**

PATROCINI

**INTERVIEW WITH
PEPE SERRA,
DIRECTOR OF THE MNAC**

**COL-LABORACIONS
AMB MUSEUS
I ENTITATS**

Entrevista a Pepe Serra, director del MNAC

Quins projectes del 2025 h2n estat i qu2s signifiquen més per a l'usuari i per al seu p2blic?

Durant el 2025, el MNAC ha presentat un conjunt de projectes amb un alt grau d'experimentació museogràfica, que reflecteixen la transformació profunda que vivim en el camí cap a l'ampliació i cap a un nou model de Museu. A través d'aquests projectes, el MNAC ha volgut abordar qüestions centrals del present —com la guerra, el feminisme o l'ecologisme—, i s'han generat nous espais de debat més enllà de les cronologies i els cànons tradicionals, sempre amb les persones al centre.

Un dels grans reptes dels museus avui és saber respondre al seu temps, i les exposicions del 2025 ho han fet des de registres molt diversos. *Zurbarán (sobre)natural* ha obert una reflexió sobre l'espiritualitat, una dimensió que interpel·la amb força les generacions més joves i que sovint queda fora dels relats museístics. A més, ha incorporat la visió d'artistes contemporanis amb obres d'Alfons Borrell, Toni Catany, Joan Hernández Pijuan, Josep Guinovart, Aurèlia Muñoz, Marta Povo i Antoni Tàpies, així com d'Antoni Llena i Eulàlia Valldoera, que han creat obres especialment per a l'exposició.

L'exposició *Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial* ha donat a conèixer entre el gran públic el caricaturista català Mario Armengol. La mostra ha connectat el visitant amb un passat que continua ressonant amb una intensitat particular en el context actual. De manera molt especial, vull destacar *DES DEL CENTRE*, la gran instal·lació audiovisual d'Eugènia Balcells a la Sala Oval, que ens ha convidat a mirar amb una perspectiva 360° el món que ens envolta.

I a aquesta línia s'hi suma l'artista Marcel·lí Antúnez, que, amb *Natura centrum est. Campament Oval* proposta crítica i experimental, ha abordat la qüestió mediambiental des d'una perspectiva col·laborativa, a partir de la participació del públic.

En conjunt, aquests projectes mostren un Museu que multiplica els punts de vista i que vol connectar amb les inquietuds reals del públic.

Quin és el vostre funcionament social del MNAC?

La missió del Museu és de servei públic, i aquesta condició orienta tot el projecte. L'objectiu és respondre a les necessitats reals de les persones i garantir l'exercici efectiu dels drets culturals a través de l'educació, la inclusió i la cura, per consolidar el MNAC com un espai de trobada, cohesió i benestar individual i col·lectiu.

En aquest sentit, el programa d'acció comunitària és una prioritat. El MNAC ha consolidat una línia de treball que permet col·laborar de manera continuada amb agents socials i artístics i amb el veïnat. Un exemple destacat és el projecte Comunitat 360°, que, en la primera edició, ha implicat 14 entitats, associacions i equipaments dels barris de Sants, la Marina i el Poble-sec.

Paral·lelament, la relació entre cultura i salut, que va començar a emergir fa aproximadament una dècada, s'ha convertit avui en un eix central. El MNAC està especialment ben posicionat en aquest àmbit, com demostra la celebració de la trobada internacional Healing

Arts Barcelona, que ha tingut lloc al Museu l'octubre passat. Aquest treball reforça la concepció de l'equipament com un espai de cura i benestar, un lloc on estar-s'hi —i no només transitar-hi—, que té relació també amb qüestions emergents com la seguretat o els refugis climàtics.

Els usos viuen un moment de revisió profunda. Quin paper hi té el MNAC en aquests debats col·lectius i en aquest context del conflicte de Sixena?

El MNAC participa activament en els grans debats que avui interpel·len els museus, tant a escala europea com global, i ho fa en primera línia, conjuntament amb les institucions principals de referència. Els museus viuen des de fa uns anys una transformació accelerada que implica revisar les formes de governança, els fonaments mateixos de la institució museística, la relació amb les comunitats i els artistes, i també la legitimitat de les col·leccions.

Transformar el Museu significa examinar de manera crítica com es construeix el relat: qui decideix què es mostra, des d'on s'interpreta i quines mirades en queden fora. Això suposa qüestionar el cànon, multiplicar els punts de vista i incorporar narratives fins ara silenciades o oblidades, com fem des de fa uns anys. També implica assumir el conflicte i la memòria històrica com a part inseparable del treball museístic, en coherència amb una institució que revisa el seu paper com a servei públic.

Aquestes qüestions s'estan abordant amb especial rigor en l'àmbit de la col·lecció del període de la Guerra Civil i dels dipòsits procedents de la dictadura, com a part d'una reflexió crítica i sostinguda sobre el rol del Museu avui.

El cas de Sixena, però, és molt específic i no s'inscriu plenament en aquests debats estructurals. Tot i això, la posició del Museu ha estat sempre clara i coherent: la prioritat absoluta és la conservació de l'obra. Aquest és el punt en què ens trobem actualment, en un procés que ja fa més de deu anys que dura, que malauradament està judicialitzat i en el qual les qüestions que acaben prevalent no són les tècniques.

Com s'articula el projecte d'aplicació del MNAC i aquest transformació?

L'ampliació del MNAC parteix d'una idea molt clara: situar les persones al centre. En els darrers anys, els museus han assumit una missió més exigent, en què la dimensió social ja no és opcional. El treball que estem desenvolupant implica una transformació profunda de la institució, que revisa de manera crítica el seu rol, la seva funció i la seva identitat, però sempre des de la col·lecció i des dels artistes.

És, necessàriament, una manera de treballar col·laborativa, oberta a diferents mirades, aliances i complicitats.

En aquest marc, el Museu ja treballa en el programa públic que desplegarem al llarg del 2026, amb l'objectiu d'obrir un debat compartit sobre la transformació del MNAC i permetre que la ciutadania pugui seguir aquest procés de canvi i participar en la construcció del Nou Museu.

“

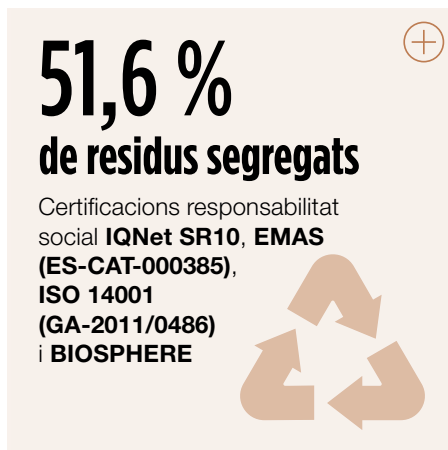
Transformar el Museu significa examinar de manera crítica com es construeix el relat: qui decideix què es mostra, des d'on s'interpreta i quines mirades en queden fora. Això suposa qüestionar el cànon, multiplicar els punts de vista i incorporar narratives fins ara silenciades o oblidades

”

EL MUSEU EN XIFRES

El Nou Museu avança

El projecte d'ampliació del Museu continua avançant amb passos fermes, tant pel que fa a la definició conceptual i operativa com al desenvolupament arquitectònic. Durant el 2025 s'han intensificat els treballs interns i externs de planificació, i s'ha resolt l'adjudicació del concurs d'arquitectura que definirà la futura ampliació del Museu al Palau Victòria Eugènia.

S'adjudica el concurs d'arquitectura per a l'ampliació

El 5 de febrer va finalitzar el termini de presentació de les propostes dels cinc equips finalistes que participaven en la segona i definitiva fase del concurs de projectes, amb intervenció de jurat, per a la selecció del projecte d'ampliació i rehabilitació del Museu.

Posteriorment, el 13 de març, el jurat va signar l'informe de valoració de les propostes presentades en el concurs d'arquitectura per a l'ampliació del Museu amb el Palau Victòria Eugènia. L'informe establia que la proposta presentada sota el lema *Passatge del Museu* havia estat classificada en primer lloc en aquesta segona fase de la licitació. A més, el document destacava que la proposta guanyadora havia estat escollida per unanimitat de tots els membres del jurat.

Finalment, el 16 d'abril, es va resoldre adjudicar el concurs a la UTE Christ & Gantenbein i HARQUITECTES, autora del projecte presentat sota el lema *Passatge del Museu*.

Renderització del passatge interior

El Museu continua treballant activament en el projecte d'ampliació

D'una banda, s'han constituït diversos grups de treball temàtics centrats en aspectes específics de l'ampliació del Museu, com ara la museografia, els públics i les comunitats, el trasllat i moviment d'obres, o el desenvolupament comercial. Aquests grups estan formats per professionals de diverses àrees del Museu, amb l'objectiu d'incorporar mirades diferents i coneixements complementaris.

D'altra banda, atesa la complexitat i l'abast d'aquest projecte, el Museu continua comptant amb la col·laboració d'assessors externs per avançar en el seu desenvolupament. Aquest suport comprèn tant qüestions operatives —com l'estudi de previsió de públics del futur Museu ampliat— com aspectes vinculats a la conceptualització del projecte. En aquest àmbit, destaca la participació de l'assessor en estratègies culturals András Szanto, col·laborador en la definició del programa d'activitats a escala internacional, així com la contribució dels experts Maria Garganté, Íngrid Guardiola i Albert

El Museu impulsa l'ampliació amb nous grups de treball, assessorament especialitzat i l'adjudicació del concurs arquitectònic al projecte *Passatge del Museu*, de la UTE Christ & Gantenbein i HARQUITECTES

Mercadé en el desenvolupament del projecte curatorial. Finalment, cal destacar que el Museu va participar, el mes de novembre, al congrés sobre el futur dels museus International Museum Leadership Congress, celebrat a Copenhagen, on es va presentar el projecte d'ampliació amb la conferència *The New Museu Nacional d'Art de Catalunya: How to Integrate the Extension of the Museum within an Urban Scale Transformation*.

The International Museum Leadership Congress (IMCC), Copenhagen 2025

Col·lecció

El 2025 hem continuat treballant de manera integral sobre la col·lecció. N'hem impulsat tant la conservació i la documentació com la revisió dels relats que l'articulen, així com la presentació de les obres a les sales. Hi hem incorporat noves obres, hem actualitzat espais expositius i hem reforçat els dispositius museogràfics per millorar l'experiència i la comprensió per part del públic. A més, hem consolidat la recerca, la digitalització i la circulació de les obres, per afavorir-ne l'accessibilitat i la projecció més enllà del Museu.

Intervencions a sales

Renovem les sales de l'art de postguerra i segones avantguardes

Sala 81

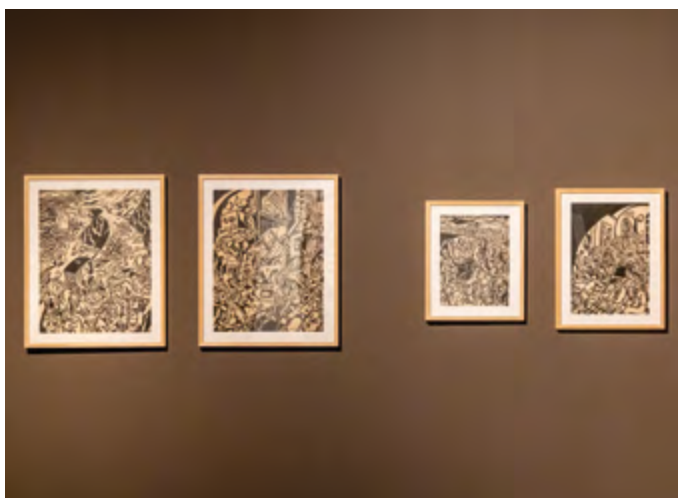

Sala 81 bis

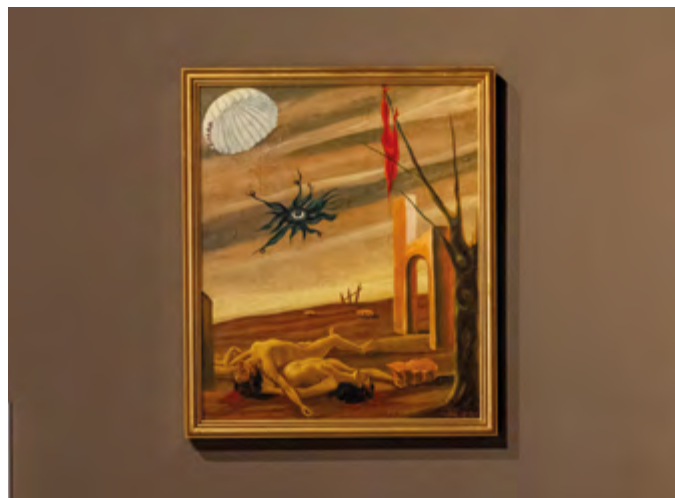
Una modernitat possible i Entre la introspecció i la revolta

El conjunt reuneix 24 obres, amb una presència destacada d'artistes dones. La sala 81 (*Una modernitat possible*) presenta les tensions estètiques i polítiques de la postguerra, des de l'entorn de Dau al Set fins a l'abstracció i l'informalisme, mentre que la sala 81 bis (*Entre la introspecció i la revolta*) posa el focus en les pràctiques de les artistes que van articular formes de resistència i crítica a través del llenguatge visual.

Es tracta d'un dispositiu expositiu flexible que permet actualitzar regularment la col·lecció i incorporar-hi ingressos. Aquesta tria, integrada en el recorregut permanent, visibilitza la resistència de l'art al franquisme i anticipa els nous relats i perspectives des dels quals el Museu aborda aquest període en transformació.

Dibuixos sèrie "Horrors de la guerra", a la sala 78

Dolor aerotransportat (paracaigudes amb ull), a la sala 75

Noves obres d'Helios Gómez a les sales de la Guerra Civil

Hem incrementat el nombre d'obres de l'artista Helios Gómez exposades a les sales del Museu: a la sala 78, on ja es podia veure la pintura *Evacuació*, s'hi sumen els quatre dibuixos de la sèrie "Horrors de la guerra", i a la sala 75 s'hi ha incorporat la pintura *Dolor aerotransportat (paracaigudes amb ull)*.

Amb aquestes obres, s'enriqueix extraordinàriament la col·lecció d'art produït durant la Guerra Civil, ja que Helios Gómez és un artista referent d'aquest període. Aquestes incorporacions han estat possibles gràcies a la generosa donació que ha fet el fill de l'artista, Gabriel Gómez, i que es detalla al subcapítol de "Donacions".

Helios Gómez (Sevilla, 1905 - Barcelona, 1956), va ser pintor, cartellista i poeta, i, sobretot, un destacat artista gràfic d'avantguarda. Sempre es va definir com a gitano, anarquista i comunista antiestalinista. Respon a la figura del soldat artista que durant la Guerra Civil no només va lluitar —des del 19 de juliol del 1936—, sinó que va continuar treballant com a artista i propagandista en el bàndol republicà.

Helios Gómez és autor de la cèlebre Capella Gitana de la presó Model de Barcelona, que va pintar durant els anys de captiveri (entre el 1945 i el 1954), i de la qual darrerament s'han reprès les obres de recuperació.

Gabriel Gómez, fill de l'artista Helios Gómez

Ampliem el relat de la Guerra Civil amb el fotògraf Antoni Campañà

Continuant amb les sales dedicades a la Guerra Civil del recorregut d'art modern, també hi hem incorporat 6 fotografies d'Antoni Campañà adquirides l'any 2021. Aquestes obres formen part del conjunt d'una trentena de fotografies sobre la Guerra Civil que la Generalitat va adquirir i dipositar al Museu arran de l'exposició *La guerra infinita. Antoni Campañà*, organitzada al Museu el 2021.

Sala 80

Sala 80

***Parella d'enamorats*, de Joan Miró, a la Sala de la Cúpula**

Amb motiu del 50è aniversari de la Fundació Joan Miró, hem exposat, a la Sala de la Cúpula, l'escultura *Maqueta per a Parella d'enamorats dels jocs de flors d'ametller*, de Joan Miró. Es tracta de la maqueta de l'escultura que l'artista va fer l'any 1975 per al barri de La Défense, a París. Tot i que el conjunt escultòric original és de grans dimensions —12 metres d'alçària i 4 tones de pes—, la maqueta conservada a la Fundació i presentada al Museu té una escala quatre vegades menor que l'obra final.

Mestre de la Conquesta de Mallorca. *Assalt a la ciutat de Mallorca i campament de Jaume I*. Detall, 1285-1290

Jaume Huguet. *Mare de Déu*, c. 1450

Continuem els treballs per a la nova presentació de les sales d'art gòtic

Es tracta d'un projecte que actualitzarà el coneixement sobre les obres d'aquesta col·lecció de referència del Museu presentant-les amb una museografia renovada, a partir de noves lectures i d'una perspectiva temàtica. En la mesura que l'art gòtic ha fascinat creadors de tots els temps, la nova presentació incorporarà algunes obres d'art contemporani.

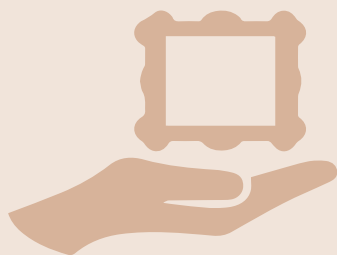
La selecció de peces exposades posarà l'accent en qüestions com la varietat tipològica de les obres, la diversitat de relats que se'n deriven i la divulgació dels grans artistes del període. Amb aquesta remodelació, també donarem a conèixer obres del fons fins ara pràcticament desconegudes. El projecte permetrà, així, completar el fons del Museu amb adquisicions, donacions i dipòsits recents procedents de col·leccions particulars i institucions públiques.

Millora de la museografia a romànic
Per tal de protegir les pintures murals de la sala 2 d'art romànic i garantir una distància adequada per part dels visitants, hem dissenyat i produït quatre catenàries semicirculars

Nous ingressos

**Han ingressat al Museu
693 obres noves**

El MNAC ha incrementat el fons amb adquisicions importants i donacions destacades. En aquest capítol cal posar en relleu la generosa donació que ha fet el fill d'Helios Gómez, Gabriel Gómez, que es complementa amb l'adquisició per part del Museu de tres pintures de l'artista. També destaquen les adquisicions d'una fotografia de Francesc Català-Roca i del primer daguerreotip de la col·lecció de fotografia.

Cal mencionar també l'important conjunt d'obres que han ingressat al MNAC d'alguns dels artistes més destacats del període d'art de postguerra i segones avantguardes, amb una presència important d'algunes de les artistes més rellevants.

Adquisicions

Primer daguerreotip escenogràfic a la col·lecció de fotografia

Hem adquirit el daguerreotip *Casa Vidal Quadras i Muralla de Mar* (1848) i el conjunt d'equipament i material fotogràfic associat (plaques de vidre, àlbums i instrumental tècnic), adquirits per la Generalitat de Catalunya per a la Col·lecció Nacional de Fotografia. Es tracta d'un conjunt d'especial rellevància patrimonial, ja que documenta els inicis de la fotografia a la península Ibèrica i aporta un testimoni excepcional de les primeres formes de representació tècnica i visual del segle XIX. La seva incorporació, a més, enriqueix la col·lecció, en integrar no només la imatge, sinó també els dispositius i materials que en fan possible la producció, i que reforcen així la recerca sobre els orígens i l'evolució de la pràctica fotogràfica.

Casa Vidal Quadras i Muralla de Mar, 1848. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional de Fotografia, 2025

Adquirim una fotografia icònica de Francesc Català-Roca

Hem adquirit una fotografia de Francesc Català-Roca en la qual el fotògraf immortalitza, a les sales de romànic del Museu, l'artista polifacètic francès Jean Cocteau, un dels diversos artistes europeus que es van inspirar en la col·lecció d'art romànic, com Pablo Picasso o Marcel Duchamp.

Francesc Català-Roca. *Jean Cocteau imitant el gest d'una pintura romànica*, c. 1950-1960. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional de Fotografia, 2025

Les joguines de Joaquim Torres-García

Una altra de les adquisicions destacades del 2025 ha estat el conjunt de 3 joguines realitzades per Joaquim Torres-García. Aquestes joguines permetien múltiples combinacions per tal d'estimular la creativitat i la imaginació dels infants. Tot i la senzillesa d'aquests petits objectes, les obres responen a la mateixa raó plàstica de la seva pintura i a la mateixa investigació formal. El seu valor es troba en la funcionalitat pedagògica, i es diferencien així de les nines o els soldadets de plom clàssics de l'època.

Dona amb vestit blau, c. 1930

Homenet amb tres caps, c. 1922

Camió de llet, c. 1917-1919

Helios Gómez: l'horror de la guerra

El Museu ha adquirit 3 pintures d'Helios Gómez que ja estaven dipositades al MNAC pel fill de l'artista, Gabriel Gómez: *Evacuació*, *Agre Andalus* i *Dolor aerotransportat (Paracaigudes amb ull)*.

Evacuació és una obra històrica, en la qual l'artista presenta la població civil fugint d'un atac sobre la seva ciutat en un escenari gairebé apocalíptic. Com a la cèlebre Capella Gitana de la presó Model de Barcelona, tots els protagonistes són persones d'ètnia gitana.

Pel que fa a *Agre Andalus* i *Dolor aerotransportat (Paracaigudes amb ull)* són creacions del 1947-1948 en les quals es combina una certa reivindicació social amb una mirada surrealista i onírica. Es tracta de creacions de postguerra, amb una orientació diferent, però en les quals encara supura la ferida de la guerra i la persecució política. Al capdavant, hem de tenir en compte que Helios Gómez va ser empresonat pel franquisme en diverses ocasions i fins poc abans de morir.

Helios Gómez. *Evacuació*, 1937

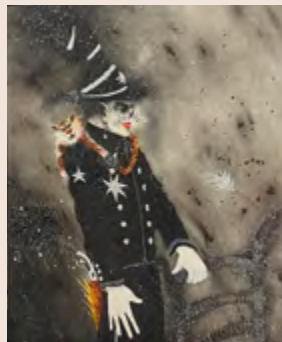
Continuem ampliant la col·lecció de l'art de postguerra

El Museu treballa per completar la col·lecció de postguerra i segones avantguardes fent un èmfasi especial en l'adquisició d'obres d'artistes destacades, crucials per entendre aquest període.

Albert Porta (Zush/Evru). *Soleil*, 1968. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, 2025

Josep Uclés. *Sereno*, 1981. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, 2025

Vera Chaves. *Memòria de Barcelona*, 1977 (tiratge 2022). Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art. © Vera Chaves, VEGAP, Barcelona, 2026

Ocaña. *Personajes ante el pueblo de Cantillana*, c. 1977. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, 2025

Maria Sanmartí. *Dona lectora asseguda*, c. 1950. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, 2025

Donacions

Helios Gómez. "Horrors de la guerra". *Bombardeig d'una escola a Barcelona*, 1938. Donació de Gabriel Gómez i Plana, fill de l'artista, 2025

Helios Gómez. "Horrors de la guerra". *Refugi antiaeri en una estació de metro de Barcelona*, 1938. Donació de Gabriel Gómez i Plana, fill de l'artista, 2025

Helios Gómez. "Horrors de la guerra". *Evacuació*, 1937. Donació de Gabriel Gómez i Plana, fill de l'artista, 2025

Helios Gómez. "Horrors de la guerra". *Bombardeig de la carretera Màlaga-Almeria*, 1937. Donació de Gabriel Gómez i Plana, fill de l'artista, 2025

Hem rebut en donació un conjunt de 6 olis, 27 dibuixos i 1 llibre de la col·lecció personal de l'artista Helios Gómez gràcies a la generositat del seu fill, Gabriel Gómez. El conjunt incorpora obres des dels anys vint fins a la postguerra, concretament dels anys quaranta i cinquanta.

Quant al període de la Guerra Civil, destaca un conjunt de 4 fabulosos dibuixos a tinta xinesa que formen part de la sèrie "Horrors de la guerra". Es podria considerar que són obres majors de la crònica de guerra més estricta, com ara el bombardeig d'una escola o els ciutadans refugiats al metro mentre queien les bombes sobre la ciutat de Barcelona. És potser en l'ús de la tinta xinesa on apareix l'Helios més virtuós, amb recursos d'autèntic mestre i en una línia molt propera al futur còmic *underground*. Un dibuix d'aquest conjunt és especialment rellevant per al Museu Nacional, pel fet de tractar-se de l'equivalent a tinta de la pintura *Evacuació*.

Amb la incorporació d'aquest conjunt de pintures i dibuixos, el Museu Nacional esdevé de manera definitiva la institució de referència pel que fa a l'obra plàstica d'Helios Gómez

La generositat dels artistes i de les seves famílies, clau per fer créixer la col·lecció de l'art de postguerra

La col·lecció de l'art de postguerra i segones avantguardes creix també gràcies a la generositat d'artistes i de les seves famílies que han fet donacions essencials per completar el relat d'aquest període imprescindible de l'art català.

En aquest sentit, cal destacar la donació que Marta Povo ha fet de 14 còpies fotogràfiques de la seva sèrie "Marginats", i 22 de la sèrie "Orgànic-Inorgànic".

Marta Povo. Centre d'acollida de marginats de l'Ajuntament de Barcelona, carrer Wellington, sèrie "Marginats", 1979. Donació de l'artista, 2025. © Marta Povo, VEGAP, 2026

Marta Povo. Sèrie "Orgànic-Inorgànic" #1, 1984 (tiratge 1986). Donació de l'artista, 2025. © Marta Povo, VEGAP, 2026

L'artista Maria Bofill ha donat al Museu 4 ceràmiques.

Maria Bofill. *Sense títol*, c. 1956. Donació de Madola, 2025

I l'artista Antoni Llena, pioner de l'arte povera a Catalunya, ha donat al Museu la peça que va crear expressament per a l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*.

Antoni Llena. *SOS: senyals de fum des d'un subsol. Zurbarán* (1/60), 2024. Donació de l'artista, 2025

Altres ingressos destacats

Tríptic d'Isaac Hermes (1573-1576). Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art, 2025.

Adoració dels pastors (detall)

Resurrecció de Crist (detall)

Ascensió de Crist (detall)

4 monedes del GCN. Dipòsit de la Generalitat: dracma d'imitació ibèrica d'Iltirta, 215-206 aC; dracma d'imitació ibèrica, de KUM, 215-206 aC; trihemíobol d'Emporion, 515-500 aC; diner de Ramon Berenguer I, comte de Barcelona, 1035-1076; diner d'Hug V, comte d'Empúries, 1277-1313

Eveli Torent. *Estudi preparatori per al cartell "Anís Perla"*, 1901. Donació de Silvia Araceli Chordà Ruiz, 2025

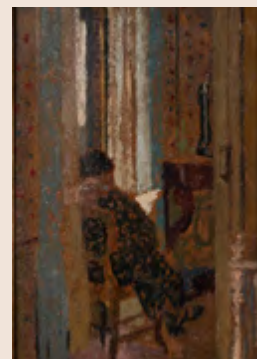
Sebastià Junyent. *Jove gitana*, 1905

Francesc Gimeno. *Retrat de Francesc Lleyxà*, 1917. Donació de la família Pibernat Domènech, 2025

Francesc d'A. Galí. *Cartell anunciador de l'Exposició d'art refusat pel comitè i editat per subscripció Ciutat de Barcelona*, 1920. Donació de Mercè Ribera Bergós, 2025

Antoni Clavé. *Femme dans un intérieur*, 1942. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, 2025

Préstecs i dipòsits

En el marc de la política de territori del Museu, orientada a descentralitzar el patrimoni artístic, hem continuat gestionant un volum elevat d'expedients de préstec i de cessió en comodat.

Al llarg de tot l'any, hem tramitat 57 expedients de préstec, que han permès la sortida de 174 obres cap a 36 institucions, de les quals 5 són museus d'àmbit internacional. D'aquesta manera, contribuïm a fer arribar la col·lecció fora del Museu, afavorint-ne la mobilitat i l'accés per part de nous públics.

Pel que fa a les dades d'obres cedides a Catalunya, hem gestionat 17 expedients de préstec que han permès dipositar temporalment un total de 135 obres a 15 institucions (vegeu el capítol "El MNAC a Catalunya").

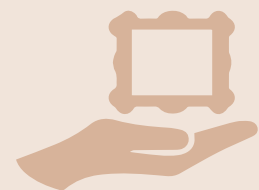

Plató fotogràfic

Preparatius del Departament de Registre abans de la sortida en préstec d'obres d'art

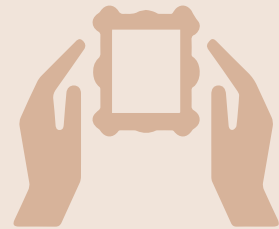
**Hem deixat 174 obres a 36 institucions
nacionals i internacionals**

Actuacions de conservació-restauració

El 2025 hem continuat duent a terme estudis i intervencions d'obres en préstec o dipositades en altres institucions, de peces instal·lades a les sales i de noves incorporacions a la col·lecció. També hem donat suport als museus de la Xarxa en conservació preventiva i preparació d'obres.

Hem dut a terme
1.199 actuacions de
conservació-restauració

Intervencions destacades

- Els estudis tècnics i analítics per al compliment de la sentència que obliga el Museu a desmuntar i traslladar les *Pintures de la sala capitular de Sixena*, exposades a la sala 16 de la col·lecció d'art romànic, així com el conjunt de *Pintures profanes de Sixena* de la sala 17 de la col·lecció d'art gòtic.

Pintures de la sala capitular de Sixena de la sala 16

Sala 17 on estan ubicades les pintures profanes de Sixena

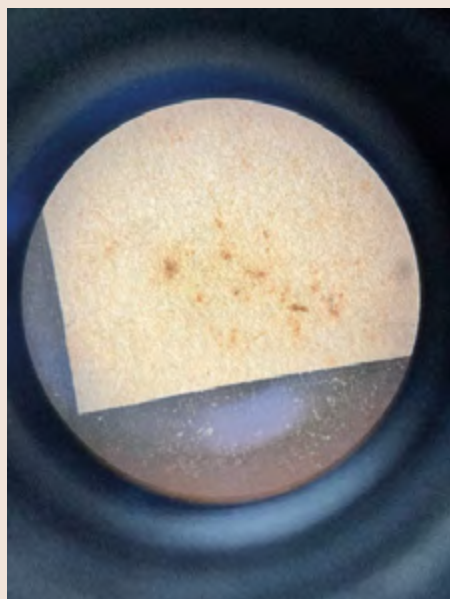
- L'estudi minuciós de l'obra *Milicià ferit*, de Francisco Mateos, una pintura a l'oli sobre tela molt deteriorada. Tot i que en dues etapes anteriors (2021 i 2024) ja vam intervenir en aquesta pintura, ha estat enguany que hem recuperat la idea d'exposar-la, amb una proposta museogràfica que vol restituir el missatge de l'artista.

Estudi i anàlisi de l'obra *Milicià ferit*, de Francisco Mateos

Altres actuacions

- Hem dut a terme 8 estudis d'anàlisi científiques relacionades amb les intervencions de conservació-restauració, 12 exàmens de RX i RIR, i 8 anàlisis amb fluorescència de RX.
- Hem participat en el muntatge de mostres i *displays* del Museu, i hem intervingut diverses obres que han figurat a les exposicions *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible; Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial, i Dibuixos del Museu Nacional. Espurnes de la guerra (1914-1918)*.
- Hem fet restauracions d'obres destinades a exposicions previstes per al 2026, com «*Recuperado del enemigo*». *Els dipòsits franquistes al MNAC*.

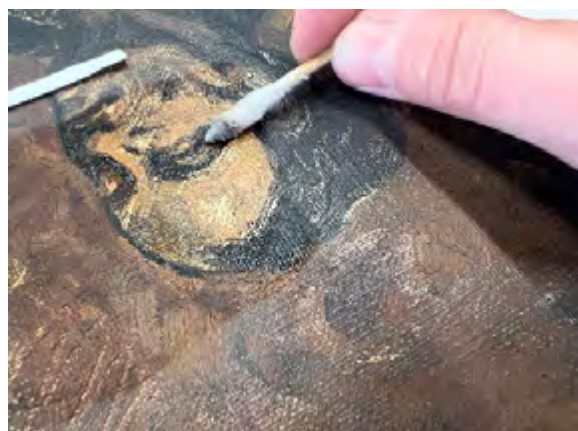
Intervenció de l'obra *Recordatori* de Leonor Oñós, mare del pintor Apel·les Mestres, d'Alexandre de Riquer, per a l'exposició *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible*

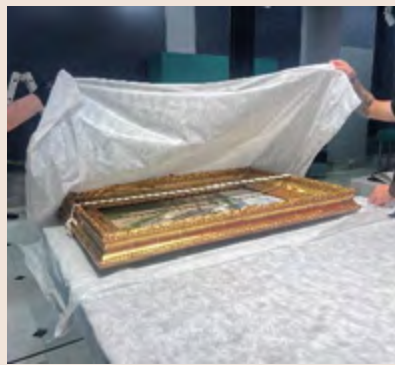
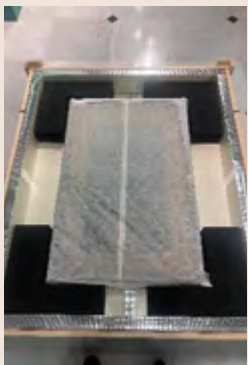
Supervisió de l'estat de conservació i del muntatge de dibuixos de *Tinta contra Hitler*. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial

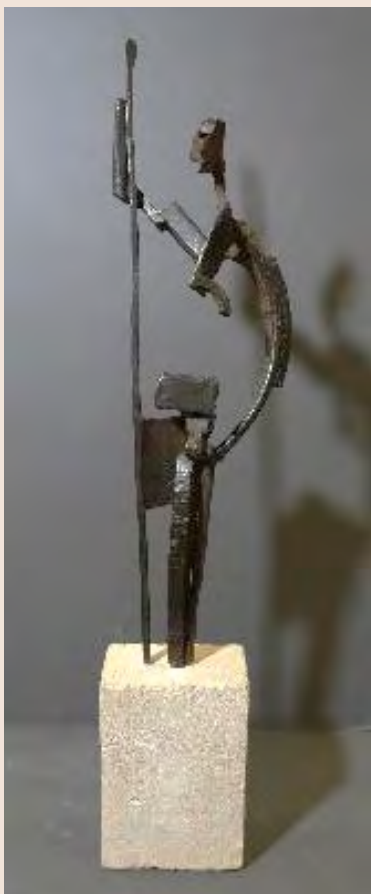
Intervenció de l'obra *Las chicas de Claudia* per a l'exposició «Recuperado del enemigo». Els dipòsits franquistes al MNAC

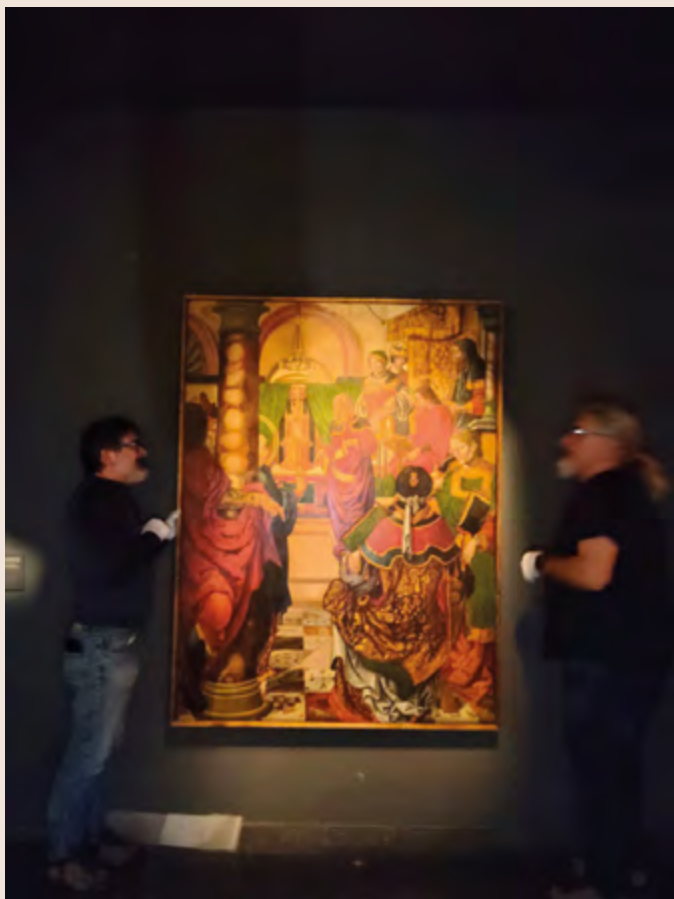
- Hem acompanyat els museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya en la conservació preventiva i la preparació d'obres.
- En relació amb les obres sol·licitades en préstec o en dipòsit, hem assumit les funcions de correu i hem donat suport als muntatges. Hem dut a terme supervisions presencials i virtuals de les peces, seguint criteris de sostenibilitat.

Tasques de correu en el muntatge *Fortuny, l'observació de la natura*, al Museu Salvador Vilaseca

Supervisió en el muntatge de *Don Quixot*, de Juli González, obra dipositada a l'Ajuntament de Barcelona

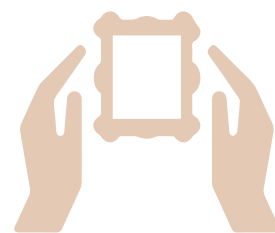
Supervisió del moviment i estat de conservació de l'obra *Jesús entre els doctors de la Llei*, de Roderic de Saxònia, dipositada al Museu de Lleida

Visita guiada al taller de Restauració

- Hem continuat participant en el desplegament del Pla de Museus de Catalunya. En aquest marc, hem col·laborat en el Pla de Conservació Preventiva i en el Projecte RE-ORG Catalunya (4 visites tècniques), i hem assignat 4 persones de l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva als equips tècnics respectius.

Hem continuat participant en el Pla de Museus de Catalunya i també hem acompanyat els museus de la Xarxa en la conservació preventiva i la preparació d'obres

Digitalització, documentació i registre

Un any més, hem continuat garantint la gestió integral de les col·leccions a través de la documentació, el registre i la digitalització, per assegurar-ne el control, la conservació i l'accessibilitat. Aquestes tasques sostenen tant el funcionament intern del Museu com el servei públic a la recerca i la difusió del patrimoni.

Digitalitzem i inventariem les prop de 2.000 fotografies del fons Francesc Català-Roca adquirit el 2024

Hem dut a terme una campanya integral de digitalització, inventari i adequació en materials de conservació de les prop de 2.000 fotografies de Francesc Català-Roca adquirides per la Generalitat el 2024 i dipositades al MNAC, un projecte estratègic que ha permès garantir-ne la preservació, la documentació, l'estudi i la plena integració dins la Col·lecció de Fotografia del MNAC. Aquest fons és clau per al Museu, perquè reforça de manera decisiva la representativitat de la fotografia catalana del segle xx dins la col·lecció, incorpora obra d'un dels seus autors més rellevants i obre noves línies de recerca, discurs expositiu i difusió pública del patrimoni fotogràfic.

Es tracta d'un arxiu d'un valor inqüestionable, que ha estat reconegut en els darrers anys de manera unànime. La innovació, la mirada i els punts de vista, els enquadraments, i la utilització i la recreació en les llums i les ombres, fan d'aquestes obres, en especial les creacions en blanc i negre datades als anys cinquanta i seixanta del segle xx, de les més rellevants de la història de la nostra fotografia.

Francesc Català-Roca (Valls, 1922 - Barcelona, 1998) és considerat el fotògraf català més important del segle xx, a l'altura de les primeres figures de la fotografia universal del seu temps.

Francesc Català-Roca. Sense títol [Nen mirant l'aparador d'una llibreria, Barcelona], c. 1940-1990

Francesc Català-Roca. Gitaneta, 1950

Entre les obres digitalitzades, cal destacar les prop de 2.000 fotografies del fons Francesc Català-Roca

Francesc Català-Roca. Sense títol [Retrat del Grup Taüll al Museu], no datat

El cor de les col·leccions: inventari, registre i imatge

Vetllem continuament per l'actualització de l'inventari, el registre i la fotografia de tots els fons de les col·leccions, i enllestim i coordinem diverses campanyes internes de control d'inventari. El 2025, la Unitat de Documentació de Col·leccions ha creat 9.485 registres, dels quals 855 corresponen al Gabinet Numismàtic de Catalunya.

D'altra banda, des del 2020 —i com a tasca prioritària— duem a terme l'inventari del fons de gravats. Enguany n'hem inventariat 5.882 i hem donat d'alta més de 2.000 autors nous.

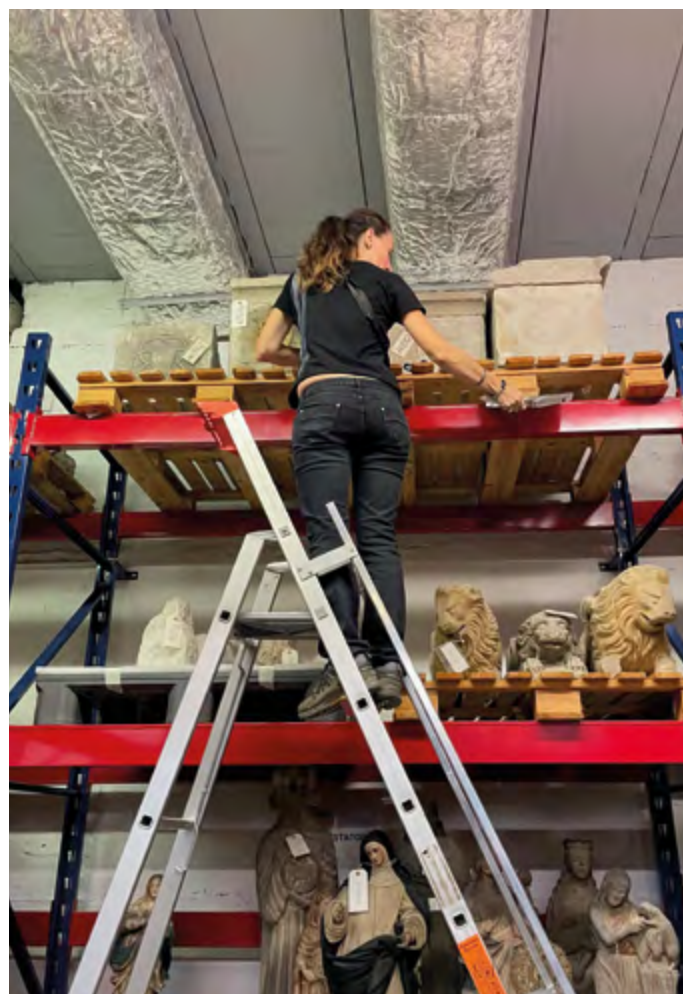
La fotografia de col·leccions és una eina fonamental per a l'inventari. En aquest sentit, hem elaborat un total de 3.615 fotografies identificatives de la col·lecció Agell. A més, hem atès 67 comandes internes d'ús d'imatges.

Optimitzem les nostres reserves

Des del 2019 hem dissenyat, coordinat i executat un pla d'optimització, reorganització i millora dels espais de reserva del Museu. Aquest projecte, que actualment es troba en la fase IV (2019-2020 / 2021-2022, 2023-2024 i 2024-2025), enguany ens ha permès:

- Transformar dos compactes de reixa en una estructura de lleixes (a les reserves de Fotografia i al Gabinet de Dibuixos i Gravats).
- Reforçar les estructures dels magatzems d'escultura.
- Dotar de noves reixes la RE6.
- Adquirir un armari metàl·lic per a obres tridimensionals a la RE2.

Hem creat 9.485 registres i hem inventariat prop de 6.000 gravats

Personal del Departament de Registre treballant en el projecte d'optimització de les reserves

Serveis d'accés i suport a la recerca

Amb vocació de servei al públic, des del Departament de Registre atenem consultes i serveis de recerca, tant d'especialistes com de comissaris i artistes. El 2025 hem atès 23 consultes d'investigadors i d'institucions que han sol·licitat accés a la documentació, i hem fet 34 visites tutoritzades per fer accessibles les obres d'art a investigadors i especialistes. A més, des del servei fotogràfic hem tramitat 273 expedients i hem lliurat 1.100 fotografies.

Cap a un nou programari de gestió de col·leccions

Des del 2022 participem en les Taules de Documentació del Servei de Museus, que tenen com a objectiu implementar un nou programari de gestió de col·leccions. El 2025, les reunions s'han centrat en els protocols de documentació, la revisió del mòdul C-R actual en relació amb el nou programari, les qüestions vinculades a la seva licitació, i la normalització i la revisió de dades per depurar continguts abans de la migració.

Centre de Recerca i Coneixement (CREC)

Enguany, al Centre de Recerca i Coneixement (CREC) hem continuat impulsant la preservació, l'organització i la difusió dels fons documentals del Museu, per assegurar-ne l'accessibilitat i la posada en valor. Hem avançat en l'ingrés de nous fons, la modernització dels processos de gestió i la implementació de millores en la documentació, així com en el suport a la recerca i a les exposicions.

Gestió documental i Arxiu

Nous fons a l'Arxiu del MNAC

L'Arxiu ha ingressat dos fons nous:

- El fons de l'artista M. Assumpció Raventós: un conjunt de material documental sobre l'activitat artística de la pintora, gravadora i artista tèxtil.
- El fons del restaurador Manuel Grau: 3 carpetes de material documental del restaurador, majoritàriament fotogràfic, que testimonien la trajectòria en conservació-restauració del Museu i constitueixen referències gràfiques de la col·lecció.

Altres fons en procés de donació

- Hem ampliat el fons Alexandre de Riquer amb la donació de correspondència (7 cartes).
- Hem continuat duent a terme les gestions per l'ingrés del fons Arturo Cividini. La filla del restaurador, Piera Cividini, ja va signar l'ofertament de donació el juliol del 2024 i s'està gestionant el transport per al seu ingrés.
- Pel que fa a la documentació del fons Xavier Vendrell, ingressada d'urgència el novembre del 2023, restem en espera que se'n tramiti l'ingrés a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Al Departament de Gestió documental i Arxiu hem atès usuaris interns i externs de manera presencial i remota, per via telefònica i per correu electrònic

Tractament i gestió dels fons documentals

Per tal d'afavorir la preservació i la consulta, hem donat continuïtat a actuacions de condicionament i descripció de documents —algunes de les quals ja havíem iniciat en anys anteriors—, dels fons històrics següents: fons Museu d'Art Modern (MAM), fons Museu d'Art de Catalunya, fons Armand Cardona, fons Casa Busquets, fons José Luis Rey Vila (Sim) i fons M. Assumpció Raventós.

Nou gestor d'Arxiu i migració de dades

Hem adequat la base de dades de l'Arxiu per facilitar la migració al nou entorn de treball web, i hem traspassat la totalitat de la informació, tant dels fons històrics com del fons MNAC. Així mateix, hem detectat i corregit incoherències en diverses taules, que hem adaptat al nou sistema.

També hem començat a treballar amb el nou gestor d'Arxiu en diverses funcionalitats, com els procediments de préstec i consulta, les transferències i altes de fons i fitxes catalogràfiques, així com l'edició d'expedients i documents. En aquest procés, hem anat resolent les incidències derivades de la seva implementació i adaptació.

Digitalització dels fons de l'Arxiu

Hem iniciat l'anàlisi de la publicació al web del fons Juan Eduardo Cirlot, digitalitzat el 2024, un procés que es preveu que continuï durant el 2026. Així mateix, hem posat a disposició de consulta interna al Banc d'Imatges, Vídeos i Actius Digitals (BIVA) els fons següents:

- Comissaria General de Museus
- Col·lecció Daniel Giralt-Miracle (cartells)
- Hermen Anglada Camarasa
- Joan Sutrà
- Juan Eduardo Cirlot

Participació en exposicions

Hem donat suport a l'exposició *Museu Habitat* del Departament de Cultura, i hem deixat en préstec 17 documents del Repertori Iconogràfic d'Espanya.

Suport a la recerca

Hem donat suport a la recerca de Renata Cervetto en el marc del seu doctorat a la UOC, centrat en arxius d'art i educació en museus. Hem facilitat la consulta de documentació i hem col·laborat en la realització d'una entrevista.

L'Arxiu ha acollit diverses visites i activitats formatives amb més de 80 participants procedents d'àmbits acadèmics, professionals i comunitaris

Biblioteca Joaquim Folch i Torres

La Biblioteca del MNAC continua consolidant-se com un espai viu al servei de la recerca, la difusió i la participació cultural, obert a la ciutadania i compromès amb la preservació i la projecció del patrimoni documental. El 2025, l'impuls dels recursos digitals, la presència activa en repositoris, la programació d'activitats i la restauració de fons han continuat reforçant el seu paper com a centre de referència i de trobada per a públics diversos, plenament integrat en l'ecosistema digital i cultural del Museu i del país.

El catàleg en línia CercART ha superat els 169.000 registres bibliogràfics i els 5.000 títols de revistes, amb més de 44.000 cerques anuals

Descobrir col·leccions

Enguany, el catàleg en línia CercART ha superat els 169.000 registres bibliogràfics i els 5.000 títols de revistes, amb més de 44.000 cerques anuals. En aquest context, hem impulsat l'espai web Descobrir Col·leccions, concebut per donar visibilitat a conjunts documentals singulars de manera clara i atractiva. Entre d'altres, hi hem destacat el fons Pep Rigol sobre el Festival Primavera Fotogràfica, els catàlegs d'exposicions individuals de dones artistes, la col·lecció de postals de Barcelona procedent del llegat d'Enric Matas Ramis, la sèrie "Palabra e Imagen de Lumen", els donatius de Jacint Bofarull i de la família Ribera-Bergós i el fons Juan Eduardo Cirlot.

Cap a un arxiu digital accessible

Durant el 2025 hem digitalitzat 98 documents en microforma (103.921 captures), integrats al Banc d'Imatges i Actius Digitals (BIVA) per garantir-ne la conservació i l'accessibilitat davant l'obsolescència del suport original. A més, hem creat un espai específic per al fons de la Biblioteca dins d'aquest banc d'imatges, on hem incorporat 2.307 objectes digitals, entre almanacs, documents de l'Exposició Internacional de Barcelona del

1929, fullets, postals de Barcelona i àlbums del pintor Antoni Fabrés.

Participació en repositoris

També hem reforçat la presència de la Biblioteca en entorns cooperatius: hem incorporat 37 nous registres a RECERCAT (326 en total) i hem aportat 1.028 cobertes digitalitzades al Repositori de Cobertes del CSUC, amb la qual cosa hem contribuït a la difusió del coneixement.

La Biblioteca i la comunitat

La programació estable de la Biblioteca fomenta el diàleg entre l'art, la lectura i la participació ciutadana. En concret, creem vincles a través de...

Club de lectura ApassionArt

A través del club de lectura [ApassionArt](#), en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat, hem continuat fomentant el coneixement sobre el patrimoni artístic i històric mitjançant la lectura. Enguany moderat per Mery Pineda Puig, el club ha celebrat dues edicions centrades en la memòria documental i en la reflexió sobre la repressió, l'espoli i la censura en l'art del segle xx.

Comunitat virtual Fanàtics de l'Art

Amb la comunitat virtual [Fanàtics de l'Art](#) (en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat), hem continuat compartint converses sobre l'art i el Museu. Enguany hem dialogat sobre les arts decoratives, la relació entre art i propaganda, i la història dels museus, combinant sessions en línia amb activitats presencials, com visites comentades al MNAC i a l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

Viquiprojecte MNAC

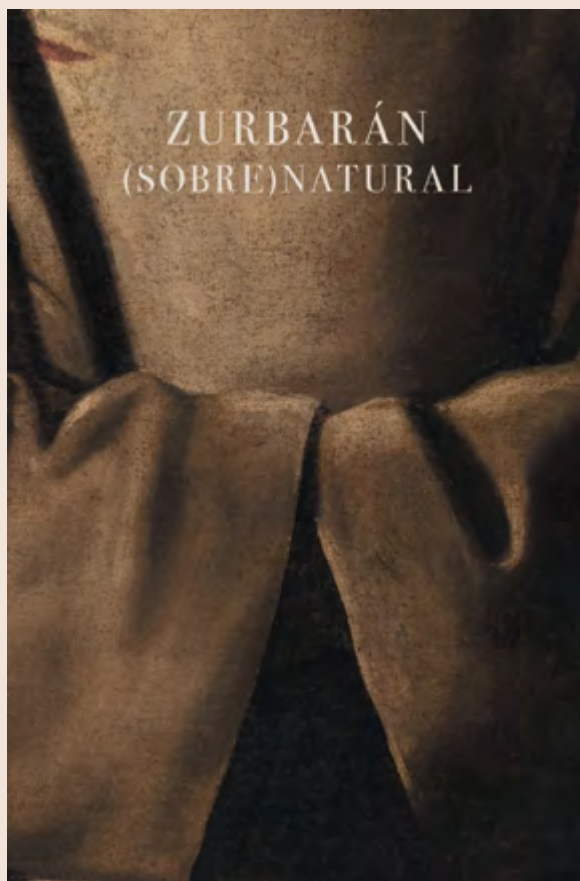
La Biblioteca s'ha establert, també, com a punt d'edició mensual del [Viquiprojecte MNAC](#). La iniciativa neix amb l'objectiu de posar en valor el Museu i la col·lecció mitjançant la creació i millora d'articles a la Viquipèdia, amb un reforç de la presència a la xarxa del MNAC de l'art català i dels seus artistes més representatius.

Preservem el nostre patrimoni documental

La restauració de documents d'alt valor patrimonial és una actuació imprescindible per garantir la preservació, la transmissió i l'accessibilitat del patrimoni documental.

En aquesta línia, hem restaurat tres incunables al Taller de Restauració de Document Gràfic del monestir de Sant Pere de les Puel·les, seguint criteris de mínima intervenció i respecte per l'autenticitat. Així mateix, hem confeccionat capses de conservació a mida per garantir-ne la protecció a llarg termini.

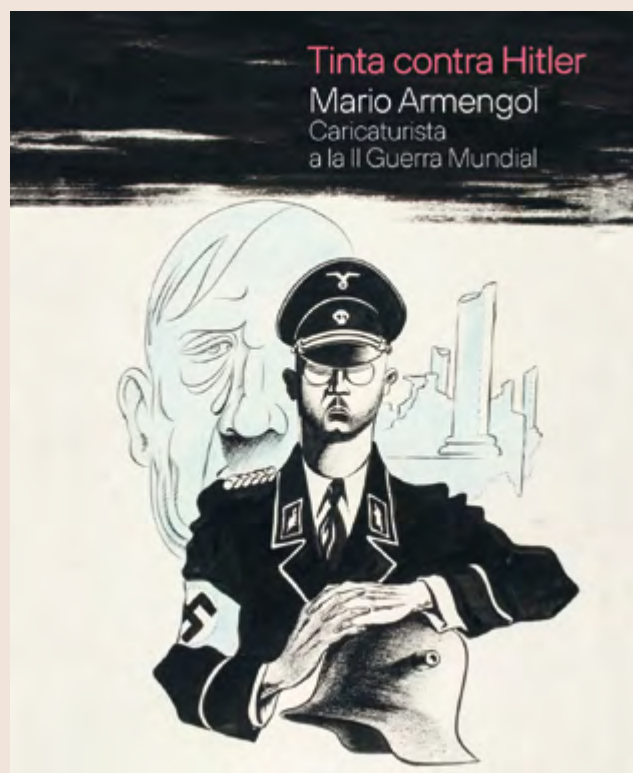
Publicacions

1

2

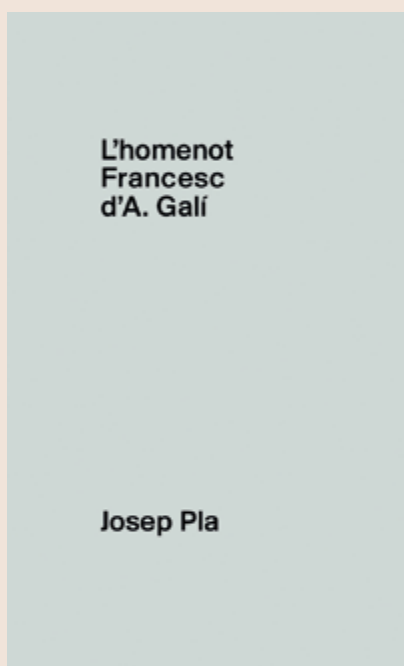
3

1. **Zurbarán (sobre)natural**. Publicació en català, castellà i anglès. 174 pàgines
2. **Francesc d'A. Galí. El mestre invisible**. Publicació en català i castellà. 232 pàgines
3. **Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la II Guerra Mundial**. Publicació en català, castellà i anglès. 248 pàgines

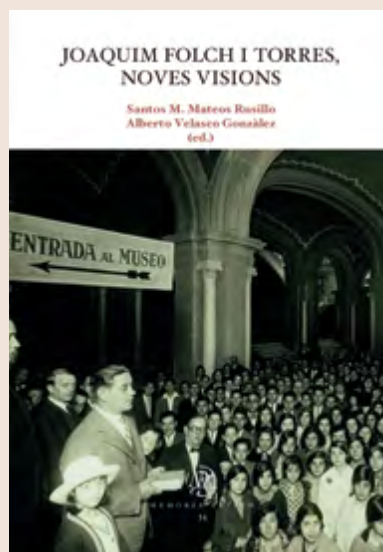

4

5

6

Publicació en línia

Diccionari d'artistes catalans, valencians i balears

Continuem ampliant
el *Diccionari d'artistes
catalans, valencians
i balears* impulsat
juntament amb l'Institut
d'Estudis Catalans

El 2024, l'Institut d'Estudis Catalans i el MNAC impulsen un diccionari en línia dedicat als artistes de Catalunya, el País Valencià i les Balears, elaborat per especialistes en història de l'art. El 2025, el MNAC ha coordinat la revisió d'un centenar d'articles.

*Diccionari d'artistes catalans,
valencians i balears*

Presentació

4. **V Jornada de Col·leccionistes. Col·leccionistes que han fet museus 2023.** Amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona. 148 pàgines
5. **L'homenot Francesc d'A. Galí**, Josep Pla. Publicació en català. 48 pàgines
6. **Memòria Artium, núm. 34. Joaquim Folch i Torres, noves visions.** Publicació en català. Coedició juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida, la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat Rovira i Virgili i el Museu del Disseny de Barcelona. 320 pàgines

Exposicions temporals

Un any més, hem enriquit el programa expositiu del Museu amb propostes que interpel·len el nostre present, enllaçant qüestions de la història de l'art amb qüestions contemporànies. A més, les quatre mostres temporals d'enguany han inaugurat perspectives noves, per descobrir i posar en valor artistes invisibilitzats.

Zurbarán (sobre)natural

21 de març - 29 de juny

Sala temporals 1

Francisco de Zurbarán (Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664) és un dels mestres més representatius del Segle d'Or espanyol, de principis vinculats al naturalisme barroc, a Caravaggio i al tenebrisme. L'artista pinta amb precisió el que és visible, però amb la voluntat d'anar més enllà de la realitat tangible per descobrir-ne la dimensió profunda i espiritual.

Comissariada per Joan Yeguas —conservador d'art del Renaixement i barroc— i Àlex Mitrani —conservador d'art contemporani—, la mostra ha partit de la tela *La visió de sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V*, en què Zurbarán plasma un episodi llegendari segons el qual el papa va sol·licitar veure el cos momificat del sant a la cripta de la basílica d'Assís. Gràcies a la col·laboració entre el Musée des Beaux-Arts de Lió, el Museum of Fine Arts de Boston i el MNAC, hem reunit excepcionalment les tres versions d'aquesta obra, fet que n'ha enriquit la lectura. Aquest nucli s'ha completat amb altres peces de Zurbarán procedents de col·leccions nacionals i internacionals.

57.028
visitants

 [Vídeo sobre les claus de l'exposició](#)

Alhora, l'exposició ha posat en diàleg les obres del mestre amb peces d'artistes contemporanis, i ha revelat així com l'eco del pintor arriba fins a nosaltres a través d'una sèrie d'artistes que l'homenatgen o que duen a terme una recerca paral·lela: Alfons Borrell, Toni Catany, Joan Hernández Pijuan, Josep Guinovart, Antoni Llena, Aurèlia Muñoz, Marta Povo, Antoni Tàpies i Eulàlia Valldozera. Amb llenguatges diversos —de l'abstracció a la fotografia i la instal·lació—, tots ells comparteixen una recerca de síntesi formal i una aspiració espiritual; les seves obres evidencien la pervivència d'una mirada que, com la de Zurbarán, indaga en el misteri de la realitat.

El diàleg entre 90 peces històriques i contemporànies ha generat una lectura encreuada que enriqueix la percepció de les obres i obriria interrogants sobre la naturalesa de les imatges, la funció reveladora de l'art, la dimensió metafísica de la naturalesa i la possibilitat d'una experiència transcendent a partir de la matèria i la llum.

Francesc d'A. Galí. *El mestre invisible*

21 de maig - 14 de setembre
Sales 63 i 64 d'art modern i Sala
de la Cúpula

48.256
visitants

Francesc d'Assís Galí i Fabra (Barcelona, 1880-1965), autor de les pintures de la cúpula que corona el Palau Nacional, va ser una de les figures més rellevants de l'art català de la primera meitat del segle xx. Format al costat de Pompeu Fabra, va renovar la pedagogia artística catalana durant el noucentisme, i va ser el mestre de tota una generació d'artistes des de la seva Escola d'Art —on va formar Joan Miró o Llorens Artigas— i l'Escola Superior de Bells Oficis de la Mancomunitat de Catalunya. A més, Galí també va desplegar-se com a artista en la pintura, el dibuix, el mural, el cartell i la il·lustració, amb una obra que travessa tota la modernitat catalana. Malgrat els seus mèrits, però, va optar per la invisibilitat: va treballar a l'ombra dels seus deixebles i es va despreocupar del seu llegat. Amb aquesta exposició, que ha reunit 91 obres, hem volgut vindicar el llegat del qui no va voler deixar rastre.

A més, en el context del gran projecte d'ampliació del Museu, la mostra ha explorat un capítol dels orígens del MNAC. Galí va participar intensament en l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929, per a la qual va fer diversos cartells promocionals, va codissenyar el Paravent de la Creació per al Pavelló del Artistes Reunits, i el diorama per a la gran exposició *El arte en España*. La seva obra més notable, però, va ser el gran mural de la cúpula central del Palau Nacional, en la qual va representar 35 figures al·legòriques de les belles arts, la ciència, la religió i la terra. La Guerra Civil va forçar l'artista a exiliar-se, fet que va estroncar la seva trajectòria.

Comissariada per Albert Mercadé, l'exposició s'ha complementat amb la mostra *Francesc d'Assís Galí: Exili i evasió*, al Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera (MUME), que es va poder visitar entre el 30 de novembre del 2024 i el 3 de juliol del 2025, i que reconstruïa el tràgic moment de la seva marxa a Londres i la seva relació amb la pintora surrealista Ithell Colquhoun, que va transformar la seva trajectòria vital i artística.

La mostra va formar part d'una línia de treball de futur centrada a revisar i repensar el mateix Museu: la seva història, els seus espais i les seves col·leccions, en relació amb la història del país. Aquesta mirada sobre la mateixa institució ja s'ha iniciat i es desenvoluparà amb més força en el marc de l'ampliació del Museu.

 [Vídeo sobre les claus de l'exposició](#)

DES DEL CENTRE. Eugènia Balcells

21 de juny - 11 de setembre

Sala Oval i espai educArt

Creada a la ciutat de Nova York entre 1980 i 1982, *FROM THE CENTER* és una obra fonamental tant en la trajectòria d'Eugènia Balcells (Barcelona, 1943) com en la història del videoart, en ser una de les primeres obres multicanal. Els sons de cadascun dels 12 canals els va crear el músic i pioner del so Peter Van Riper (1942-1998). Filmats durant dos anys des del terrat de l'estudi de Balcells a Nova York, cada vídeo observa diversos fragments del món: els ocells, els edificis, el trànsit, la lluna i, fins i tot, el sol, que no es pot mirar de cara. Eugènia Balcells ha concebut una instal·lació definitiva de l'obra amb el títol *DES DEL CENTRE*, sota una cúpula iridescent que suggereix una plenitud esfèrica i reflecteix la llum, essència de l'univers. L'interior evoca els grans monuments megalítics de l'antiguitat. El somni de connectar empàticament amb l'univers esdevé, a la llum de l'evolució de la humanitat, una exigència científica, poètica i moral per al segle XXI.

86.991
visitants

Documental *Des de l'observatori: Nova York 1982 - Barcelona 2025*

La instal·lació s'ha completat amb un vídeo que es pot veure a la sala annexa a la Sala Oval, fet el 2025 i on l'artista ens explica les claus de l'obra. *From the center* ha estat adquirida per la Generalitat de Catalunya per a la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, i ingressa al MNAC com una peça clau. Lligant tecnologia i espiritualitat, enllaça amb els grans instruments de visió mística que són les pintures murals romàniques, nucli de la col·lecció del Museu.

Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial

8 d'octubre - 11 de gener del 2026

Sala temporals 1

Amb aquesta mostra hem descobert Mario Armengol (Sant Joan de les Abadesses, 1909 - Nottingham, 1995), artista pràcticament desconegut que va treballar massivament per a la propaganda britànica i dels aliats durant la Segona Guerra Mundial. Del 1941 al 1945, Armengol va dibuixar uns 2.000 *cartoons* o caricatures al servei del Ministeri d'Informació britànic contra el Tercer Reich i l'Eix per publicar-los en diaris i revistes de països aliats de Londres i neutrals, que acabarien a les mans de lectors de mig món.

Les claus dels comissaris de *Tinta contra Hitler*

L'exposició ha presentat una selecció dels originals que, juntament amb les publicacions on apareixerien molts d'aquells *cartoons*, constitueix un dels fons més importants sobre il·lustració de sàtira política del conflicte més terrible de la història.

Mario Armengol beu de la intensa tradició de dibuixants i publicacions satíriques catalanes de la darrerïa del segle XIX i primeres dècades del XX per crear una obra d'una gran qualitat artística, versàtil i moderna, que supera l'estil de l'època i apunta cap al còmic actual, que ens interpel·la sobre els límits de l'humor i ens interroga sobre les lectures actuals del nazisme.

L'exposició, amb 244 obres, ha estat comissariada per Plàcid Garcia-Planas —reporter i redactor en cap de la secció Internacional del diari *La Vanguardia*—, i Arnau González i Vilalta —historiador i professor del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dibuixos del Museu Nacional. Espurnes de la guerra (1914-1918)

8 d'octubre - 11 de gener del 2026

Sala temporals 1

42.503
visitants

Una setantena de dibuixos de la col·lecció del Gabinet de Dibuixos i Gravats del MNAC han mostrat, en aquesta exposició, com l'humor de les principals revistes catalanes de l'època de la Gran Guerra van tenir un efecte exorcitzant de por i incerteses. Els dibuixos d'aquesta selecció van aparèixer publicats a *La Campana de Gràcia* i *L'Esquella de la Torratxa*, dues de les publicacions humorístiques més difoses i longeves a Catalunya.

Aquesta mostra ha permès descobrir el treball de 20 artistes que van dibuixar el conflicte (Martí Bas; Francesc Candel; Josep Costa Ferrer, Picarol; Ricard Opisso; Lluís Elias; Feliu Elias, o Jaume Passarell, entre d'altres), i que van donar visibilitat a la col·lecció pública d'obres sobre paper més important del país. Es tracta d'un conjunt incomparable, d'alt valor patrimonial i riquesa artística, que posa en valor la tasca històrica desenvolupada per la societat civil i el seu interès a col·leccionar obra gràfica, així com l'afició, per part de les diverses generacions d'artistes catalans, d'utilitzar el dibuix com a eina creativa. L'exposició, amb 75 obres, ha estat comissariada per Francesc Quílez —conservador en cap del Gabinet de Dibuixos i Gravats— amb la col·laboració del mateix Gabinet.

Artistes al Museu

ARTISTES
AL
MUSEU

Un any més, el Museu s'ha obert a l'art contemporani en acció. Hem convidat artistes a interactuar amb les obres i els espais del MNAC, i també amb el públic, i a transformar el Museu en un lloc viu i dinàmic, amb la investigació i l'experimentació al centre.

Marcel·lí Antúnez *Natura Centrum Est.* *Campament Oval*

Del 20 de desembre al 6 de gener del 2026, Marcel·lí Antúnez ha convertit la Sala Oval en un campament habitat per l'obra que ha cocreat amb la participació de diversos col·lectius i persones: una obra-instal·lació centrada en la naturalesa. La peça ha reunit telons i objectes diversos, i ha convidat els visitants a formar-ne part endinsant-se en l'imaginari de l'artista. Els participants han pogut interactuar amb la indumentària i els cartells dissenyats per l'artista, i han format part de les rues ludicoreivindicatives que Antúnez ha conduït diàriament, acompanyat de la banda de música Fail Again Ensemble (Marceluia y sus Mireios).

Instal·lacions,
performances,
laboratoris i
intervencions han
explorat nous usos dels
espais del Museu i han
generat noves formes
de participació

Entrevista a Marcel·lí Antúnez: SALVATGIA SÍ

Mar Arza

Strappo. No pas per atzar cau el patriarcat

Aquesta intervenció de Mar Arza ha plantejat la possibilitat d'eliminar les estructures patriarcals implícites en les nostres formes de vida. A partir de la tècnica de l'*strappo* —utilitzada per conservar la pintura mural romànica— i de la descoberta de segones extraccions a les reserves del Museu, el projecte ha volgut esborrar les marques d'un sistema sovint invisible però persistent. L'artista ha elaborat una pintura mural amb una frase que afirmava que aquesta estructura no es desarticula per atzar, i posteriorment l'ha extreta. Tot i eliminar-ne la capa superficial, n'han quedat rastres indelebles, que evidencien la dificultat del procés. Arza ens interpel·la: quantes capes més cal extreure per neutralitzar-ne la presència?

Entrevista a Mar Arza

Nora Ancarola

La força del Display. Arxiu Gae

Amb una instal·lació multimèdia en dues parts, Nora Ancarola ha culminat una recerca sobre l'estructura del Museu i la reforma de Gae Aulenti (1985-2004). La proposta ha permès accedir a les entranyes de l'edifici, amb personatges que han transitat pels seus fonaments com a agents d'equilibri, contenció i joc. Així, ha revelat el Museu com un gran dispositiu de presentació —un *display*— que ordena la nostra experiència de l'art.

Ancarola entén l'arquitectura com un arxiu de capes que remetent al seu funcionament, les seves jerarquies i la seva història. Amb aquesta mirada, ha posat en qüestió la divisió entre el visible i l'invisible, entre l'espai museogràfic dedicat a l'art, els espais exposats i els espais suposadament funcionals, sovint amagats. Un fenaquistoscopi, primitiva màquina òptica antecessora del cinema, ha evocat una visió dinàmica i il·lusionista, en què el moviment —com el dels equilibristes— és el que ens ha permès mirar i descobrir l'enigma.

Entrevista a Nora Ancarola sobre *La força del Display. Arxiu Gae*

PROGRAMA GUÈISERS

Hem engegat el segon cycle del projecte *Guèisers*, que qüestiona el paper dels museus a l'actualitat.

Cicle “Enmig”

Enguany, Marc Caellas ha pres el relleu del programa *Guèisers* amb el cycle “Enmig”, una proposta curatorial que ha convidat cinc artistes contemporanis a desenvolupar un procés de recerca al Museu i a organitzar, com a resultat, una activitat pública. Durant aquest primer any del cycle s'han organitzat dues accions i s'han acompanyat els processos de dues propostes que es duran a terme al llarg del 2026 (Núria Lloansi i Pierre Peres, i Sofia Montenegro).

“Enmig” proposa entendre el Museu com un lloc d'experiència, amb un dinamisme propi més enllà de l'aparent estatsisme patrimonial. Les accions que s'hi emmarquen volen activar l'espai com a lloc de relació, de connexió i de coneixement, i recuperar pràctiques que integren la performance, la teatralitat, l'esdeveniment i la ficció.

 Presentació del cycle “Enmig” per Marc Caellas

Rubén Ramos Nogueira *Temps mort*

La primera acció del cycle “Enmig” ha estat la visita performativa a la col·lecció d'art modern, *Temps mort*, a càrrec de Rubén Ramos Nogueira (Santa Coloma de Gramenet, 1973); l'artista ha plantejat una visita performativa a la col·lecció d'art modern guiada per un vampir, que ha convidat a reflexionar sobre l'acceleració del *tempo* musical des del segle XIX i el seu impacte en la vida contemporània. La proposta ha culminat amb un recital de piano interpretat segons el *tempo* original de les partitures de l'època.

 Video visita performativa *Temps mort* de Rubén Ramos Nogueira

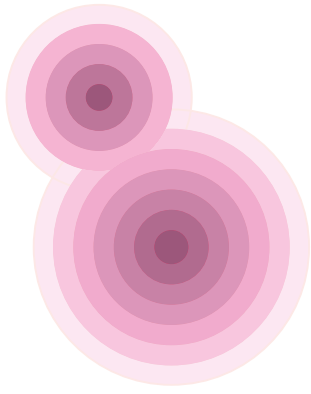

Esteban Feune de Colombi *Artista extern*

La segona d'acció d'"Enmig" ha estat la d'Esteban Feune de Colombi (Buenos Aires, 1980) qui ha rondat per l'exterior del Museu durant un any. D'aquesta manera, ha començat a conversar amb músics, dibuixants i *performers* que treballen al carrer, davant del MNAC, i així ha sorgit la seva proposta d'acció: convidar quatre d'aquests artistes (dos músics, un aquarel·lista i una contorsionista) a traslladar les seves pràctiques de l'exterior a l'interior. El 4 d'octubre, els visitants han recorregut les sales del romànic trobant-se amb aquestes intervencions, articulades a partir de les converses amb l'artista.

 Video *Artista extern* d'Esteban Feune de Colombi"

EL MNAC a Catalunya

Els préstecs d'obres han continuat sent una línia destacada de la col·laboració del MNAC amb museus d'arreu del país. Tal com expliquem a l'apartat de "Préstecs i dipòsits", al llarg del 2025 hem prestat 135 obres a institucions museístiques catalanes; d'aquestes, 8 són de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i, de les altres institucions, destaquen els préstecs fets al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) per a les exposicions *En l'aire commogut...* i *Rodoreda, un bosc*.

Les obres del MNAC, essencials per explicar l'art a Catalunya

L'exposició *En l'aire commogut...*, organitzada pel CCCB entre el 8 de maig i el 28 de setembre i comissariada per Georges Didi-Huberman, explora com s'ha representat l'emoció a través de l'art, partint de la idea de *duende* del poeta Federico García Lorca, a qui l'exposició ret homenatge. Des del MNAC hem prestat 7 obres a aquesta mostra: 4 fotografies de Colita, Agustí Centelles, Oriol Maspons i Joan Colom; 1 escultura de Juli González, i 2 peces de Gonçal Sobrer i de Ferran García Sevilla.

Colita. *Carmen Amaya i Los Tarantos*, 1963. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional de Fotografia, 1999

Gonçal Sobrer. *Dansa de l'afusellament*, 1966 (tiratge 2023). Donació de l'artista, 2023

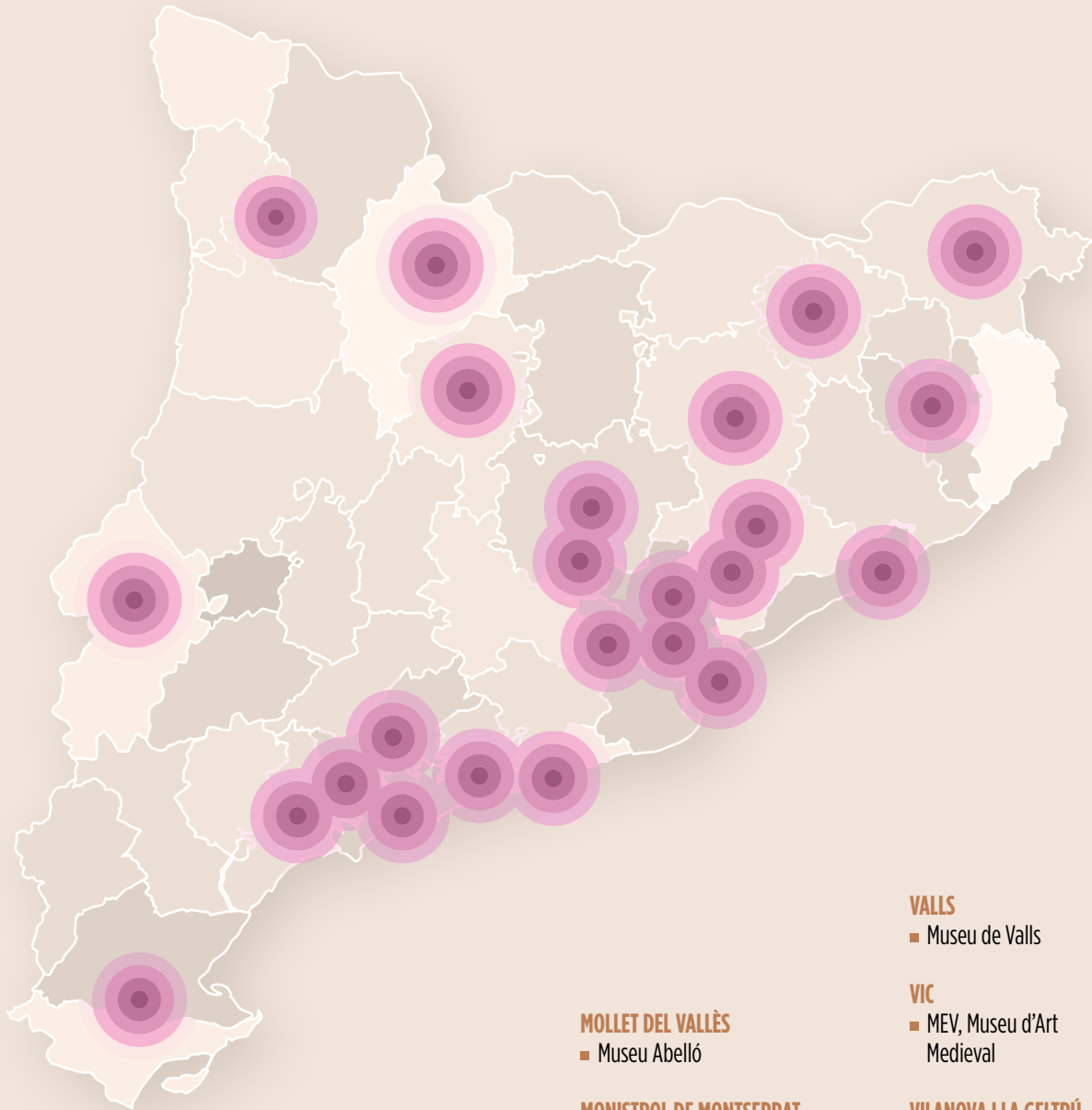
L'altra exposició del CCCB que també ha comptat amb la col·laboració del MNAC ha estat *Rodoreda, un bosc*, inaugurada el 5 de desembre i que es podrà veure fins al 25 de maig del 2026. La mostra aprofundeix en l'imaginari de l'escriptora catalana i planteja un recorregut pels grans temes de la seva literatura. En aquest cas, el MNAC ha prestat 11 obres: 7 fotografies, de Francesc Català-Roca, Joan Colom i Otho Lloyd; 1 dibuix de Modest Urgell; 1 escultura de Josep Clarà, i 2 pintures de Ramon Casas i Feliu Elias.

Ramon Casas. *Retrat de la senyora Baladía*, c. 1907

Francesc Català-Roca. *Entreacte al Liceu (Barcelona)*, c. 1950. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional de Fotografia, 1999

XARXA DE MUSEUS D'ART DE CATALUNYA

BARCELONA

- Museu del Disseny - DHub
- Fundació Joan Miró
- MACBA
- Museu Frederic Marès
- Museu Tàpies

CALDES D'ESTRAC

- Fundació Palau

CERDANYOLA DEL VALLÈS

- Museu d'Art de Cerdanyola

EL VENDRELL

- Museu Apel·les Fenosa

FIGUERES

- Museu de l'Empordà

GIRONA

- Museu d'Art de Girona

GRANOLLERS

- Museu de Granollers

LLEIDA

- MORERA. Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida
- Museu de Lleida

LA SEU D'URGELL

- Museu Catedral de la Seu d'Urgell

MANRESA

- Museu de Manresa - Museu del Barroc de Catalunya

MOLLET DEL VALLÈS

- Museu Abelló

MONISTROL DE MONTSERRAT

- Museu de Montserrat

OLOT

- Museu de la Garrotxa

REUS

- Museu de Reus

SABADELL

- Museu d'Art de Sabadell

SITGES

- Museus de Sitges

SOLSONA

- Museu Diocesà i Comarcal de Solsona

TARRAGONA

- MAMT. Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona

VALLS

- Museu de Valls

VIC

- MEV, Museu d'Art Medieval

VILANOVA I LA GELTRÚ

- Biblioteca Museu Víctor Balaguer

ALTRES MUSEUS I INSTITUCIONS

BARCELONA

- Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
- Museu d'Història de Catalunya
- Museu Etnològic i de Cultures del Món

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

- Centre d'Art Tecla Sala

TORTOSA

- Museu de Tortosa

VILA-SECA

- Castell de Vila-seca

Mey Rahola. *Sense títol [Gitanes, Figueres]*, 1936

Una col·lecció al servei del país

Com a institució museística de referència, el MNAC encapçala la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya per posar en valor el patrimoni artístic català. En aquest sentit, enguany s'han prestat 78 obres a 8 museus de la Xarxa; aquestes col·laboracions contribueixen a donar visibilitat al fons del MNAC i a mantenir viu l'intercanvi entre equipaments culturals del territori. D'aquests préstecs en destaquem:

- Una fotografia de Mey Rahola al Museu de l'Empordà, per a l'exposició *El Garrigal. El barri dels oblidats de Figueres* (del 26 d'abril al 2 de novembre).

Marià Fortuny. *Platja africana*, c.1867

Isidre Nonell. *Paisatge nevad*, 1896-1897

- 29 obres de Marià Fortuny al Museu de Reus, per a l'exposició *Fortuny, l'observació de la natura* (del 18 de setembre al 14 de desembre).
- L'obra *Els vençuts*, de Marc Aleu, al Museu Abelló, per a l'exposició *Grup Taüll. L'avantguarda efímera* (del 13 de març al 22 de juny).
- Vuit obres de Ricard Canals, Ramon Casas, Sebastià Junyent i Isidre Nonell a la Fundació Palau de Caldes d'Estrac, per a l'exposició *Nonell, Vallmitjana i els gitanos* (30 de maig de 2026 a 27 de setembre de 2026).

La Xarxa de Museus d'Art de Catalunya creix

Aquest 2025, la Xarxa ha continuat impulsant la publicació de nous comissariats en línia, l'encàrrec de nous mapatges de les seves col·leccions i l'actualització del cens d'artistes que en formen part. També ha ampliat el projecte *Veü i Memòria* amb noves entrevistes, ha incorporat noves peces a l'Arxiu Quimera i ha treballat activament en el nou Programa d'actuacions 2026-2029.

El Museu de Montserrat i el Museu Tàpies s'incorporen a la Xarxa

Enguany, la Xarxa ha incorporat 2 equipaments de referència: el Museu de Montserrat, dirigit per Xavier Caballé, i el Museu Tàpies, amb Imma Prieto al capdavant. Amb aquestes noves adhesions, queda integrada per 27 museus, fet que en reforça l'abast i la representativitat dins l'àmbit museístic del país.

Museu de Montserrat

Museu Tàpies

La Xarxa s'ha ampliat amb la incorporació del Museu de Montserrat i el Museu Tàpies, i ja consta de 27 equipaments

La Xarxa, present al CIMED

Enguany, la Xarxa ha participat en el IV Congreso Internacional de Museos y Estrategias Digitales (CIMED), celebrat a la Universitat Politècnica de València, amb la intervenció d'Eduard Bech Vila, director del Museu de l'Empordà - Casa Natal Salvador Dalí, a la taula rodona "Redes de museos y trabajo colaborativo", on ha compartit debat amb professionals del sector.

La sessió ha posat el focus en les experiències i els models de treball col·laboratiu entre institucions museístiques, així com en les estratègies comunes per afrontar els reptes del món digital. Amb aquesta participació, la Xarxa ha reafirmat el compromís que té amb la col·laboració, l'accessibilitat i la difusió del patrimoni artístic mitjançant entorns digitals oberts i inclusius.

Publicació *Tàpies. Art i Territori*

La Xarxa ha publicat un primer llibre, *Tàpies. Art i Territori*, i ha consolidat així la seva línia editorial pròpia

El 2025 ha estat l'any de la primera publicació de la Xarxa, un pas destacat en la consolidació de la seva línia editorial i en la voluntat de generar publicacions periòdiques pròpies. Aquest primer volum recull el cicle de 13 diàlegs dedicats a reflexionar sobre el llegat d'Antoni Tàpies des d'una perspectiva contemporània, celebrats en 13 museus, i aplega les intervencions de 26 veus convidades. Les aportacions, a càrrec d'especialistes dels àmbits artístic i acadèmic, ofereixen mirades diverses sobre l'obra i el pensament de Tàpies, i connecten el seu llegat amb el context museístic i el territori, alhora que posen en relleu la rellevància d'aquest primer volum dins del projecte editorial de la Xarxa.

Una jornada formativa al Museo del Prado

Els directors i directores dels museus de la Xarxa han visitat el Museo del Prado per conèixer projectes vinculats a la diversitat sexual i de gènere i a la recuperació de la memòria de les dones artistes. La jornada formativa ha inclòs la benvinguda del director del museu, Miguel Falomir, i un recorregut per les col·leccions en clau LGTBIQ+, guiat pel conservador Carlos G. Navarro. S'hi han presentat l'itinerari "La mirada del otro", que reinterpreta 30 obres de la col·lecció permanent des d'una perspectiva LGTBIQ+ i històrica, així com el projecte "El Prado en femenino", dedicat a visibilitzar les dones artistes. La trobada també ha comptat amb una sessió amb Bernardo Pajares i Juanra Sanz sobre els directes diaris del Prado a Instagram, una iniciativa de divulgació iniciada el 2017 que ja supera els 1.000 vídeos emesos.

La Xarxa viatja a Londres

Aquest 2025, la Xarxa ha continuat el programa de sortides internacionals amb un viatge a Londres, ciutat de referència en el panorama museístic.

Un dels punts destacats del viatge ha estat la visita a la National Gallery, on el grup ha estat rebut per Paul Gray, *deputy director i chief operating officer*, que ha presentat, entre d'altres, les accions impulsades amb motiu del bicentenari del Museu (NG200). També s'han visitat l'exposició temporal *Radical Harmony: Helene Kröller-Müller's Neo-Impressionists* i les col·leccions permanents.

A la Tate Modern, el grup ha estat acollit per Amy Dillmann, *head of programme*, que ha exposat els programes expositius del museu. Osei Bonsu, *curator*, i Bilal Akkouche, *assistant curator*, han presentat l'exposició *Nigerian Modernism*.

La sortida ha inclòs, també, la visita al V&A East Storehouse, un projecte recent que obre al públic els espais de magatzem i conservació, i que exemplifica noves maneres d'apropar el patrimoni als visitants.

Programes públics

Activitats

La programació de Programes públics del MNAC construeix una constel·lació, no és només una suma d'activitats. Un espai on conviuen propostes puntuals i processos de llarg recorregut, activitats i visites a les sales i d'altres que s'estenen cap al barri, la comunitat i el territori, iniciatives pròpies i projectes compartits amb altres agents.

5 aspectes diferencials dels Programes públics del MNAC

- 1. El Museu entén la programació com una eina d'incidència i vincle, no només de difusió.**
- 2. Cada activitat és una oportunitat per generar relació, activar diàlegs i obrir espais compartits entre disciplines, sectors i comunitats, esdevenint un agent comunitari de salut.**
- 3. El valor és el que s'ofereix, però sobretot el que es posa en marxa, com ara aliances que es consoliden, processos que continuen i públics que es vinculen de manera més profunda.**
- 4. Treballar amb artistes, amb comunitats i amb professionals d'altres àmbits, com la salut o la recerca, permet situar el museu en un lloc ampliat, amb capacitat d'incidir i esdevenir una eina més.**
- 5. Aquesta manera de fer transforma les activitats en experiències amb continuïtat.**

La col·lecció en diàleg. Visites comentades

Durant tot l'any, hem mantingut una programació estable de visites a la col·lecció i al Museu.

- **Obres mestres de la col·lecció. Mil anys d'art.** El primer diumenge de mes i algun dissabte al matí, visitem les obres més emblemàtiques de la col·lecció del Museu.
- **El Palau Nacional. Arquitectura i memòria.** Visitem els espais més emblemàtics del Palau Nacional situant-los en el context històric, urbanístic, polític i cultural de la Barcelona dels anys 20 i la celebració de l'Exposició Internacional del 1929.
- **Dones havíeu de ser. Itinerari medieval i modern i Mirades insubmisses.** Pensar la diversitat sexual i el desig a través de l'art. Visitem el Museu en clau de gènere.
- **Visites-taller.** Després d'una visita a les col·leccions, s'aprofundeix en aspectes específics com les tècniques artístiques o la fotografia mitjançant un taller on es fomenta la creativitat i el coneixement per finalitzar amb la creació d'una peça pròpia.

Taules rodones i converses sobre art i llegat

Hem acollit diverses taules rodones, converses i altres activitats sobre artistes de la col·lecció i el seu llegat. En destaquem:

El 15 de febrer s'ha celebrat la taula rodona *Els anys catalans de Joaquim Torres-García: una geografia i un context*, en el marc del 150è aniversari del seu naixement, amb la participació de diverses expertes. La sessió ha abordat la seva relació amb Catalunya i ha servit per presentar l'obra *Retrat de Manolita Piña*.

120 anys d'Helios Gómez: art, lluita i llegat

Amb motiu del 120è aniversari del naixement d'Helios Gómez, el MNAC ha acollit una conversa sobre la seva vida, obra i llegat amb Gabriel Gómez, Caroline Mignot i Eduard Vallès. L'acte s'emmarca en la donació de la col·lecció personal de l'artista al Museu, que el consolida com a centre de referència de la seva obra.

Altres activitats sobre els artistes de la col·lecció:

- Conversa *El romànic amb els ulls de...* Joan Pau Inarejos i Gemma Ylla Català.
- Cicle de conferències sobre Marià Fortuny (150è aniversari de la mort de l'artista).

La programació del MNAC activa vincles entre disciplines, sectors i comunitats, impulsa aliances i processos, i se situa així com un agent comunitari amb capacitat transformadora

Mirades vives: experiències al voltant de les exposicions

Eveli Torent. Entre Els Quatre Gats i la maçoneria **Taula rodona Eveli Torent: Art, maçoneria i repressió**

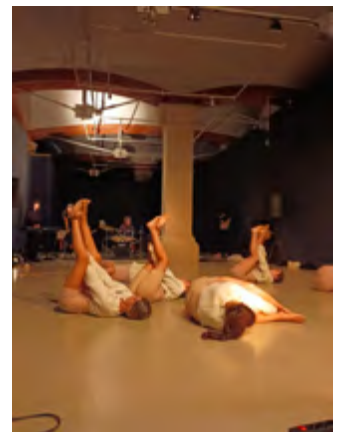
El 8 de febrer, la Cúpula del MNAC ha estat escenari de la taula rodona *Eveli Torent: Art, maçoneria i repressió*, que ha ofert una aproximació a la cosmovisió de l'artista dins el context cultural, polític i social dels anys vint i trenta del segle xx. Hi han intervingut Santiago Castellà Surribas, professor de Dret Públic Internacional a la URV, Antoni Ribas Tur, periodista i escriptor i Francesc Vilanova Vila-Abadal, professor d'Història Contemporània a la UAB i director de l'Arxiu Carles Pi i Sunyer. Lluïsa Sala Tubert historiadora de l'art i especialista en Eveli Torent n'ha estat la moderadora.

Zurbarán (sobre)natural **Concert Cel i terra. Música i espiritualitat entre el barroc i la contemporaneïtat**

El programa d'aquest concert, celebrat l'1 de juny i que ha anat a càrrec d'alumnes de l'ESMUC, ha explorat la dimensió espiritual i mística de l'obra de Zurbarán. El recital ha posat en valor tant la riquesa estilística de la música barroca com l'essència mística que defineix l'obra del pintor, establint un vincle entre el món sonor i la pintura, a la recerca d'una experiència espiritual comuna.

Invocacions. L'OM performa Zurbarán

Hem impulsat el projecte *Invocacions. L'OM performa Zurbarán*, desenvolupat amb l'alumnat de l'Institut-Escola Artístic Oriol Martorell. La proposta, basada en la música, el ritme i el moviment, ha explorat de manera performativa els conceptes centrals de la mostra a partir de processos d'improvisació musical i corporal.

Francesc d'A. Galí. El mestre invisible **Conferència inaugural**

El 20 de maig, Albert Mercadé, historiador, crític d'art i comissari independent de l'exposició, ens ha ofert la conferència inaugural de la mostra i ha explicat els principals moments de la biografia de l'artista, tant pel que fa a la seva tasca pedagògica com al vessant pictòric, fent un èmfasi especial en les obres realitzades en el marc de l'Exposició Internacional del 1929, el punt culminant de la seva trajectòria.

Instal·lació multimèdia *DES DEL CENTRE*, d'Eugènia Balcells **Conferències**

Amb motiu d'aquesta instal·lació hem organitzat dues converses que han explorat els vincles entre arts i ciències amb experts dels dos àmbits. El 5 de juliol hem acollit la xerrada *Les arts i les ciències, dues formes d'imaginar el cosmos*, amb la participació d'Eugènia Balcells, David Jou —físic, poeta i assagista—, i Toni Pou —físic i escriptor—, moderada per Eulàlia Bosch, curadora de *DES DEL CENTRE*. El 6 de setembre hem celebrat la sessió *Instal·lacions multimèdia com a instruments de visió*, amb Eugènia Balcells, Juan Bufill —artista i crític d'art— i Catalina Serra —subdirectora del diari *ARA* i periodista especialitzada en art—, moderada també per Bosch.

Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial **Masterclass del dibuixant Paco Roca**

La masterclass **Memòria vs Oblit** de Paco Roca ha explorat la relació entre memòria i oblit a través del còmic, posant el focus en el dibuix en contextos de guerra. L'autor ha reflexionat sobre els límits de la representació gràfica en situacions de conflicte i ha compartit una mirada sensible sobre la memòria històrica, l'exili i les conseqüències humanes de la guerra. La sessió ha destacat el còmic com una eina poderosa per pensar el passat i aprofundir en la condició humana.

Diversitat sexual i de gènere

Durant tot l'any el Museu visibilitza el seu compromís en la lluita diària contra la discriminació de la dona en l'àmbit de la creació i la producció artística i intel·lectual. Des de Programes públics continuem mantenim una programació estable amb visió de gènere; en aquest sentit, a més de les visites comentades descrites anteriorment, destaquem:

El Museu creix. Noves incorporacions. Fotografies d'Anna Tubau

El 9 de març, coincidint amb el Dia Internacional de la Dona del 8 de març, hem organitzat una conversa entre la fotoperiodista Anna Tubau i la conservadora de fotografia del Museu, Roser Cambray, amb motiu de la incorporació de diverses obres de l'autora a la Col·lecció Nacional de Fotografia. La conversa ha permès aprofundir en la

trajectòria de Tubau i el compromís del Museu amb la restitució i la visibilització de les dones artistes en els relats de la història de l'art.

Petites històries, grans dones

Per sisena vegada, hem participat en l'activitat *Petites històries, grans dones*, juntament amb 6 museus més de Catalunya. L'activitat, pensada per a famílies, ha consistit en una sessió presencial conduïda per una actriu que ha dramatitzat històries inspirades en les protagonistes dels 7 museus. Al MNAC, la nostra artista destacada ha estat Teresa Lanceta, creadora multidisciplinària que ha explorat el tèxtil, la pintura, l'escultura, l'escriptura i el vídeo, guardonada amb el Premi Nacional d'Arts Plàstiques el 2023.

Cites anuals i programació de ciutat

La **Nit dels Museus 2025**, amb el lema "Els museus, més vius que mai", ha tornat a situar el Museu Nacional d'Art de Catalunya com una cita clau. El Museu ha obert fins a la 1 h amb portes obertes a la col·lecció i a les exposicions temporals. També s'hi han fet comentaris d'obres a les noves adquisicions, i la nit s'ha omplert de música amb grups emergents de Sants-Montjuïc i la Marxing Band del Taller de Músics.

L'esdeveniment **Viu Montjuïc**, amb el qual els equipaments del Parc organitzen tot un seguit d'activitats per donar a conèixer a la ciutadania la seva proposta, s'està consolidant any rere any. El 2025 hem participat amb una acció coorganitzada amb el Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre que s'ha dut a terme a l'exterior del MNAC amb peces creades per l'alumnat.

Barcelona Dibuixa ***Els seus noms se'ns escapen*** amb Gemma París

En el marc del Barcelona Dibuixa, l'artista Gemma París ha presentat un taller col·laboratiu de dibuix on ens ha proposat crear un arxiu comunitari d'espècies vegetals observades tant dins com fora del Museu que connecta natura, art i benestar a partir de l'observació dins i fora del Museu. La iniciativa s'ha acompanyat d'un material autònom.

Altres cites del 2025:

- **48H Open House BCN.** Per 16è any consecutiu, el cap de setmana del 25 i 26 d'octubre el Palau Nacional ha obert espais al públic, amb visites guiades conduïdes per voluntaris del festival.
- **Museu Endins.** En el marc d'aquesta iniciativa de l'ICUB, hem ofert visites als espais subterranis de l'edifici, mostrant el funcionament tècnic que fa possible l'activitat del Museu.
- **Barcelona Obertura Spring Festival.** Hem participat al festival Barcelona Obertura Spring Festival acompanyant, el 23 de març, un concert de la pianista Saskia Giorgini a la col·lecció d'art gòtic.

Constel·lació ROLLER amb el Mercat de les flors

El 14 i 16 d'abril, la Sala Oval s'ha transformat en una pista de patinatge efímera, en una proposta artística del Mercat de les Flors amb el guiatge de la coreògrafa i ballarina Marta Izquierdo Muñoz qui, el 9 de maig, ha dirigit, també a la Sala Oval, l'espectacle Constel·lació ROLLER (Flip) interpretat per Éric Martin.

Famílies

Creiem en l'aprenentatge compartit de manera intergeneracional. Per això, hem continuat oferint activitats pensades per a les famílies, amb propostes de cap de setmana i activitats vinculades a les exposicions temporals, que generen espais de descoberta i creativitat entre infants i adults.

Cada diumenge a les 11.30 h, el Museu ofereix activitats familiars per descobrir la col·lecció de manera lúdica (27 visites taller i 215 participants aquest any). A més, cada cap de setmana hi ha un espai familiar per dibuixar, jugar o llegir, amb jocs de pistes i itineraris autoguiats, que els dissabtes a la tarda inclou tallers lliures amb educadora.

Algunes de les activitats per a famílies realitzades aquest any són:

Tremp, fusta i pa d'or.

L'art de pintar a l'època del gòtic

A partir d'una visita a la col·lecció d'art gòtic on es coneixen les eines i els materials que s'empren per fer un retaule es proposa un taller de creació artística on les famílies elaboren la seva pròpia taula utilitzant diverses tècniques de pintura i decoració dels retaules medievals.

ClicMNAC. Un museu, mil imatges

La proposta ha convidat a les famílies a fer una descoberta diferent del MNAC a través d'una sessió pràctica de fotografia per diversos espais del Museu.

Acció comunitària

El Museu es consolida com un espai de relació i co-creació amb les comunitats, un lloc de trobada, benestar i transformació a través de l'art. Mitjançant aliances amb entitats i agents del territori, esdevé un museu viscut i arrelat, que apropa el patrimoni a tothom.

Primera edició del programa Comunitat 360°

El projecte Comunitat 360° concep el Museu com un espai de refugi i comunitat, obert al veïnat. Mitjançant processos de cocreació amb agents locals, activa la col·lecció i els recursos del museu per generar vincles i fomentar relacions comunitàries.

Entitats, serveis i equipaments col·laboradors: Centre Cívic Casa del Rellogge, Pla Comunitari de la Marina-Zona Franca, Centre Cívic El Sortidor, Secretariat de Sants Hostafranc i La Bordeta, Centre Cívic Cotxeres-Casinet, SJD Creu de Molers, Aprenem Compartint, Escola Cal Maiol, casal infantil Imagina't, Amics de la Fotografia de la Casa del Rellogge i Festival IF Barcelona.

Artistes participants: Las Jamaiconas (Lina Ruiz, Columba Zavala i Mariana Alva), Juan González del Cerro, Nevenka Pavic, Tomás Russi, Companyia La Bayka (Aleksandra Muchin i Mauricio Riobó) i Karim Dakroub.

Relatori gràfic sobre la primera edició de la Comunitat 360°

Durant el període 2024-2025, el projecte Comunitat 360° s'ha desplegat en 3 barris amb la participació de 14 entitats, associacions i equipaments; s'han dut a terme 34 tallers oberts, s'han fet 30 visites al Museu adreçades a aquests col·lectius i han participat 343 usuaris

Mostra de processos comunitaris "Comunitat 360°. La casa oberta", del 12 d'abril al 14 de setembre

El treball del primer any de Comunitat 360° també ha estat recollit en una mostra a la sala 82 del Museu. En aquesta exposició, a banda de l'explicació de cada un dels projectes i l'exhibició d'alguns dels seus rastres, s'ha presentat un vídeo que resum tot el procés.

Coordinació del programa: La Comunitària Cultura.

Vídeo La casa oberta, un projecte comunitari

Inauguració de la mostra i festa comunitària **Comunitat 360°**. **La casa oberta**

Coincidint amb la inauguració de la mostra, el 12 d'abril s'ha organitzat la festa comunitària que ha esdevingut un espai de trobada i celebració del territori, amb una programació participativa amb tallers, propostes familiars i música en directe. La jornada ha registrat 232 participants als tallers, 500 assistents als concerts i 8.201 visitants en el marc de les portes obertes.

Coordinació del programa: La Comunitària Cultura.

Altres projectes comunitaris

El projecte **Moving!**, dirigit per Maria Ferrer i impulsat per la Coordinadora d'Entitats de Poble-sec, ha desenvolupat "Traços", una acció de dansa participativa basada en la col·lecció. La proposta combina taller obert i micropeces amb participació del públic, fomentant la creació col·lectiva i el vincle entre joves, art i moviment.

Implementació i avaluació de *L'art de caminar*, intervenció d'arts en salut per al benestar emocional en atenció primària, basada en prescripció social amb suport d'una WebApp. El projecte, desenvolupat amb el Departament de Salut i l'Institut Català de la Salut i finançat pel Ministerio de Sanidad, ha mostrat millores en el benestar i l'ansietat, i ha generat eines per a la seva replicabilitat com a recurs de salut comunitària.

En el marc del projecte europeu Digital Spektrum (Erasmus+), el MNAC ha impulsat el testatge de la webApp *Spektrum TEA i inclusió als museus*, orientada a l'accessibilitat cognitiva. La sessió, amb 60 professionals, ha validat l'eina amb resultats molt positius (98 % d'utilitat i 100 % d'impacte), consolidant-la com a recurs transferible en inclusió.

En el marc de la Taula de Salut Comunitària del Poble-sec, el MNAC ha participat en el cicle *Sense regles ni silenci amb Cossos que tornen al museu*, una proposta sobre climateri i menopausa. L'activitat ha consistit en recorreguts dialogats per art moder, combinant mediació artística i salut per fomentar la reflexió sobre cos i benestar.

Programes d'art i salut comunitària

Al llarg de l'any, hem consolidat una línia de treball d'arts en salut, salut comunitària i inclusió en col·laboració amb institucions sanitàries, universitats i entitats socials i culturals.

D'una banda, l'acció més destacada ha estat Healing Arts Barcelona, impulsada amb el Jameel Arts & Health Lab i el suport dels Departaments de Salut i de Cultura de la Generalitat de Catalunya. De l'altra, s'han desenvolupat diversos projectes i aliances amb l'Hospital Clínic de Barcelona, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron i la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària, que han contribuït a consolidar aquesta línia de treball.

Healing Arts Barcelona

Entre el 20 i el 26 d'octubre s'ha impulsat la primera edició a l'Estat del programa Healing Arts, en col·laboració amb el Jameel Arts & Health Lab i l'Organització Mundial de la Salut, sota el títol *Les arts ens cuiden, la cultura és salut*. S'hi han organitzat prop de 125 activitats arreu de Catalunya, amb la participació de museus, hospitals, universitats i entitats, generant una xarxa sense precedents en arts i salut.

El programa ha combinat recerca i reflexió amb activitats participatives, afavorint aliances entre els àmbits cultural, sanitari, acadèmic i comunitari. Amb la implicació de 26 museus, 6 universitats i diverses institucions sanitàries, ha contribuït a consolidar la cultura com a actiu de salut i a posicionar Catalunya com a referent en aquest camp.

Inauguració del Healing Arts Barcelona el 20 d'octubre del 2025

Esdeveniments destacats del Healing Arts Barcelona

En aquest marc, s'ha desplegat una programació pròpia per fomentar el vincle entre cultura i benestar:

- II Simposi Internacional d'Arts en Salut, organitzat pel MNAC i l'ICS, que ha reunit professionals de cultura, salut i recerca.
- Presentació d'*El cor del Museu*, amb l'Hospital Clínic de Barcelona, sobre art i rehabilitació cardíaca.
- Meet & Link, trobada de networking entre professionals de la cultura i la salut.
- Jornada de recerca Creative Pathways to Health, amb l'Hospital Universitari Vall d'Hebron i la Universitat de Vic.
- Healing Arts in Practice, jornada sobre mediació en arts i salut amb el Reial Monestir de Pedralbes.
- Taula rodona sobre cultura i salut pública, amb Carmen Cabezas i Rafael Cofiño.
- Participació de L'Altre Festival, amb propostes sobre salut mental.
- Taller d'escriptura creativa amb la Universitat Politècnica de Catalunya.
- Reading Party i Club de Lectura, amb Biblioteques de Barcelona.

Educació

El Museu atrau a 13.367 estudiants estrangers, formant part de les seves cites ciutat, i un 38 % d'aquests participen en activitats educatives

Durant el curs escolar **2024-2025**, hem rebut **52.197 estudiants**, organitzats en **2.372 grups**.

Aquestes dades representen un **increment de 2.071 alumnes** respecte al curs anterior, fet que confirma la consolidació i el creixement del programa educatiu que manté una oferta per a totes les etapes educatives.

Avaluació i millora contínua. El sistema d'avaluació s'ha reforçat, arribant a un 30% de les respostes, fet que permet una millor adequació de l'oferta i una presa de decisions més informada.

Aproximació didàctica, transversal i interdisciplinària al patrimoni fomentant relació i complicitat amb la comunitat educativa

5 idees que ens fan diferents

- 1.** La capacitat de treballar la col·lecció des del present. No es tracta només d'aprendre sobre el passat, sinó d'utilitzar-lo per fer preguntes actuals, establir connexions i generar sentit.
- 2.** El plantejament de les activitats com a espais on el patrimoni es reactiva, on les obres deixen de ser només objectes d'estudi per convertir-se en eines per pensar el món d'avui.
- 3.** El fet de situar l'alumnat en un paper actiu i incorporar metodologies que connecten l'art amb el pensament crític, la creativitat i el context contemporani.
- 4.** La incidència directa en el futur del sistema educatiu, formant docents que integren el museu com a eina pedagògica estructural.
- 5.** La generació de relacions sostingudes i processos de continuïtat amb els centres educatius de proximitat.

Nous materials educatius

Els seus noms se'ns escapen

Amb l'objectiu de seguir creant materials autònoms per a famílies i públic general, hem publicat *Els seus noms se'ns escapen*, un petit quadern de dibuix adreçat a totes les edats, i vinculat a la col·lecció i l'entorn natural que envolta el Palau Nacional.

Data de publicació: 19 octubre 2026 (durant el Barcelona Dibuixa 2025)

Projectes amb centres educatius

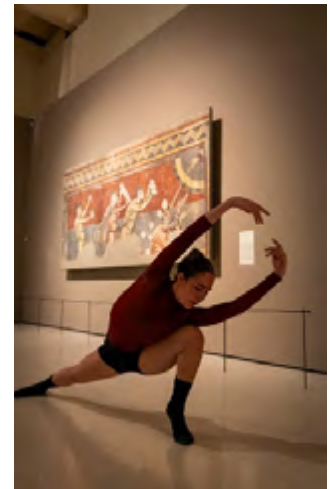
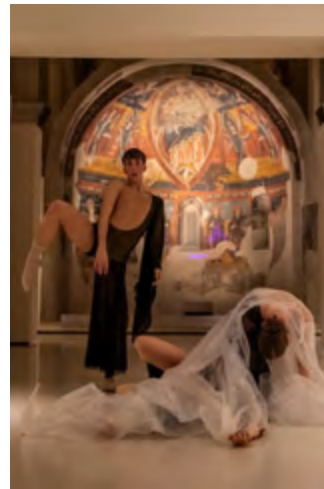
Hem seguit treballant amb escoles i instituts, proposant iniciatives que connecten la creació artística amb el barri i el currículum educatiu, com el projecte de l'Institut Escola Arts, Gresol Cultural Poblesec o *El museu dansat* amb el Conservatori Professional de Dansa. Fomentem, d'aquesta manera, la col·laboració entre alumnat, professorat i famílies en el si del Museu.

Projecte **Tàndem** amb l'Institut-Escola Arts sobre **El barri**, desenvolupat a partir de la col·lecció amb visites i tallers, que ha implicat tota la comunitat educativa i ha convertit el Museu en una aula més. El projecte s'ha clos amb una festa a la Sala Oval amb 700 participants, amb música, cultura popular i mostra dels treballs de l'alumnat.

En el marc **d'EN RESiDÈNCiA Artistes als instituts** de Barcelona, Pere Llobera i l'alumnat de 4t d'ESO de l'Institut Jaume Balmes han desenvolupat **Un món metafísicament abandonat**, un procés de co-creació culminat al MNAC. El projecte ha connectat l'aula amb el museu com a espai de presentació i experimentació, i s'ha presentat del 22 al 25 de maig amb 106 assistents i 27 participants.

2a edició d'El Museu Dansat amb el Conservatori Professional de Dansa de l'Institut del Teatre

En el marc de la 2a edició d'El Museu Dansat amb el Conservatori Professional de Dansa de l'Institut del Teatre, el MNAC ha continuat aquest projecte pedagògic que vincula dansa i col·lecció, centrant-se enguany en el romànic. L'alumnat de 5è i 6è de les diferents especialitats ha creat coreografies a partir d'obres del Museu, desenvolupades en el context dels Tallers Lliures. Com a novetat destacada, s'han incorporat visites dansades a la col·lecció, ampliant les formes d'interacció amb les obres. El projecte ha culminat amb dues funcions a la Sala Oval (5 i 6 d'abril), amb 1.000 assistents.

Projecte Gresol Cultural Poble-sec

Gresol Cultural promou la col·laboració entre equipaments culturals, centres educatius i entitats del barri del Poble-sec, amb l'objectiu d'impulsar propostes educatives arrelades al territori i integrades al currículum, fomentant l'expressió cultural i la participació comunitària.

Durant el curs 2024-2025, s'ha treballat amb dos centres educatius, l'Institut Maristes Poble-sec i l'Escola La Muntanyeta i hem comptat amb la participació de 114 alumnes a través de projectes que han combinat sessions a l'aula i al Museu en tres fases: introducció, aprofundiment a partir del contacte directe amb les obres al museu i cloenda creativa. Cal destacar la implicació de les famílies en les activitats finals.

Conveni de col·laboració amb la UAB

El conveni entre el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) estableix una línia de col·laboració per integrar el Museu en la formació dels futurs mestres dels graus d'Educació Infantil i Primària, amb l'objectiu de donar a conèixer el Museu com a recurs educatiu i com a eina pedagògica.

L'experiència formativa inclou el coneixement del departament d'educació, la introducció a metodologies inclusives de connexió amb l'art com les Estratègies de Pensament Visual (VTS) i l'experimentació d'una activitat del programa educatiu, reforçant el paper del Museu en la formació docent i el seu impacte educatiu i cultural.

Col·laboració amb l'Escola BAU d'Art i Disseny

Enguany també hem col·laborat amb l'alumnat de primer curs de Belles Arts de l'Escola BAU. Ho hem fet a través de diverses sessions de dibuix al Museu, centrades en temes proposats pel professor Oriol Vilapuig, i també a través d'una experiència conjunta amb l'Àrea de restauració i conservació preventiva. Aquesta col·laboració ha permès estendre la sala 82 com a espai híbrid de mediació, introduint-hi activitats educatives i la mostra de projectes amb centres educatius.

Nova edició del *Museu Nacional Pro: professionals, projectes i processos* coorganitzat amb la UAB

Del 6 d'octubre al 10 de desembre, hem acollit un any més els alumnes del mòdul *Museu Nacional Pro: professionals, projectes i processos* al Museu Nacional d'Art de Catalunya del màster oficial en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic del Departament d'Art i de Musicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Programa *l'Art de parlar* per a l'aprenentatge de les llengües a través de l'art i les VTS.

Enguany, després de dues edicions del programa de formació del professorat s'integra plenament en el programa educatiu a demanda del professorat en tres formats: visita *l'Art de Parlar* autònoma o amb educadora i *l'Art de Parlar* en format coaching per al professorat que havia participat les anterior edicions de formació de dos anys de durada. Les visites s'ofereixen en català, castellà i anglès.

Visites *L'art de parlar lliure* (implementades per al professorat) 38 grups: 469 alumnes 50 professors.

Visites *L'art de parlar*, amb educadora, 31 grups: 330 alumnes, 30 professors.

Visites *L'art de parlar, coaching* de l'equip d'educació: 4 grups, 47 alumnes, 5 docents.

Comunicació, Màrqueting i Projectes digitals

Comunicació

Aquest 2025 hem continuat reforçant la projecció del Museu a escala estatal i internacional amb la campanya de comunicació més important de l'any dedicada a l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*. La mostra ens ha permès posicionar el MNAC com un museu amb una col·lecció d'obres de primer nivell, a través d'una proposta que posava en valor la col·lecció de Renaixement i barroc, en diàleg amb obres d'artistes catalans contemporanis i amb un tema de fons tan universal com l'espiritualitat.

Amb *DES DEL CENTRE*, d'Eugènia Balcells, així com la proposta artística de Marcel·lí Antúnez, se'ns ha ofert l'oportunitat de continuar generant impacte comunicatiu dins dels circuits de l'art contemporani. Aquestes han estat algunes de les campanyes més destacades d'un 2025 marcat per molts altres moments comunicatius rellevants.

CAMPANYES D'EXPOSICIONS TEMPORALS

Zurbarán (sobre)natural

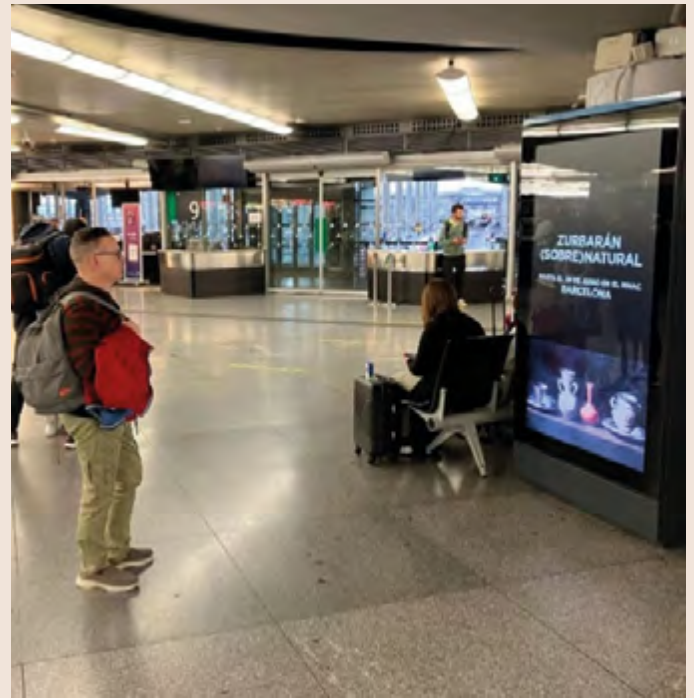
21 de març - 29 de juny

Per difondre l'exposició *Zurbarán (sobre) natural*, hem desplegat una àmplia campanya de publicitat que ha comptat amb destacats suports a l'exterior, tant a Barcelona com, puntualment, a Madrid i Sevilla.

Hem comptat amb un circuit de banderoles de fanal, vinils a tres línies de bus de TMB i opis a les estacions de Rodalies i Mitjana Distància de Barcelona, així com pantalles amb un vídeo a les estacions d'AVE a Madrid i a Sevilla; la campanya exterior ha inclòs cartelleria a diversos punts de Barcelona, i hem desplegat campanya de publicitat tant en línia com en format físic, en un ampli ventall de mitjans generalistes i especialitzats en cultura i art, d'abast local i internacional.

La campanya de *Zurbarán (sobre)natural* ha estat la gran aposta comunicativa de l'any, amb presència publicitària destacada a Barcelona, Madrid i Sevilla

Francesc d'A. Galí. El mestre invisible

21 de maig - 14 de setembre

Hem coordinat l'adaptació de la gràfica de sala als diversos materials de comunicació, així com la seva producció. També hem dissenyat i publicat anuncis als principals diaris catalans.

Programa Art, guerra i memòria

8 d'octubre - 11 de gener del 2026

El 2025, amb la programació de diverses exposicions sobre la guerra i el paper de l'art i els artistes en el conflicte, hem actualitzat la gràfica que es va fer el 2021, *Guerra Civil. Art, conflicte i memòria*, per poder difondre tot el programa actual, al mateix temps que cada exposició ha tingut la seva pròpia gràfica i els seus propis elements.

DES DEL CENTRE. Eugènia Balcells

21 de juny - 11 de setembre

En un treball conjunt amb l'artista i la curadora de *DES DEL CENTRE*, hem ideat la gràfica de la instal·lació, que s'ha declinat en diversos materials, incloent-hi el plafó amb el text de sala. D'altra banda, hem planificat una campanya de publicitat al carrer amb banderoles i cartells, i hem inserit anuncis als principals mitjans de comunicació generalistes i també d'art contemporani.

També hem produït el vídeo promocional de la instal·lació.

Video promocional de la instal·lació

Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial

Dibuixos del Museu Nacional. Espurnes de la guerra (1914-1918)

8 d'octubre - 11 de gener del 2026

L'exposició *Tinta contra Hitler. Mario Armengol caricaturista a la Segona Guerra Mundial* i la mostra *Dibuixos del Museu Nacional. Espurnes de la guerra (1914-1918)* han comptat amb peces de comunicació conjunta (invitació) i peces separades. En el cas de la publicitat, malgrat estar centrada en *Tinta contra Hitler*, hem inclòs una frase sobre la mostra de *Dibuixos del Museu Nacional*.

Espai de mediació

El disseny de l'espai de mediació de *Tinta contra Hitler* ha comptat amb la col·laboració de l'il·lustrador Oriol Malet. L'espai ha inclòs fitxes en les quals diversos il·lustradors contemporanis (Kap, Flavita Banana, Riki Rubio i Maria Picassó) proposen al públic exercicis de dibuix. Aquests materials s'han incorporat a l'oferta permanent d'activitats autònomes del Museu.

Artistes al Museu

Dins el programa **Artistes al Museu** destaca la instal·lació *Natura Centrum Est. Campament Oval*, de Marcel·lí Antúnez Roca. Des de Comunicació hem ideat, amb el mateix artista i l'equip de producció, la imatge de l'exposició, així com els seus missatges principals.

Hem dissenyat i produït les octavetes dels *24 Pòsters pagesos*, que recullen una petita biografia de destacats activistes ecologistes.

També hem planificat la campanya de publicitat fent incidència en mitjans d'art contemporani i d'oci familiar, perquè ha sigut la proposta del Museu per a les vacances de Nadal. Finalment, hem fet el vídeo promocional de la instal·lació.

 Video promocional

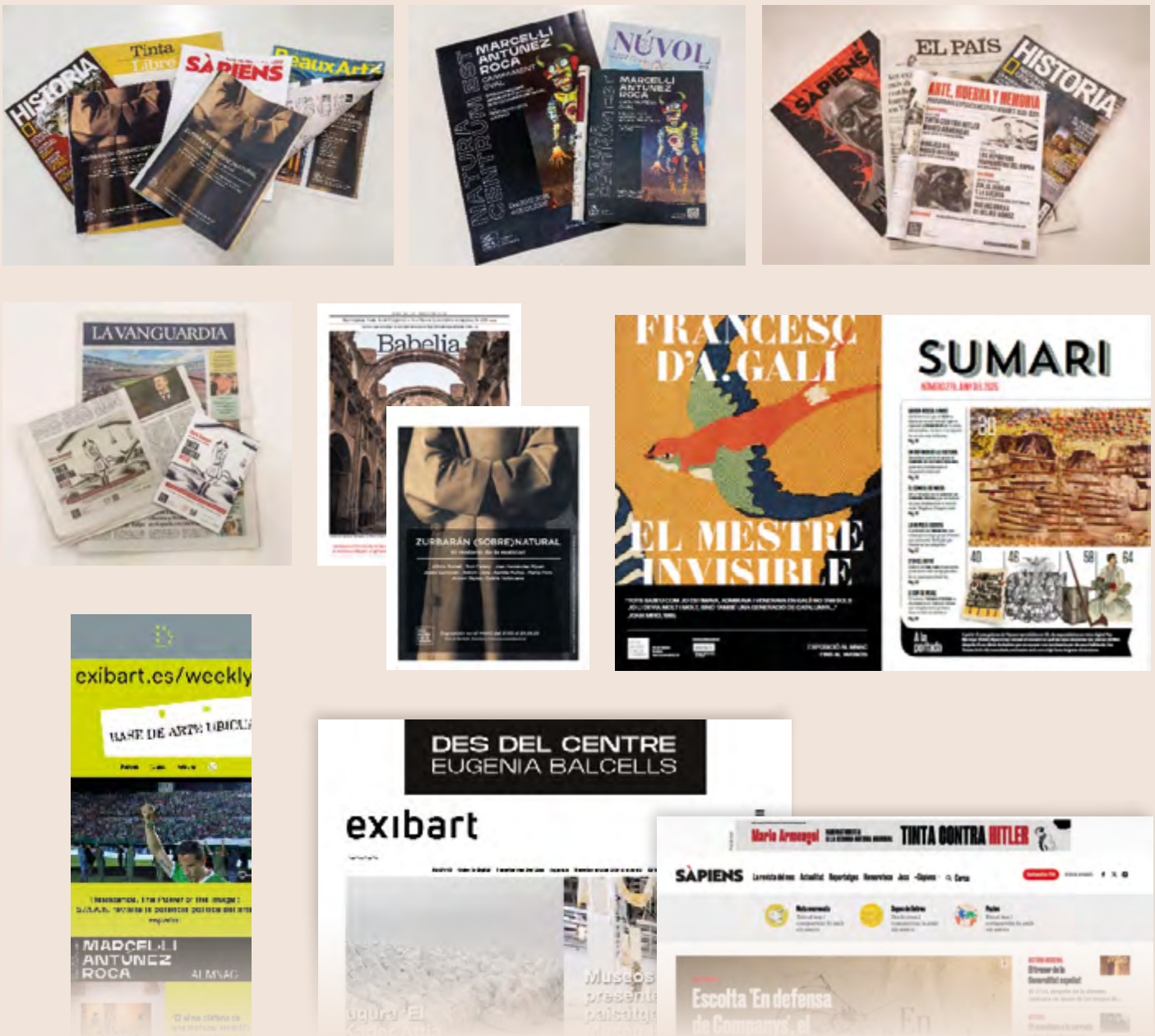

També hem realitzat materials de comunicació per a les intervencions **Strappo. No pas per atzar cau el patriarcat**, de Mar Arza, i la instal·lació de Nora Ancarola, **La força del Display. Arxiu Gae**.

CAMPANYES DE PUBLICITAT: CONSOLIDANT EL POSICIONAMENT DEL MNAC EN ELS ÀMBITS LOCAL, ESTATAL I INTERNACIONAL

Durant el 2025 hem dut a terme campanyes de publicitat per donar a conèixer les exposicions temporals del Museu entre el públic local, l'estatal i el turístic, a més de posicionar internacionalment el Museu. Cada campanya s'ha planificat atenent diversos criteris: el perfil de les audiències dels mitjans, la temporalitat i la temàtica de les exposicions.

AGENDES I BUTLLETINS: LA COMUNICACIÓ DIRECTA I PERSONALITZADA

Amb els butlletins electrònics, tant les agendes setmanals com els mensuals, amb el més destacat de l'actualitat del Museu, mantenim informats els subscriptors. També enviem comunicacions més segmentades: sobre els cursos i seminaris del Gabinet Numismàtic de Catalunya, les activitats familiars o el programa educatiu.

Els butlletins electrònics han consolidat la comunicació directa amb els públics, amb una ràtio d'obertura al voltant del 50 %.

Els butlletins electrònics han consolidat la comunicació directa amb els públics, amb una ràtio d'obertura al voltant del 50 %

DIFUSIÓ DELS PROGRAMES PÚBLICS DEL MUSEU

Healing Arts Barcelona

Per a la primera edició de Healing Arts Barcelona, que s'ha celebrat del 20 al 26 d'octubre, s'ha desenvolupat el web de l'esdeveniment amb l'actualització constant de les activitats i la informació pràctica. S'han elaborat dossiers de presentació i materials informatius per a institucions i professionals.

Pel que fa a la comunicació gràfica i territorial, s'han dissenyat i produït diversos materials de senyalística i promoció (cubs retroil·luminats, tòtems, *roll-ups*, cartells, pantalles digitals i altres suports) que s'han distribuït tant al Museu com per tot el territori on hi havia activitats programades. Finalment, s'ha comptat amb la participació de l'artista i il·lustrador Perico Pastor.

 [Accés al web Healing Arts Barcelona](#)

 [Accés a Instagram @HealingArtsBarcelona](#)

 [Vídeo Perico Pastor](#)

El Museu, un lloc viu amb activitats constants

A banda de les exposicions temporals, hem continuat difonent el programa d'activitats **Cap de Setmana? Al MNAC!**, amb campanyes puntuals a revistes catalanes d'oci i turisme. També hem adaptat la gràfica de la 3a edició d'*El Museu Dansat*, i hem coordinat la correcció i la maquetació del programa. Hem dissenyat el díptic de La Nit dels Museus, i hem coordinat l'edició dels vídeos publicats amb motiu del Dia Internacional de les Dones.

L'artista Marga Ximenez protagonitza la nadala del 2025

Per desitjar un 2026 ple de cultura, Marga Ximenez ha triat l'obra *Santa cultura, màrtir del feixisme*, d'Àngela Nebot. Des de comunicació hem coordinat la gravació i l'edició del vídeo, així com la seva difusió.

Nadala de Marga Ximenez

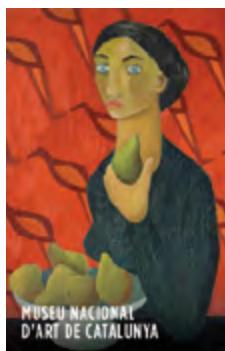
Gabinet Numismàtic de Catalunya

Per tal de fer difusió dels cursos i els seminaris que organitza el Gabinet Numismàtic de Catalunya, dissenyem i produïm els materials de comunicació, díptic i cartell, i redactem i maquetem butlletins electrònics per al segment de numismàtica.

Passi permanent 2025

Com cada any, el passi permanent conté la imatge d'una obra que habitualment forma part d'una de les exposicions del Museu o és una nova adquisició. En aquest cas, hem escollit *Dona amb fruitera*, de Maria Rosa Barrera, una donació d'E. Riu-Barrera del 2024.

Anunci d'agraïment

Per a l'anunci d'agraïment als patrocinadors d'enguany hem triat una imatge d'una de les activitats fetes al Museu amb joves estudiants. El *claim* triat ha estat "Tot comença mirant una obra d'art. El Museu també és un lloc de connexió entre les persones". L'anunci s'ha publicat als mitjans amb els quals el MNAC té conveni de patrocini: *La Vanguardia, El Periódico, Ara, El Punt Avui, Segre, Regió7, El 9 Nou i Time Out*.

Màrqueting

L'ampliació del Museu ens ha obert el repte d'aprofundir la coneixença dels nostres públics actuals i potencials, cada vegada més plurals i en evolució constant.

Cap a la creació d'una cultura de dades

Hem començat a treballar un model que investiga les motivacions i els comportaments de les persones que ens visiten. Les dades que en resulten ens ajuden a desplegar nous criteris pel que fa a la programació, la comunicació i l'atenció al visitant.

ZURBARÁN (SOBRE) NATURAL

Si respos aquest breu qüestionari, podem saber què t'ha mogut a visitar l'exposició i, també, la teva valoració sobre diversos aspectes. Gràcies per ajudar-nos a millorar.

Quin any vas néixer? *

XXXX

On resideixes? *

Has vingut al MNAC? *

Amò quina freqüència vens al Museu? *

Quant has trigat a fer el recorregut a l'exposició? *

XX

Quina ha estat la teva sensació d'aprenentatge sobre les obres presentades, sobre els aspectes tècnics, etc.? *

Què t'ha semblat la informació facilitada (text, vídeo, etc.)? *

Com valeres l'experiència viscuda durant la visita (il·luminació, etc.)? *

Si l'has visitat, com valeres l'espai final de restauració de l'obra, els catàlegs de consulta? *

T'ha semblat accessible, l'exposició? (señals, bríllols, espai accessible, mobilitat dins l'espai de l'exposició, materials facilitats, etc.) *

Perfil dels visitants

Perfil d'edat:
L'exposició ha atret majoritàriament un públic gran (40 anys).
Enquesta presencial: més equilibrada, amb un pes notable de majors de 60 anys (43%).
Enquesta online: clar predomini de persones majors de 60 anys (73,2%), amb molt poca representació de menors de 40 (menys del 12% en total).

Procedència:
Tant presencial com online, la majoria dels visitants són de Barcelona (83% i 87%).
Enquesta presencial: més pes de l'estranger (20%), probablement turistes o visitants ocasionals.
Enquesta online: més pes de Catalunya (28,7%), amb presència molt baixa d'estrangers (0,94%).

Freqüència visita:
Els visitants habituals i visitants més d'un cop l'any i són semblants en tots dos canals (46% presencial, 45% online).
Els que visiten l'cop l'any estan més presents en l'online (50%) que presencial (23%).
Primera visita: molt més alta en la presencial (32,58%) que en la online (5,19%).

Sobre la visita

Temps dedicat: el 69% dels enquestats presencialment hi dedica menys d'1 hora a veure l'exposició. El que han respost en línia estan més repartits, amb un 18,4% que hi dedica 90 minuts o més. El públic online tendeix a invertir més temps en la visita.

Pel que fa a la **informació facilitada**, el públic de l'enquesta online té una millor percepció de la qualitat de la mateixa nota i mentre que les entrevistes presencials hi ha més polarització.

Sensació d'aprenentatge: la majoria de públic enquestat presencialment es queda en valoracions mitjanes mentre que els que han vingut especialment per Zurbarán troben una entrada anticipada i, comenten les valoracions més altes.

En relació a la **comoditat de la visita**, el públic de l'enquesta presencial es molt més crític mentre que el online ha tingut una experiència més positiva.

La valoració més alta de l'**espai final de restauració** la donen els visitants amb menor gravetat mentre que els enquestats presencialment, malgrat gairebé la meitat la valora excel·lent. Hi ha un 30% que dona una baixa puntuació.

Entre els enquestats presencials, la valoració sobre l'**accessibilitat**, és molt desigual mentre que entre els enquestats en línia les valoracions són més equilibrades i positives.

Hem fet més de 1.100 enquestes, on hem avaluat diverses dimensions de l'activitat. Els comentaris oberts ens han ajudat a revisar i millorar les propostes

Número enquestes mensuals

1.610
Enquestes

10.643
Assoliments

15,13 %
Tauxe Resposta

Com valora el contingut de l'activitat en relació amb les teves expectatives? *

Com valora l'acompanyament de l'activitat, gaire o generalment que has participat en l'activitat? *

Com valora el canal de recursos online? (Només aplicable si has participat en l'activitat) *

Recomanaria l'activitat? *

Valors recomanats: gaire o generalment que has participat en l'activitat

01/01/2025 01/12/2025

Tipologia Activitat

Arts vivas	Altres
Familiar	Conferències-taulas rodones
Visites comentades	Tallers

Nota Mitjana (0-10)

Contingut Activitat	8,84
Acompanyament	8,74
Canal Recursos	8,47

Comentaris

Negativa	188
Neutra	311
Positiva	298

Recomanaria l'activitat

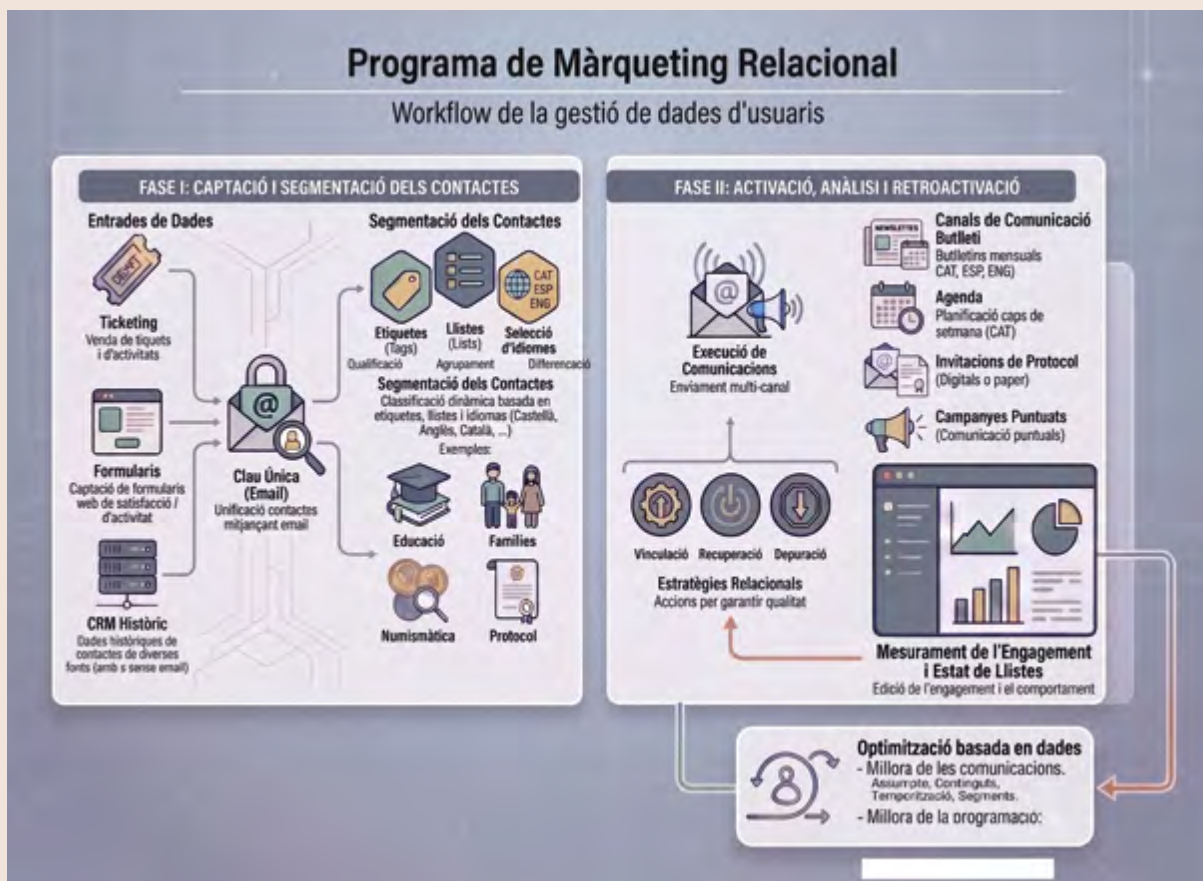
42% Sí
58% No

Hem treballat en...

- **L'optimització del sistema de *ticketing* com a plataforma central de gestió**, que ha proporcionat indicadors estratègics més fiables, ha facilitat l'extracció d'estadístiques, ha millorat la traçabilitat de visitants i activitats, i ha permès estalviar temps i recursos en la generació d'informes.
- **La posada en marxa sistemàtica de les avaluacions postvisita**, amb un objectiu doble: d'una banda, conèixer l'experiència del públic en relació amb la visita; de l'altra, conèixer el perfil del públic en relació amb les activitats concretes, i poder-lo comparar amb les dades generals del perfil del visitant.

- **La consolidació d'un programa de comunicacions directes més eficaç**. Es tracta d'un programa que treballa de manera continuada en la definició dels segments de públic estratègics per al Museu, en la caracterització de perfils i en el disseny del pla de contactes més adequat als interessos dels usuaris registrats.

En aquest sentit...

Aquest any hem efectuat 1.294.709 enviaments a través de diversos formats. Els índexs d'obertura de les comunicacions indiquen la bona salut de la base de dades d'usuaris i l'interès pels continguts que enviem.

Grup Articket: treballant per adaptar-nos als nous hàbits de consum cultural

- **Repensem el pla de màrqueting.** Els canvis en el comportament del turisme cultural barceloní ens han dut a replantejar l'estratègia de màrqueting que impulsem els 6 centres que formem part del Grup Articket. El nostre objectiu: reposicionar l'entrada combinada dels museus, especialment en els mercats internacionals.

El 2025 ha estat un any de transició clau per preparar-nos davant nous reptes: la revisió dels públics, la redefinició del relat de marca, la digitalització del passaport i la seva promoció entre usuaris i distribuïdors turístics i culturals.

En paral·lel, hem continuat generant continguts i participant en accions que ens ajuden a reforçar el posicionament i a visibilitzar la marca i el producte.

- **Articket al Barcelona International Community Day**

El 25 d'octubre, Articket ha participat en la 12a edició del Barcelona International Community Day, jornada dirigida a la comunitat internacional que viu a la ciutat. Comptar amb un estand propi a la fira ens ha permès fer conèixer el passaport cultural entre públic internacional resident a Barcelona, i destacar-lo com una porta d'entrada privilegiada a l'art i la cultura de la ciutat.

- **Consolidem el blog d'Articket**

Durant l'any, hem consolidat el blog d'Articket com una plataforma d'aprofundiment en els museus del passaport. Cada mes hi publiquem articles que connecten l'actualitat expositiva amb temes culturals, recomanacions i mirades divulgatives, per convidar a descobrir fons i exposicions des de noves perspectives.

Estand d'Articket al Barcelona International Community Day

Projectes digitals

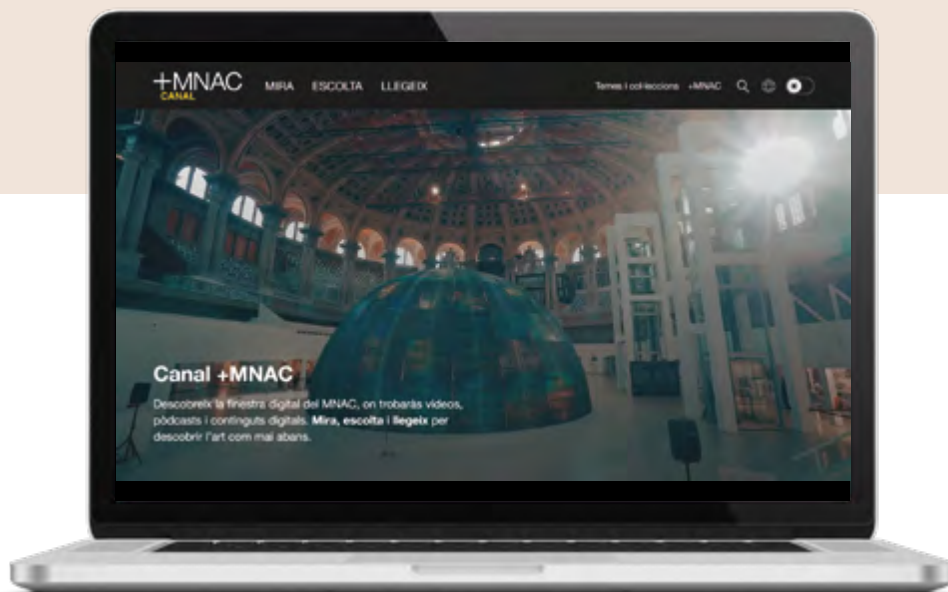
El 2025 ha estat un any de consolidació del Canal +MNAC com a plataforma digital estratègica del Museu. Les visites confirmen que, més enllà de ser un simple repositori de continguts, es constitueix com un espai de difusió cultural amb identitat pròpia, que complementa l'activitat del MNAC.

Consolidem el Canal +MNAC, la finestra digital a l'univers del Museu

Des de l'estrena, el 2024, el Canal ha evolucionat fins a convertir-se en un espai de referència per accedir als continguts expandits del Museu. Concebut com una extensió digital del MNAC, articula el contingut transmèdia a través d'una estructura basada en els

eixos MIRA, ESCOLTA i LLEGEIX. Aquesta arquitectura vol facilitar un accés transversal al patrimoni, al pensament i als processos interns del Museu, integrant la digitalitat (el presencial i el digital), dins d'una única experiència expandida.

El Canal +MNAC ha consolidat una identitat editorial pròpia basada en una producció interna alineada amb la col·lecció, les exposicions i les línies de recerca del Museu

Diversitat editorial i línies de contingut

Els continguts del Canal acompanyen i amplien l'experiència museística mitjançant relats aprofundits sobre la col·lecció, formats audiovisuals vinculats a la recerca i a la restauració, continguts experimentals que difonen la creació artística contemporània, converses i lectures crítiques que inauguren diàlegs interdisciplinaris, i la visibilització dels perfils professionals del Museu.

L'aposta per formats transmèdia, com càpsules audiovisuals, documentals, pòdcasts, entrevistes, publicacions digitals o materials interactius, ha reforçat la missió d'accessibilitat cultural del Museu i ha contribuït a construir una memòria digital en actualització constant que documenta l'activitat, els projectes i les persones que fan possible el MNAC.

Making of *Zurbarán (sobre)natural*

Pòdcast *Tinta contra Hitler*

Pòdcast *Pèl & Ploma*

Documental sobre la restauració de *Sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V*

Continguts destacats

En l'àmbit audiovisual, destaquen projectes com *Zurbarán (sobre)natural*, *Tinta contra Hitler*. *Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial* i *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible*, que aprofundeixen en el relat expositiu i amplien les capes d'interpretació de les col·leccions. Aquestes produccions es consoliden com a continguts de referència, amb recorregut i vigència sostinguda.

D'altra banda, el Canal ha incorporat de manera sistemàtica les intervencions d'artistes contemporanis sobre la col·lecció, enguany amb peces centrades en el seguiment dels processos creatius de figures com Mar Arza i Eugènia Balcells.

Pel que fa als programes públics, ha cobert projectes rellevants com el Healing Arts Barcelona, les accions performatives de *Guèisers* i les relatories del programa *Comunitat 360°*.

El cicle de diàlegs en format pòdcast associat a les exposicions temporals consolida el format sonor com a eina de reflexió i aprofundiment. A això s'hi afegixen les ambicioses coproduccions del videopòdcast *Pèl & Ploma* amb Biblioteques de Barcelona i Ràdio Maconda, que exemplifiquen el treball en xarxa i la voluntat d'estendre el Museu més enllà dels límits físics.

Estrenem format audiovisual per al Nou MNAC

Hem incorporat el format *9 preguntes per a un Nou Museu*, un cicle de taules sectorials orientat a pensar el futur dels museus des d'una perspectiva crítica i oberta. Amb el fil conductor "les bones respostes comencen amb les preguntes adequades", el projecte estructura un marc de reflexió compartida que situa les preguntes com a motor de transformació.

En aquesta primera temporada, les sessions

aborden àmbits clau com la sostenibilitat, la comunicació, l'educació, la salut i el benestar, el *facility management* i les comunitats, amb la participació de figures de referència de cada camp i la moderació de professionals del MNAC.

Aquesta iniciativa s'integra en la conversa col·lectiva al voltant del projecte del Nou MNAC, i estableix les bases per a nous espais de participació adreçats al conjunt de la ciutadania.

 9 preguntes per a un Nou Museu - Sostenibilitat

Creixement i qualitat de les audiències al Canal +MNAC

El 2025, el Canal +MNAC ha consolidat una audiència estable amb 12.775 usuaris (majoritàriament, nous) i entre 270 i 300 usuaris actius setmanals. Destaca l'alt volum de trànsit referit —procedent de webs, institucions i xarxes— i la qualitat de les visites directes, amb un alt nivell d'interacció. A més, el Canal ha tingut una projecció internacional notable, amb més de 3.500 usuaris de diversos països.

El Canal consolida 12.775 usuaris i més de 3.500 visitants internacionals, i es reforça així com a espai clau de difusió i projecció digital del Museu

Les xarxes socials: continguts i aliances

El 2025 hem reforçat la presència del MNAC a xarxes amb una estratègia digital integrada que ha donat visibilitat a tots els àmbits del Museu. La programació ha combinat formats diversos per adaptar-se a públics variats i experimentar amb nous llenguatges i narratives. Hi hem inclòs continguts i materials referents a les exposicions, a donacions rellevants i a activitats, amb cobertura continuada de l'agenda i atenció especial als caps de setmana. També hem impulsat campanyes específiques (com el 8M o el Dia Mundial de la Fotografia) i publicacions col·laboratives amb altres institucions culturals, amb la qual cosa s'han reforçat sinergies i abast.

WEB museunacional.cat

Visites	Pàgines vistes
2.173.468 (+46 %)	5.136.730 (+12 %)

Procedències geogràfiques de les visites al web

Espanya	Alemanya	EUA
667.589	320.931	77.110

WEB capdesetmana.cat

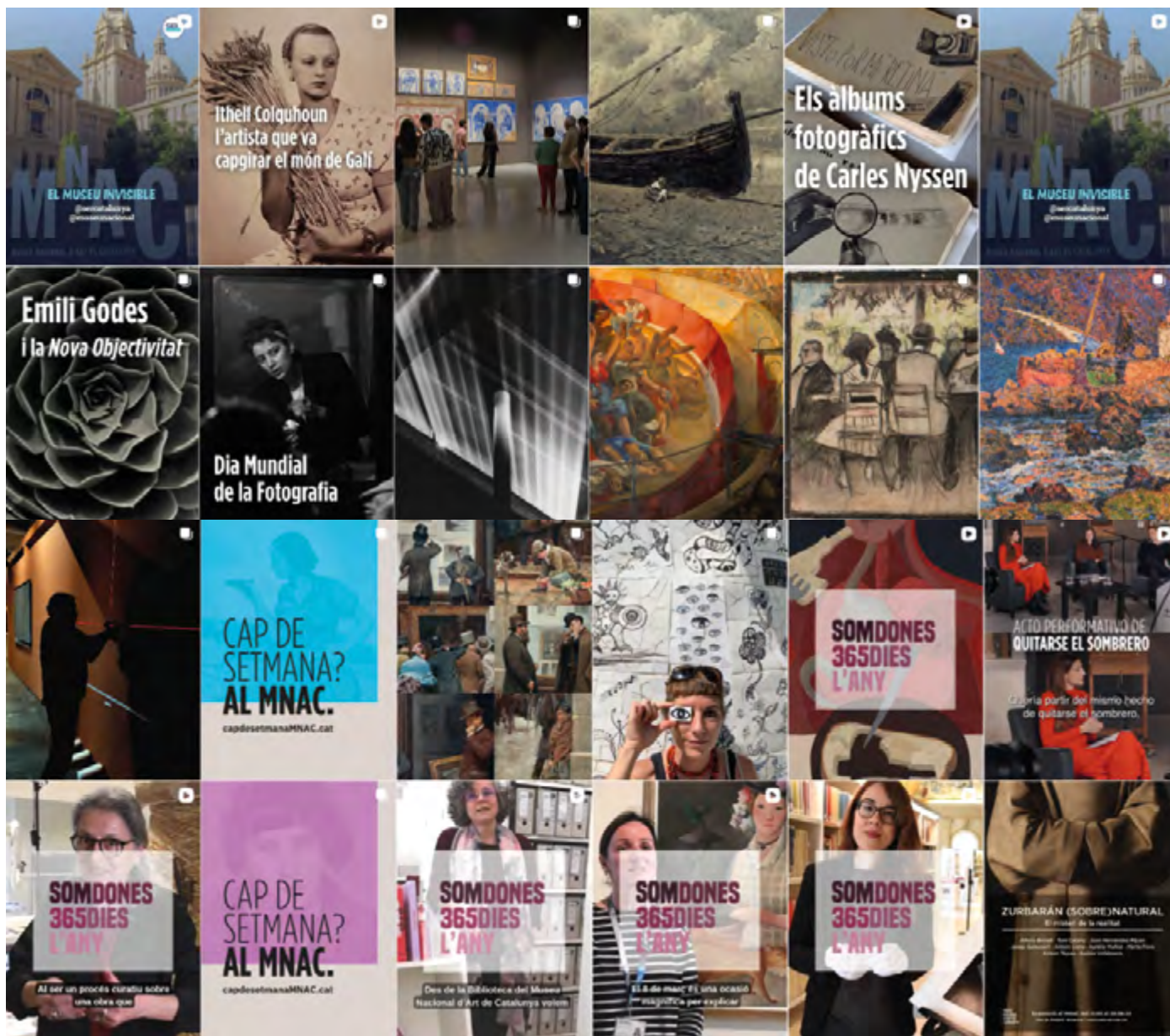
Visites	Pàgines vistes
20.618	19.909

WEB museunacional.cat/exposicions-en-linia/

Visites	Pàgines vistes
8.637	6.916

WEB Canalmésmnac.cat

Visites	Pàgines vistes
15.178	175.110

Continguts destacats a les xarxes

- Antonio López reprèn el seu projecte de pintar la panoràmica de Barcelona des del mirador del Museu.
- L'art permet que dues mirades es trobin més enllà del temps i de l'espai.
- Noves adquisicions d'obra de fotògrafes.
- Inauguració en directe de *Zurbarán (sobre)natural*.
- Donació d'obres d'Helios Gómez.

Xarxes socials i aplicacions	Seguidors / usuaris / interaccions	Increment respecte al 2024
Facebook	90.617	+1,33 %
X	61.999	-3,72 %
Instagram	74.616	+13,16 %
YouTube	3.338	+ 22,36 %
LinkedIn	16.921	+13,58 %

A les plataformes habituals del Museu —Instagram, Facebook, X i LinkedIn— s’hi ha afegit Bluesky, i hem consolidat la comunitat de WhatsApp com a canal de difusió directa

Mitjans de comunicació

Amb una programació intensa d'exposicions i projectes en àmbits diversos, el 2025 ha estat un any especialment actiu per al Museu i el ressò als mitjans ha estat extraordinari. A més, el MNAC ha tingut una presència destacada en el debat públic arran del projecte d'ampliació i de la defensa del patrimoni.

Una presència mediàtica extraordinària

Al llarg de l'any, la presència del Museu als mitjans de comunicació ha crescut de manera molt significativa. Els impactes mediàtics han passat de 5.097 a 14.586, amb una presència continuada a la premsa, als mitjans digitals, a la televisió i a la ràdio d'arreu de l'Estat.

Aquest increment — amb gairebé el triple de notícies — no respon únicament al cas de Sixena. Aquesta cobertura ha generat prop de 3.000 informacions i representa aproximadament una quarta part del total de les notícies publicades sobre la qüestió, amb un pes global al voltant del 30 %. Aquestes dades s'expliquen pel fet que el Museu ha mantingut una posició clara i coherent, basada en criteris professionals i científics. Amb tot, el context continua sent complex i exigeix una gestió comunicativa acurada.

Aquest context, però, no ha eclipsat la visibilitat de les principals exposicions i projectes de l'any, com *Zurbarán (sobre) natural*, el programa *Art, guerra i memòria* — amb mostres com *Tinta contra Hitler. Mario Armengol, caricaturista a la Segona Guerra Mundial* — o les instal·lacions d'Eugènia Balcells i Marcel·lí Antúnez. Tampoc ha restat protagonisme a l'expectació generada pel projecte d'ampliació del Museu ni a la feina desenvolupada en aquest àmbit.

Els impactes mediàtics gairebé s'han triplicat, en un any marcat per l'elevada visibilitat pública i la gestió d'un context exigent

Repercussió als mitjans:

- **Televisió:** 524 notícies i reportatges emesos a diversos canals de l'Estat
- **Ràdio:** 1.194 informacions difoses
- **Premsa escrita:** 2.866 articles publicats
- **Mitjans digitals:** 10.002 articles difosos

Una comunicació oberta i constant

En un any marcat per reptes institucionals importants, hem mantingut una relació fluïda amb els mitjans, fidel als criteris que l'han definit sempre: obertura, proactivitat i transparència. Amb la voluntat de facilitar la tasca informativa i garantir un accés constant a informació rigorosa, el 2025 hem organitzat 11 rodes de premsa i trobades amb periodistes, així com 14 campanyes de premsa específiques per donar visibilitat als projectes principals del Museu.

Els Públics

**Les visites al
Museu han
augmentat
un 7,9 %**

El 2025 ha estat un any de creixement significatiu dels nostres públics, i això ha reforçat la voluntat de situar les persones al centre de l'estratègia del Museu. En aquest context, hem impulsat el nou Departament d'Experiència del Visitant i Qualitat. Aquest nou departament expressa el compromís del Museu amb una gestió més atenta, més transversal i més orientada a les necessitats, les expectatives i els drets de les persones que ens visiten.

Conèixer millor els nostres visitants

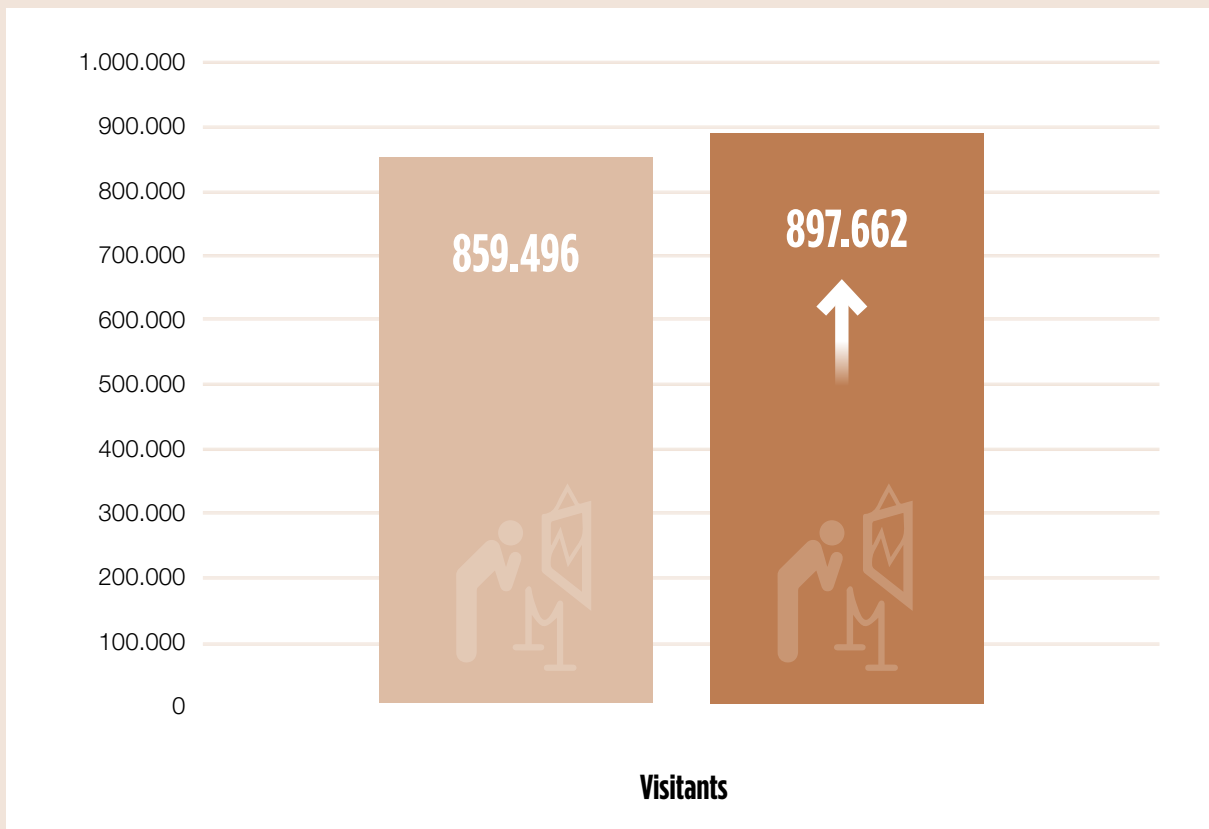
Des del nou Departament d'Experiència del Visitant i Qualitat volem centralitzar i coordinar totes les accions vinculades a l'atenció, l'acollida i el coneixement dels nostres visitants, i incorporar una metodologia orientada a la millora contínua de l'experiència en tots els punts de contacte amb el públic. Des d'aquesta unitat impulsem un estudi profund dels diversos perfils que visiten el Museu, especialment en un context com l'actual, en què creix significativament el turisme internacional i es diversifiquen les procedències. D'aquesta manera, reforcem el nostre compromís amb l'excel·lència, la qualitat del servei i la creació de vincles més sòlids amb els nostres visitants.

Al llarg del 2025 hem desplegat diverses accions orientades a aprofundir el coneixement dels visitants:

- Hem intensificat les enquestes de satisfacció i l'anàlisi sistemàtica de queixes, suggeriments, reclamacions i comentaris.
- Hem recollit, de manera estructurada, les preguntes més freqüents dels visitants al personal d'atenció al públic, així com dels espais on es generen, amb l'objectiu d'optimitzar aspectes com la senyalística, l'acollida, la mediació i la transmissió d'informació.

Els nostres públics augmenten

El 2025 ha estat un any de creixement significatiu per al Museu, que es consolida com un espai cada vegada més atractiu, tant per al públic local com internacional. El nombre de visitants ha augmentat un 7,9 % respecte del 2024, en un context d'expansió del turisme a Barcelona i d'un interès creixent pel MNAC a escala global. Això es reflecteix en l'augment del públic estranger, que ha passat del 58 % al 69 % del total, amb una presència destacada de visitants dels Estats Units. El públic de proximitat s'ha mantingut estable en termes absoluts. En conjunt, aquesta evolució mostra, d'una banda, més visibilitat del MNAC dins els fluxos turístics de Barcelona i, de l'altra, la seva consolidació en els circuits culturals globals.

Les tendències de visita

- Els espais oberts i arquitectònics del MNAC han estat els més visitats: si l'ús de l'edifici ha augmentat un 25,9 %, el de les terrasses-mirador ha crescut un 25,1 % i l'accés lliure al vestíbul, un 36,1 %. Aquests increments mostren que el Museu es concep, també, com a espai d'experiència, més enllà de la visita estrictament museogràfica.
- Els programes d'obertura i accessibilitat també s'han incrementat significativament: les jornades de portes obertes han crescut un 35,6 %; les sessions de dissabte a la tarda, un 48,3 %, i el primer diumenge de mes, un 32,7 %.
- Pel que fa a les modalitats d'entrada, s'han reduït un 7 % i un 8 % les entrades gratuïtes i les tarifes reduïdes. Tot i això, el nombre global de visitants ha crescut, fet que apunta a una predisposició més gran del públic a pagar o bé a un increment de visitants turístics.
- Els programes educatius i públics especialitzats també han evolucionat positivament: hem rebut un 4,1 % més d'alumnes al programa escolar i hem acollit un 2,2 % més d'usuaris a la Biblioteca.

El creixement global del Museu durant el 2025 respon a tres dinàmiques principals: l'increment del turisme internacional, la consolidació del Museu com a espai d'experiència arquitectònica i social, i l'efectivitat dels programes d'obertura

Accessibilitat i inclusió

Accessibilitat

Al MNAC, treballem any rere any per consolidar un Museu obert i accessible per a tothom. En el marc de l'Estratègia i Pla d'acció 2019-22/2029, refermem el nostre compromís amb el dret a la participació cultural universal, amb èmfasi en les persones amb discapacitats sensorials.

Al llarg del 2025, aquest compromís s'ha materialitzat amb força a través d'un enfocament transversal de l'accessibilitat, integrat tant en la programació pública com en els projectes educatius i expositius. Avancem, així, cap a un model més inclusiu, on tothom trobi el seu camí per mirar, sentir, participar i bategar amb el Museu que entre tots construïm.

Visites a la col·lecció en llengua de signes

Hem ofert, al llarg de l'any, una programació inclusiva de visites en llengua de signes durant els caps de setmana, adreçada tant a persones sordes com oients. Una educadora del Museu ha conduït les sessions, amb el suport de l'intèrpret de llengua de signes Enric Lluch.

DUA: una educació pensada per a tothom

Amb el compromís ferm de garantir l'accés universal a l'aprenentatge, apliquem els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA) en la concepció, el disseny i la implementació de les activitats educatives. En aquest marc, hem dut a terme una revisió de l'oferta del programa educatiu 2024-25 amb la tècnica d'Accessibilitat, Laia Mestres, i la coordinadora de l'equip d'Educadores, Ana Moliner. En aquest marc, hem dut a terme una revisió de l'oferta del programa educatiu 2024-25 que ens ha permès analitzar el nivell d'accessibilitat de cada activitat i identificar-la amb els pictogrames corresponents, que ja es poden consultar al programa educatiu 2024-2025.

La revisió de l'oferta del programa educatiu 2024-25 ens ha permès analitzar el nivell d'accessibilitat de cada activitat

 Programa educatiu 2024-2025

Inclusió

Apropa Cultura

Un any més, hem continuat reforçant la nostra implicació en l'accessibilitat i la inclusió cultural participant en el programa Apropa Cultura, que facilita l'accés a la cultura a col·lectius en situació de vulnerabilitat, amb una oferta d'activitats adaptades i en condicions accessibles. Ho hem fet a través de les línies de treball següents:

- **Oferint una programació especialitzada a preus reduïts** per a persones en risc d'exclusió social.
- **Participant en el programa Educa amb l'Art 2024-25**, adreçat a professionals de l'acció social i l'educació, que busca incorporar les arts en la pràctica educativa per fomentar la creativitat, la reflexió i el benestar emocional. Hem organitzat la sessió formativa "Afectes corporals: Creació interdisciplinària des del Cos", en col·laboració amb la Fundació Joan Miró.
- **Participant en el projecte de llarga durada El Museu s'Apropa**, impulsat entre el MNAC, Apropa Cultura, l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. El projecte té com a objectiu fer arribar l'art i la cultura a les persones grans que viuen en residències, amb una proposta de tallers artístics i promovent el benestar emocional i la connexió social dels participants.

113 grups i un total de 1.333 participants s'han beneficiat de la programació a preus reduïts

140 persones han participat en 14 sessions al programa El Museu s'Apropa

Art, salut i benestar

Art gran

El programa Art Gran, impulsat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, té com a objectiu millorar el benestar i reduir la solitud no desitjada entre les persones grans mitjançant activitats culturals i artístiques en diversos museus i centres culturals. Aquest programa s'adreça a persones de 70 anys o més que se senten soles, oferint-los l'oportunitat de participar en tallers creatius i visites guiades que fomenten la interacció social i l'estimulació cognitiva.

Art Gran al barri de la Marina

Del 2 d'octubre al 3 de desembre, hem treballat amb persones del barri de la Marina. L'organització i el seguiment per part de l'Agència de Salut Pública de Barcelona ha passat del Servei de Salut als Barris / Direcció de Promoció de la Salut al Servei de Programes d'Intervencions Preventives.

Disseminació i continuïtat

Des d'Art Gran, hem propiciat la participació de 5 persones del grup en altres projectes comunitaris del barri, impulsats des del programa Comunitat 360° del MNAC. 3 de les persones participen en el procés comunitari titulat "Intraduïbles: memòries de migració", i 2 persones en el projecte "La Marina juga!", un procés intergeneracional que té com a

**Un total de 177
persones han
participat en el
conjunt del programa
per a persones grans**

finalitat compartir els jocs entre infants i gent gran del barri.

"Els museus t'esperen"

Aquesta iniciativa s'emmarca dins la Taula de Museus i Accessibilitat, i és impulsada pel Departament de Promoció de les Persones Grans de l'Ajuntament de Barcelona, la xarxa Vincles BCN i la Diputació de Barcelona, que n'ha finançat el desenvolupament. "Els museus t'esperen" es desplega a través d'un programa d'activitats presencials i telemàtiques dedicades a usuaris de casals i gent gran que viu sola, i coordinades entre els diversos museus participants, la Plataforma Vincles i els casals de gent gran de la ciutat. Aquestes activitats formen part de la programació estable del Museu.

Treball en xarxa

Taula de Museus i Accessibilitat

Durant el 2025 hem celebrat 8 trobades. Mantenim les reunions virtuals —que propicien una major participació, sobretot pels professionals de fora de Barcelona—, i també hem organitzat 2 sessions presencials, la del mes d'abril al Recinte Modernista de Sant Pau i la del setembre al Museu d'Història de Catalunya.

Les línies de treball del 2025 han estat:

- L'inici d'un nou model de coordinació de la taula.
- El seguiment dels projectes en xarxa per a la gent gran.
- Compartir nous projectes i conèixer nous professionals experts en accessibilitat.
- Elaborar l'estat de la qüestió dels plans d'accessibilitat que elaboren els museus i equipaments de la Taula.
- Continuar recollint informació sobre projectes i activitats dedicats a la salut mental.
- Reflexionar sobre com millorar l'experiència de la visita als museus i equipaments culturals de les persones amb discapacitat.
- Compartir informació sobre les audioguies accessibles.
- Valorar la difusió de les activitats i els projectes a través del blog de Museus i Accessibilitat.

A banda d'aquesta tasca de revisió i consolidació, al llarg de l'any hem compartit projectes i experiències amb altres professionals que han estat clau per avançar en el coneixement entorn de l'accessibilitat i la inclusió. En destaquem:

- **Domestic Data Streamer**, del qual han sorgit els projectes de Memòries. Sintètiques i Gest d'Arxiu.
- **Museum for All**, amb Moritz Neumüller.
- **Healing Arts Barcelona**, la iniciativa internacional desplegada a Barcelona del 20 al 26 d'octubre del 2025, liderada pel MNAC.

Consulteu la Memòria 2025 de la [Taula de Museus i Accessibilitat](#).

Memòria econòmica

Hem tancat l'exercici 2025 amb equilibri pressupostari (resultat de 0 €). La diferència dels ingressos i les despeses s'ha compensat amb la incorporació de romanents de tresoreria d'exercicis anteriors.

Continua la tendència alcista dels ingressos propis per taquilla, i destaquem certa recuperació dels patrocinis. En canvi, aquest any han disminuït els ingressos de lloguer d'espais, per dues raons: en primer lloc, l'ús gratuït dels patrons; en segon lloc, la falta de dies de disposició per llogar, a causa de la realització d'activitats museístiques pròpies.

Pel que fa a la despesa, cal indicar que continua la moderació dels preus dels subministraments energètics, però s'ha incrementat significativament l'import destinat a exposicions i activitats pròpies del Museu.

INGRESSOS

1. Aportacions d'administracions	12.304.440
2. Ingressos propis no financers	4.243.232
Entrada taquilla	2.211.999
Lloguer d'espais i concessions	1.867.842
Altres vendes i ingressos	163.392
3. Patrocinis	470.504
Total d'ingressos corrents	17.018.176
4. Ingressos per a operacions financeres i de capital	265.000
5. Variació d'actius financers	6.213

TOTAL INGRESSOS

17.289.389 €

DESPESA

1. Despesa de personal	7.112.212
2. Despesa en béns i serveis corrents	12.595.561
Total de despesa corrent	19.707.773
3. Inversions dutes a terme	650.749
4. Altra despesa de capital	6.000

TOTAL DESPESES

20.364.522 €

Desenvolupament de Negoci

Amb els articles realitzats en col·laboració amb la Fundació Ared donem suport a la formació i la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social

Àrea de Desenvolupament Estratègic de Negoci

Des d'aquesta àrea, coordinem la promoció institucional i turística del Museu i gestionem els serveis de restauració, botiga i lloguer d'espais per a esdeveniments. Fem un seguiment constant del funcionament diari de les empreses concessionàries, tant per garantir una experiència de qualitat als visitants com per assegurar el funcionament correcte de les instal·lacions. També oferim suport en la resolució d'incidències i contribuïm a la generació d'ingressos per al Museu.

Promoció corporativa i turisme cultural

Promoció en línia

El 2025 hem col·laborat amb plataformes especialitzades en venda de productes i serveis culturals dels principals mercats internacionals. Amb això, hem aconseguit tancar l'any amb un 16,18 % més d'ingressos que l'any anterior, una xifra molt rellevant.

PLATAFORMA	2023		2024		2025	
	PAX	INGRESSOS	PAX	INGRESSOS	PAX	INGRESSOS
TIQETS	5.398	49.223 €	7.810	72.138 €	9.293	85.983 €
GYG	3.462	31.158 €	5.840	52.560 €	6.813	61.317 €
VIATOR	885	7.965 €	1.177	10.593 €	1.074	9.666 €
MUSEMENT	382	3.667,20 €	-	-	-	-
TURISME DE BARCELONA	202	2.302,80 €	205	1.845 €	262	2.358 €
TOTAL	10.329	94.316 €	15.032	137.136 €	17.442	159.324 €

Presència als punts clau del turisme

Hem fet arribar 35.000 fullets del MNAC a més de 200 hotels de Barcelona i a totes les oficines de turisme de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Sitges, així com al Palau Robert i la Colònia Güell. També hem dipositat 7.200 fullets de l'exposició *Zurbarán (sobre)natural* a les mateixes oficines, i 30.000 en 200 hotels de Barcelona. A més, Turisme Barcelona, l'Agència Catalana de Turisme i la Diputació de Barcelona han contribuït a la difusió d'aquesta mostra a través de les seves xarxes socials.

Barcelona Art Season

En el context de la Barcelona Art Season, hem col·laborat en un vídeo produït per Turisme de Barcelona en el qual apareixen les principals exposicions de la ciutat. En el cas del MNAC hi figura la mostra dedicada a Zurbarán. Aquesta acció té com a objectiu reforçar la projecció internacional de Barcelona com a destinació cultural de referència. El vídeo s'ha difós en català, castellà i anglès a les fires Fitur i ARCO, i s'ha contribuït, així, a ampliar l'abast i la visibilitat de l'exposició.

Promoció a través de companyies de creuers

Hem donat continuïtat a la col·laboració amb la companyia de creuers Pérez y Cía. Durant el 2025, un total de 6.940 creueristes han visitat el MNAC, i això ha generat uns ingressos de 12.492 €, la qual cosa ha suposat un augment considerable del 38,92 %. Aquesta línia de col·laboració no només té un impacte positiu en termes econòmics: també contribueix a millorar la projecció internacional del Museu, a diversificar els públics i a consolidar-los com un punt d'interès cultural destacat a la ciutat.

Presència del Museu en productes turístics promocionals

Hem impulsat la presència del Museu en diversos canals turístics, amb accions de promoció al *Plànol oficial de Barcelona*, i hem ofert descomptes sobre l'entrada general a usuaris de la Ruta Modernista, el Bus Turístic i el Bus Turístic Taronja. En aquest marc, hem rebut un total de 389 visitants, que han generat uns ingressos de 4.680 €. Tot i això, observem una baixada del 13 % en els ingressos i una disminució del nombre de visitants que han utilitzat aquest producte turístic respecte a l'any anterior. Aquesta evolució s'explica per diversos factors estructurals i de context, com ara restriccions de mobilitat, canvis en els hàbits de desplaçament o noves formes de consum turístic. En aquest sentit, cal continuar adaptant les estratègies de promoció i accés per mantenir l'atractiu del Museu i connectar amb nous visitants.

PRODUCTE	2024		2025	
	PAX	INGRESSOS	PAX	INGRESSOS
RUTA MODERNISTA	12	100,80 €	7	58,80 €
BUS TURÍSTIC	2.039	19.574 €	454	4.353 €
BUS TURÍSTIC TARONJA	112	1.075 €	28	268,52 €
TOTALS	2.163	20.749 €	489	4.680 €

Ruta Modernista

Presència en mitjans de comunicació turístics

Amb l'objectiu de millorar el posicionament del Museu, hem participat en accions promocionals en mitjans turístics com Arts et Vie, voyages culturels; Guia d'experiències sector LGTBI, i també en el sector hotelier i en equipaments culturals.

El Bus Turístic

En línia amb les polítiques de sostenibilitat, apostem per la promoció del Bus Turístic en format digital, i oferim el talonari de descomptes en versió virtual.

Formació al sector turístic: crear vincles i prescriptors

Un any més, hem continuat oferint formació sobre la col·lecció, les exposicions temporals i els serveis del Museu, dirigits a les principals associacions de guies turístics. A més, hem col·laborat amb centres de formació i amb la Facultat de Turisme de la Universitat de Girona per acostar els estudiants de grau i màster a la realitat professional. També hem mantingut les formacions al sector hotel·ler, clau com a prescriptor del MNAC.

Les visites guiades
The highlights es consoliden
com una oferta cultural destacada
per al públic turista

Visites per al públic turista

Durant els mesos de juliol i agost hem reactivat l'oferta de visites guiades, amb venda en línia al nostre web i presencial a les taquilles. Hem programat tres torns al matí, de dimarts a divendres, en català, castellà i anglès. Enguany hem acompanyat 248 visitants. Si bé la xifra és semblant a la de l'any anterior, hem incrementat els ingressos en un 29 % respecte del 2024 a causa de l'increment del preu de l'entrada, de 18 € a 22 €. La venda en línia continua sent el canal més utilitzat, amb un 71 % dels visitants que el fan servir.

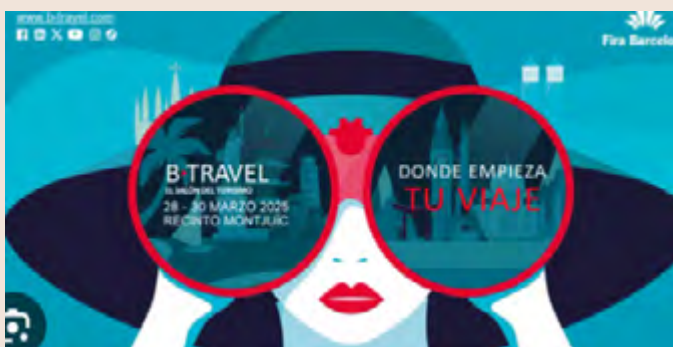

Accions al sector hotel·ler

Continuem reforçant la presència del Museu al sector hotel·ler: aquest any hem distribuït catàlegs de les exposicions temporals i la guia oficial del Museu en diversos idiomes, per assegurar visibilitat en zones estratègiques dels hotels i les suites. A més, continuem oferint entrades de prepagament a través del talonari, i facilitem l'accés anticipat.

Sinergies i visibilitat: el Museu en fires i trobades

Enguany hem participat en fires, jornades, accions promocionals i *workshops*. Un any més, aquestes participacions ens permeten generar i aprofitar sinergies entre el sector públic i privat, així com millorar la visibilitat i el posicionament del Museu sota el paraigua de les marques Barcelona i Catalunya. Entre d'altres, la Fira IBTM, Fitur, B-Travel, el Forum TurisTIC, les Jornades de Mercats Estratègics i la Convenció de Membres de Turisme de Barcelona ens han permès donar a conèixer les nostres exposicions, establir noves col·laboracions i reforçar la projecció del Museu com a referent tant a escala local com internacional. En particular, IBTM, una de les fires vacacionals més rellevants del món, ha ofert una molt bona oportunitat per a les connexions de negoci i l'accés a les últimes tendències del sector.

ArtsLibris

Del 10 al 12 d'octubre hem participat, de nou, a la fira ArtsLibris. Si bé l'esdeveniment no sol generar grans vendes directes, és una oportunitat estratègica de visibilitat i representació en els esdeveniments més rellevants del sector. A més, compartim estand amb altres museus destacats de la ciutat, com el Museu Picasso, el MACBA o el CCCB, la qual cosa reforça la nostra imatge com a centre editor de publicacions de qualitat i ens permet connectar amb professionals i públic interessat en art i cultura.

Renovem el certificat Biosphere

Un any més, hem obtingut la certificació Biosphere 2025, que reconeix el compromís del nostre Museu amb la sostenibilitat turística, ambiental, social, econòmica i cultural, integrant pràctiques respectuoses tant amb el medi ambient com amb les persones. Aquesta acreditació, que consolida el Museu com un referent en turisme responsable i innovador, també reforça la confiança dels nostres visitants i col·laboradors. El segell és gestionat pel Consorci de Turisme de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona.

Serveis al visitant

Des de l'Àrea de Negoci, mantenim una relació constant amb les empreses que gestionen els serveis de restauració i botiga del Museu. Això ens permet conèixer de primera mà el seu dia a dia i vetllar perquè el servei que ofereixen compleixi els estàndards de qualitat que volem per als nostres visitants. A la vegada, els acompanyem perquè puguin dur a terme la seva tasca de la millor manera possible, buscant l'equilibri entre les seves necessitats i les del Museu. Una bona coordinació entre equips ens garanteix no només un servei de qualitat, sinó també un nivell estable de facturació i, per tant, d'ingressos via cànon per al Museu.

Botiga i espais gastronòmics

L'activitat al Museu ha proporcionat a les dues empreses una facturació conjunta de més de 5 milions d'euros, una xifra que representa un 50 % més que el 2024.

Pel que fa al retail, l'augment del 8 % de públic visitant respecte del 2024 ha repercutit directament en l'augment de facturació d'aquesta modalitat, tant a Laie com a Vilaplana: un 7 % i un 22 % més que el 2024, respectivament.

Quant a facturació per esdeveniments, les xifres previstes s'han vist reduïdes; la causa principal ha estat que els espais habitualment disponibles per a lloguer han estat destinats a projectes expositius durant molts dies. Tot i això, respecte del 2024 s'ha facturat un 179 % més en aquesta modalitat.

Quant als ingressos per cànon d'esdeveniments que percep el Museu, aquest 2025 han augmentat en un 95 %. En canvi, els ingressos per cànon de retail s'han vist reduïts en un 6 %. L'explicació és que, tot i facturar més en aquesta modalitat, el nou contracte amb l'operador gastronòmic disposa un percentatge de cànon inferior al del contracte del 2024.

En un cop d'ull

	FACTURACIÓ OPERADOR			INGRESSOS PER CÀNON PER AL MUSEU		
	2024	2025	%	2024	2025	%
Botiga	1.094.961 €	1.175.359 €	+7,34 %	239.132 €	286.469 €	+19,8 %
Espais gastronòmics	2.424.362 €	4.103.965 €	+69 %	533.248 €	577.132 €	+8,23 %
Total	3.519.323 €	5.279.324 €	+50 %	772.380 €	863.601 €	+11,81 %

Posem en marxa la botiga en línia

El 2025 ha estat l'any del llançament de la **botiga en línia del Museu**, que ha començat a operar el 7 de maig. Fins al desembre del 2025, aquest canal ha generat unes vendes de 1.250 €. El 72 % ha correspost a llibres (destaca el catàleg de l'exposició *Tinta contra Hitler* com a producte més venut), i el 28 %, a objectes de Museu.

Per bé que aquestes xifres inicials no són significatives, obrir la botiga en línia representa un pas estratègic a mitjà i llarg termini. Amb el temps, i gràcies a la informació sobre les tendències de compra dels usuaris, podrem ajustar les accions comercials per optimitzar les vendes i millorar l'experiència del visitant.

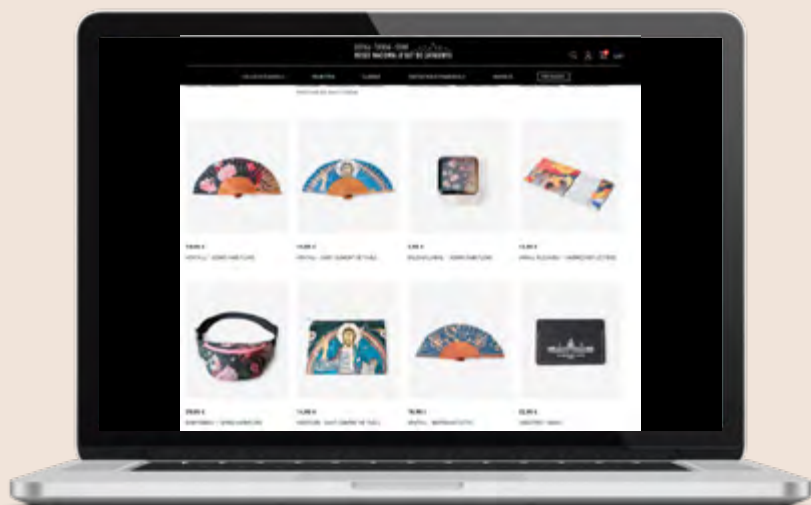
Pel que fa al perfil dels clients, fins ara hem identificat un públic predominantment femení i de més de 55 anys, però serà a mesura que recollim més dades que podrem confirmar si és realment el perfil principal.

De moment, aquest nou canal ens permet guanyar visibilitat de la marca MNAC i de l'operador Laie, especialment a través de les campanyes i accions a les xarxes socials, per contribuir, així, a la projecció del Museu.

Pel que fa a les noves produccions, la botiga ha incorporat el gruix dels articles de la línia corporativa del Palau Nacional planificats durant el 2024, així com els de la línia infantil i d'altres de pensats per complementar la col·lecció d'Anglada-Camarasa, una de les més exitoses.

 Botiga en línia del Museu

La facturació de la botiga i dels espais gastronòmics ha augmentat en un 7 % i un 22 %, respectivament

Les publicacions venudes el 2025 han incrementat en un 23 % les del 2024, i han superat els 68.000 € de facturació

Les 10 publicacions més venudes

1. *The Guide* - 704 unitats
2. *La Guía* - 361 unitats
3. *Tinta contra Hitler. Mario Armengol (CAT)* - 304 unitats
4. *Le Guide* - 231 unitats
5. *La Guia* - 192 unitats
6. *Ink Against Hitler. Mario Armengol* - 176 unitats
7. *Tinta contra Hitler. Mario Armengol (CAST)* - 131 unitats
8. *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible* - 125 unitats
9. *Zurbarán (sobre)natural (CAT)* - 118 unitats
10. *Zurbarán (sobre)natural (CAST)* - 105 unitats

Els tres articles més venuts

1. *Postal Ombres reflectides* - 3.164 unitats
2. *Imant de ceràmica del Palau Nacional* - 1.813 unitats
3. *Imant de La Pedrera* - 1.477 unitats

Els espais gastronòmics es reinventen

Amb l'entrada de Vilaplana —el nou operador—, entre el desembre del 2024 i el gener del 2025, hem fet obres de remodelació i renovació als tres espais gastronòmics del Museu. Però la gran novetat de l'any ha estat la inauguració del Restaurant Absis, el 28 de març. Amb el xef Albert Raurich, la carta s'ha reinventat completament, i aposta per la cuina de tradició mediterrània, pensada tant per als visitants del Museu com per al públic general.

A la roda de premsa, celebrada el 27 de març, periodistes de mitjans especialitzats han pogut degustar la nova carta. Les setmanes següents, hem dut a terme una tasca activa de difusió, amb l'objectiu de donar a conèixer l'oferta del nostre nou espai gastronòmic.

	2022	2023	2024	2025
VENDES RETAIL	1.470.190,06 €	1.564.948,97 €	1.691.245,58 €	2.057.641,00 €
VENDES ESDEVENIMENTS	398.818,37 €	521.625,61 €	733.115,67 €	2.046.324,00 €
TOTAL FACTURACIÓ OPERADOR	1.869.008,43 €	2.086.574,58 €	2.424.361,25 €	4.103.965,00 €
CÀNON FIX	100.000,00 €	100.000,00 €	90.938,00 €	63.756,00 €
CÀNON VARIABLE RETAIL	287.340,42 €	314.697,83 €	306.124,85 €	246.917,00 €
CÀNON VARIABLE ESDEVENIMENTS	99.704,59 €	130.406,40 €	136.183,85 €	266.459,00 €
TOTAL INGRESSOS PER CÀNON	487.045,01 €	545.104,23 €	533.246,70 €	577.132,00 €

Lloguer d'espais i producció d'esdeveniments

Hem acollit 57 esdeveniments i 7 rodatges, tant institucionals com d'empreses privades, i un total de 24.587 convidats.

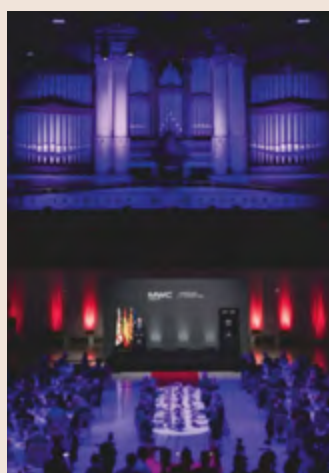
Destaquem:

Premis Planeta (15 d'octubre)

Premis Adwards ISE 2025 (4 de febrer)

Sopar de gala inauguració MWC 2025 (2 de març)

Gala People in Red del Dr. Clotet (12 de maig)

Acte de lliurament de les Creus de Sant Jordi (15 de maig)

Rodatge marca Massimo Dutti (17 de juliol)

Sopar de cloenda del congrés MONDIACULT (28 de setembre)

El lloguer d'espais ha generat uns ingressos de 1.112.330,78 €

Hem atès 4.944 peticions per a esdeveniments i hem fet 313 visites tècniques i comercials

Presentació del nou disc de Rosalía (5 de novembre)

Celebració del 15è aniversari d'inclusió castells (16 de novembre)

Acte d'empresa Transgourmet (12 de novembre)

Presentació del nou model marca Ebro (24 de novembre)

Nit del Turisme de Catalunya (11 de desembre)

Organització i RSC

Medi ambient

Com a institució responsable de la conservació del patrimoni, assumim el compromís de contribuir a una societat millor també des de la nostra política ambiental. En aquest marc, hem implantat un sistema de gestió ambiental que orienta l'activitat amb criteris de respecte per l'entorn i de minimització de l'impacte ambiental. La Declaració Ambiental recull tant la diagnosi com el pla d'acció anual del Museu, basats en la difusió ambiental, la prevenció de la contaminació i la millora contínua. Aquest treball s'inscriu en els estàndards de la norma ISO 14001, obtinguda el juliol del 2011, i del Reglament Europeu EMAS, certificació assolida pel Museu el gener del 2012.

El nostre compromís ambiental es concreta en accions d'eficiència energètica, estalvi d'aigua, economia circular, contractació responsable i mobilitat sostenible, i està avalat per certificacions com ISO 14001 / EMAS i Biosphere, així com també per la nostra adhesió al programa de turisme sostenible

Què fem per reduir el nostre impacte ambiental?

Eficiència energètica

El principal consum energètic del Museu prové de la climatització, la ventilació i la il·luminació.

Què fem per millorar l'eficiència energètica?

- Millora de la **il·luminació en exposicions i oficines**: eliminació de les il·luminacions indirectes i implantació de tecnologia LED en llums directes.
- **Programació horària** de la il·luminació i la climatització a les zones amb obres d'art (a través d'un estudi realitzat per l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva sobre les necessitats mínimes de conservació de les obres d'art), així com a les oficines.
- **Detectors de presència** a les sales d'exposicions perquè s'apaguin els llums si no hi ha públic.
- **Sistema de monitoratge** de control de les consignes de climatització.
- Instal·lació de variadors de freqüència per **reduir la velocitat dels ventiladors de la climatització**.
- **Aturades de la maquinària** de fred i calor en funció de la temperatura i la humitat interior i exterior.
- Contractació d'**energia elèctrica 100 % d'origen renovable**.
- **Actuacions tècniques** en maquinària que ajuden a reduir el consum: millora de l'aïllament, canvis de cremadors, etc.
- Actualització de totes les **neveres** antigues per nous aparells més **eficients A+++**.
- Eliminació d'**impressores** individuals. Ús d'**equips multifunció** més eficients.
- Obtenció de la **ISO 50001 de gestió energètica** a través de l'empresa de manteniment contractada pel Museu.
- Instal·lació d'una **nova caldera** més eficient.
- **El 2025, hem augmentat el consum d'electricitat en un 3,8 %, i hem consumit un 13,8 % més de gas, a causa d'unes condicions meteorològiques adverses i una major activitat.**

Aigua

Els consums més rellevants d'aigua del Museu provenen, en primer lloc, de la humectació, i, en segon lloc, de l'ús dels banys.

Què fem per optimitzar el consum d'aigua?

- **Sistemes que afavoreixen l'estalvi d'aigua**: aixetes amb airejadors i temporitzadors a tot el Museu, i doble descàrrega als nous lavabos de la Sala Oval.
- **Rec eficient (anul·lat a causa de l'estat de sequera)**:
 - Canvi de canonades de PVC per polietilè a fi d'evitar trencaments i fuites.
- Instal·lació de sensors de pluja.
- Instal·lació de difusors de baix cabal.
- Plantació d'espècies de baixa demanda hídrica.
- Programació del rec en funció de l'època de l'any i la climatologia.
- Control diari del consum, amb **comptadors sectoritzats** per detectar fuites.
- **El 2025, hem consumit un 25,6 % més, a causa de l'augment de visitants.**

Economia circular

Mesures ambientals adoptades per al foment de l'economia circular:

- Implantació d'un **sistema eficaç de segregació de residus interns**:
 - Protocol de recollida i gestió de residus especials.
 - Illes de segregació de residus per a usuaris i treballadors.
 - Instal·lació d'un punt net del Museu senyalitzat i amb contenidors de segregació: fusta, ferralla, envasos, paper, vidre i RAEE.
- Sistema de **reutilització de fullets** a la sortida del Museu.
- Ús de **codis QR** per reduir la producció de fullets.
- **Reutilització de materials expositius**: material inventariat i ubicat al magatzem.
- **Parets mòbils reutilitzables a les exposicions per reduir la compra de fusta**.
- Reducció progressiva del **consum de paper en oficines**: digitalització de l'arxiu **documental i impressions amb control de targeta individual**.
- **Reducció** dels tiratges de les publicacions.
- **Donacions puntuals** de material expositiu per a altres museus i centres educatius.

Contractació i concessions

Ambientalització dels contractes:

- **Eliminació de productes d'un sol ús de plàstic** a la cafeteria i bar, i substitució per materials compostables o reciclables.
- **Ús de productes de neteja ecològics** en el contracte de neteja.
- **Certificació energètica** de les màquines de venda automàtica i reducció d'envasos.
- Aplicació de la **normativa UE** als camions dels **transports de les d'obres d'art i ambientalització dels embalatges**.
- Ús de **materials sostenibles, control de l'energia i l'aigua, i segregació dels residus** en els contractes d'obres.
- **Materials sostenibles i segregació** dels residus als muntatges d'**exposicions**.
- Ús d'**alternatives naturals i ecològiques** al contracte de **pintura**.
- A les **publicacions, reducció de gramatges, paper reciclat o ecològic i sense plastificats**.

Mobilitat sostenible

- **Aparcament de bicicletes segur** per als treballadors.
- Millora de **la il·luminació i desbrossament dels accessos** per facilitar l'arribada caminant.
- Implantació d'un **pla de mobilitat sostenible**.

Reconeixements ambientals

El MNAC compta amb certificacions i reconeixements que aporten prestigi a la institució.

SR10-0004/2013

Consultar les declaracions ambientals del nostre comportament ambiental, publicades anualment amb detall.

 Responsabilitat Social i Ambiental

RSC Responsabilitat Social

Programa d'objectius del sistema de la responsabilitat social corporativa del MNAC (objectius 2023-2025)

Les exposicions i activitats que es gesten des del MNAC destaquen pel caràcter social, d'implicació i compromís. El Museu participa en els debats com a membre actiu de la societat, aporta opinió i incentiva l'esperit crític. Alhora, es fa ressò de la conflictivitat i de l'expressió del dolor i la crítica de les persones afectades per situacions de guerra, injustícia i exclusió social. Aquests objectius estan alineats amb l'Estratègia i el Pla d'acció 2019-2022, prorrogat al 2023.

Els últims anys, el Museu ha incorporat de manera molt notable aspectes socials en els projectes i programes que proposa. La RS i les mesures mediambientals formen part intrínseca de l'acció museística actual

OBJECTIU 1

Crear comunitat

OBJECTIU 2

Ampliar la col·laboració en el programa Arts en Salut

OBJECTIU 3

Reduir les emissions a l'atmosfera en un 20 % el 2026 respecte al 2024

OBJECTIU 4

Reduir el consum d'aigua en un 5 % el 2025 respecte al 2022

OBJECTIU 5

Reduir el consum d'energia en un 5 % el 2025 respecte al 2023

OBJECTIU 6

Estabilitzar el personal interí del Museu

Patrocini

Gràcies a la complicitat, el compromís i la visió filantròpica d'entitats públiques i privades, el Museu es continua consolidant, un any més, com un espai viu, obert i connectat amb el món.

L'activitat del 2025 ha estat marcada per l'impuls del Nou MNAC, una transformació estratègica que ens permet avançar cap a un museu àgora del segle XXI, vinculat als grans debats contemporanis i amb una clara vocació internacional. En aquest camí, comptem amb l'acompanyament d'institucions públiques i entitats privades que, amb la seva generosa col·laboració, contribueixen de manera decisiva a fer possible tota la nostra activitat i a consolidar el MNAC com una plataforma de coneixement i de projecció de l'art català al món.

Gràcies a aquest suport, podem impulsar exposicions temporals de referència, garantir la conservació i recerca del patrimoni, i desplegar una oferta cultural i educativa diversa, inclusiva i accessible, amb una atenció especial als col·lectius més vulnerables.

La suma d'esforços entre el Museu i els seus patrocinadors i col·laboradors es reflecteix en el conjunt de l'activitat, i ens permet continuar avançant cap a un Museu més obert, participatiu i plenament compromès amb la seva funció social

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Tot comença mirant una obra d'art.
El Museu també és un lloc de connexió entre les persones.

GRÀCIES PEL VOSTRE SUPORT!

Mecenes

Fundació "la Caixa"

Benefactors

FUNDACIÓN
PALARQ
PALEONTOLOGÍA Y ARQUEOLOGÍA

Damm
Fundació

Naturgy

SANTA & COLE

Protectors

Fira Barcelona

tram

laie cultura responsable

magma cultura

Mitjans

ara betevé EL 2 NOU P el Periódico EL PUNT AVUI+ LAVANGUARDIA Regió7 SEGRE 2 Bcat THE NEW BARCELONA POST TimeOut BARCELONA

Consorti

Generalitat de Catalunya

Barcelona Capital Cultural i Científica

Barcelona

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

El Museu Nacional d'Art de Catalunya és una institució beneficiària de la Llei 29/2002, de 23 de desembre del règim fiscal de les entitats sense finalitat lucrativa i dels incentius fiscals al mecenatge.

Amics del Museu Nacional

El 2025 hem continuat treballant per oferir a la comunitat d'Amics un espai de relació propera amb el Museu. Hem consolidat la comunitat i reforçat la nostra vocació de ser un referent en la difusió del patrimoni històric, artístic i cultural, i alhora hem fomentat la participació, el coneixement i el vincle emocional amb el Museu.

Les exposicions temporals han continuat sent el motor de la nostra agenda, al voltant de les quals hem proposat visites comentades, conferències i propostes exclusives pensades per als amics i amigues. A més, hem contribuït a potenciar la voluntat del Museu d'obrir-se a noves mirades i disciplines, amb iniciatives que han connectat l'art amb altres camps del coneixement i amb el context contemporani. Un any més, les sortides culturals i els viatges han estat clau per ampliar horitzons i enfortir els vincles entre els membres

de la comunitat, així com per dur el coneixement de la col·lecció del MNAC més enllà de les sales del Museu.

Pel que fa al mecenatge, el 2025 ha estat un any de continuïtat en el suport al Museu, amb una implicació activa dels Amics com a agents actius en la preservació i l'enriquiment de les col·leccions. Aquest suport s'ha concretat en la compra del dibuix *Grup de captaires davant el temple de la Sagrada Família*, de Ricard Opisso.

**Els Amics del MNAC
reforcen l'arrelament
social i el vincle
del Museu amb la
ciutadania**

Una comunitat d'Amics compromesos i actius

Aquest any, el col·lectiu d'Amics s'ha mantingut pràcticament estable respecte de l'any anterior, amb un total de 3.233 membres.

Els ingressos totals per aportacions particulars han crescut notablement i han arribat als 207.762 €, mentre que les aportacions dels membres corporatius han augmentat de 42.500 € a 47.500 €. A més, cal sumar-hi la contribució de 50.000 € de la Fundació ACS com a empresa col·laboradora.

Les activitats dels Amics

Enguany, la participació dels amics i amigues en les activitats organitzades pel MNAC ha estat molt notable, la qual cosa confirma l'interès i la vinculació d'aquesta comunitat amb la programació del Museu. Un total de 2.467 membres (76 %) han participat, com a mínim, en una activitat, d'entre els quals 1.920 han participat en més d'una proposta. Destaquem:

- **La col·lecció en un mos.** Visites en profunditat a les col·leccions del Museu conduïdes per diverses veus especialitzades.
- **Visites amb el comissari a les exposicions temporals.** Trobades exclusives amb els comissaris de les exposicions temporals, que permeten aprofundir en el relat curatorial, el procés de recerca i les claus interpretatives de cada mostra.
- **Visites a les exposicions temporals amb el Museu tancat.** Visites més íntimes a les mostres, en un entorn privilegiat i amb aforament reduït.
- **Visites a la col·lecció permanent relacionades amb la programació temporal del Museu.**
- **Sortides relacionades amb l'activitat del Museu.** Visites a altres equipaments culturals vinculats a la col·lecció del Museu.
- **Cicles de conferències.** Dedicats a explorar en profunditat les tesis de les exposicions temporals i de la col·lecció. Enguany ha estat especialment rellevant el cicle organitzat al voltant de l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*, en el qual han participat experts en disciplines diverses.
- **Visita nous Amics.** Visita de benvinguda adreçada als nous membres, que inclou una visita guiada al Museu i la presentació dels programes, serveis i activitats dels Amics.

Hem organitzat 81 activitats, amb 7.736 inscripcions (7.546 a les activitats presencials i 190 a les activitats en línia)

El programa anual d'activitats ha generat un benefici de 53.307,93 €

Conferència "Francisco de Zurbarán, inventor d'imatges", a càrrec de Javier Portús Pérez, dins del cicle *El temps de Zurbarán: passat barroc, present viu*

Vista al Museu Picasso, *De Montmartre a Montparnasse. Artistes catalans a París, 1889-1914*

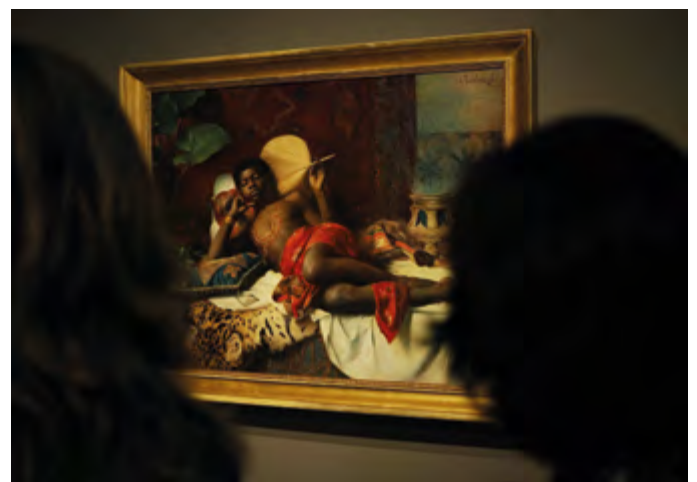
Visita a porta tancada a càrrec dels comissaris a l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*

Visita al Museu dins de *La col·lecció en un mos: "Marià Fortuny. 150 anys de la mort d'un geni"*, a càrrec de Santi Mercader, historiador de l'art

Conferència "De 'Frare en èxtasi' a 'Sant Francesc d'Assís segons la visió del papa Nicolau V'. Descobertes a l'obra de Zurbarán i procés de restauració", a càrrec de Carme Ramells Cabrelles, dins del cicle *El temps de Zurbarán: passat barroc, present viu*

Jove en un interior, Josep Maria Tamburini. Obra adquirida pels Amics l'any 2024

Viatges. Els Amics del MNAC al món

Un any més, els Amics han tingut l'oportunitat de posar en relació la col·lecció del MNAC amb propostes museístiques d'arreu d'Europa. Han pogut acompanyar la versió de sant Francesc que conserva el MNAC fins a la ciutat de Lió, amb motiu de l'exposició *Zurbarán. Réinventer un chef-d'oeuvre*, celebrada al Musée des Beaux-Arts de la ciutat, i han viatjat fins a París per aprofundir en la vida i l'obra de l'artista Suzanne Valadon. També han descobert la ciutat de Torí, el patrimoni medieval de la Ribagorça i el barroc de Porto, i han commemorat l'Any Cézanne a Ais de Provença visitant l'exposició *Cézanne au Jas de Bouffan*, al Musée Granet.

Un nou dibuix de Ricard Opisso a la col·lecció

Amb la seva contribució i suport constant, els Amics particulars i els Membres Corporatius ajuden a fer créixer les col·leccions del MNAC, per reforçar el llegat artístic del nostre país. El 2025, aquest impuls compartit ha resultat en la compra de *Grup de captaires davant el temple de la Sagrada Família*, de Ricard Opisso. Els Amics han adquirit aquesta obra gràcies al suport i el compromís d'Exea Impact - Fundació de la família Puig, i a la Fundació Amics del MNAC. L'adquisició del dibuix enriqueix de manera significativa la representació d'un dels dibuixants més prolífics i influents de l'art català de les primeres dècades del segle xx, figura clau en el desenvolupament del dibuix d'il·lustració i de l'humor gràfic a Catalunya.

Altres col·laboracions especials

En el marc de les col·laboracions amb el grup de museus Articket, hem organitzat dues visites comentades: el 7 de maig, Àlex Mitrani i Joan Yeguas ens han conduït per l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*, i el 10 de setembre hem ofert, als Amics de la Fundació Joan Miró, una visita a l'exposició *Francesc d'A. Galí. El mestre invisible*.

Entrevista a Pepe Serra, director del MNAC

¿Què projectes de 2025 han sido els significatius per el seu uso y papel su público?

Durante 2025, el MNAC ha presentado un conjunto de proyectos con un alto grado de experimentación museográfica, que reflejan la profunda transformación que vivimos en el camino hacia la ampliación y hacia un nuevo modelo de museo. A través de estos proyectos, el Museo ha querido abordar cuestiones centrales del presente — como la guerra, el feminismo o el ecologismo—, y se han generado nuevos espacios de debate más allá de las cronologías y los cánones tradicionales, siempre con las personas en el centro.

Uno de los grandes retos de los museos hoy en día es saber responder a su tiempo, y las exposiciones de 2025 lo han hecho desde registros muy diversos. *Zurbarán (sobre)natural* ha abierto una reflexión sobre la espiritualidad, una dimensión que interpela con fuerza a las generaciones más jóvenes y que a menudo queda fuera de los relatos museísticos. Además, ha incorporado la visión de artistas contemporáneos con obras de Alfons Borrell, Toni Catany, Joan Hernández Pijuan, Josep Guinovart, Aurèlia Muñoz, Marta Povo y Antoni Tàpies, así como de Antoni Llena y Eulàlia Valladosera, que han creado obras expresamente para la exposición.

La exposición *Tinta contra Hitler* daba a conocer entre el gran público al caricaturista catalán Mario Armengol. La muestra conectaba al visitante con un pasado que sigue resonando con una intensidad particular en el contexto actual. De forma muy especial, quiero destacar *DES DEL CENTRE*, la gran instalación audiovisual de Eugènia Balcells en la Sala Oval, que nos invitaba a mirar con una perspectiva 360° el mundo que nos rodea.

Y a esta línea se suma el artista Marcel·lí Antúñez, quien, con una propuesta crítica y experimental, abordaba la cuestión medioambiental desde una perspectiva colaborativa, a partir de la participación del público.

En conjunto, estos proyectos muestran un Museo que multiplica los puntos de vista y que desea conectar con las inquietudes reales del público.

¿Cuál es hoy la función social del MNAC?

La misión del Museo es de servicio público, y esta condición orienta todo el proyecto. El objetivo es responder a las necesidades reales de las personas y garantizar el ejercicio efectivo de los derechos culturales a través de la educación, la inclusión y el cuidado, para consolidar al MNAC como un espacio de encuentro, cohesión y bienestar individual y colectivo.

En este sentido, el programa de acción comunitaria es una prioridad. El MNAC ha consolidado una línea de trabajo que permite colaborar de forma continuada con agentes sociales y artísticos y con el vecindario. Un ejemplo destacado es el proyecto Comunidad 360°, que, en su primera edición, ha implicado a 14 entidades, asociaciones y equipamientos de los barrios de Sants, la Marina y el Poble-sec.

Paralelamente, la relación entre cultura y salud, que empezó a emerger hace aproximadamente una década, se ha convertido hoy en un eje central. El MNAC está especialmente bien posicionado en este ámbito, como demuestra la celebración del encuentro internacional Healing

Arts Barcelona, que tuvo lugar en el Museo el pasado septiembre. Este trabajo refuerza la concepción del equipamiento como un espacio de cuidado y bienestar, un lugar donde estar —y no solo por el que transitar—, que tiene relación también con cuestiones emergentes como la seguridad o los refugios climáticos.

¿Los usos viven un momento de profunda revisión. ¿Cuál papel juega el MNAC en estos debates y cómo se enmarca en este contexto el conflicto de Sijena?

El MNAC participa activamente en los grandes debates que hoy interpelan a los museos, tanto a escala europea como global, y lo hace en primera línea, conjuntamente con las principales instituciones de referencia. Los museos viven desde hace unos años una transformación acelerada que implica revisar las formas de gobernanza, los fundamentos mismos de la institución museística, la relación con las comunidades y los artistas, así como la legitimidad de las colecciones.

Transformar el Museo significa examinar de forma crítica cómo se construye el relato: quién decide qué se muestra, desde dónde se interpreta y qué miradas quedan fuera. Esto supone cuestionar el canon, multiplicar los puntos de vista e incorporar narrativas hasta ahora silenciadas u olvidadas, como hacemos desde hace unos años. También implica asumir el conflicto y la memoria histórica como parte inseparable del trabajo museístico, en coherencia con una institución que revisa su papel como servicio público.

Estas cuestiones se están abordando con especial rigor en el ámbito de la colección del periodo de la Guerra Civil y de los depósitos procedentes de la dictadura, como parte de una reflexión crítica y sostenida sobre el rol del Museo hoy.

Sin embargo, el caso de Sijena es muy específico y no se inscribe plenamente en estos debates estructurales. Pero la posición del Museo ha sido siempre clara y coherente: la prioridad absoluta es la conservación de la obra. Este es el punto en el que nos encontramos actualmente, en un proceso que ya hace más de diez años que dura, que desgraciadamente está judicializado y en el que las cuestiones que acaban prevaleciendo no son las técnicas.

¿Y cómo se articula el proyecto de ampliación del MNAC con esta transformación?

La ampliación del MNAC parte de una idea muy clara: situar a las personas en el centro. En los últimos años, los museos han asumido una misión más exigente, en la que la dimensión social ya no es opcional. El trabajo que estamos desarrollando implica una profunda transformación de la institución, que revisa de forma crítica su rol, su función y su identidad, pero siempre desde la colección y desde los artistas.

Es, necesariamente, una forma de trabajar colaborativa, abierta a diferentes miradas, alianzas y complicidades.

En este marco, el Museo ya trabaja en el programa público que desplegaremos a lo largo de 2026, con el objetivo de abrir un debate compartido sobre la transformación del MNAC y permitir que la ciudadanía pueda seguir este proceso de cambio y participar en la construcción del nuevo Museo.

Interview with Pepe Serra, director of the MNAC

Which projects in 2025 have been the most significant for the Museum and for its public?

Throughout 2025, the MNAC presented a series of projects with a strong experimental approach that reflect the profound transformation we are undergoing as the Museum moves towards its expansion and a new museum model. Through these projects, the Museum sought to address some of the key issues of our time, including war, feminism and environmentalism. They also created new spaces for debate beyond traditional chronologies and canons, always keeping people at the centre.

One of the biggest challenges museums face today is knowing how to respond to the times they live in, and the exhibitions of 2025 did this in very different ways. *Zurbarán (super)natural* opened up a reflection on spirituality, a dimension that speaks strongly to younger generations but often falls outside traditional museum narratives. The exhibition also brought together the perspectives of contemporary artists through works by Alfons Borrell, Toni Catany, Joan Hernández Pijuan, Josep Guinovart, Aurèlia Muñoz, Marta Povo and Antoni Tàpies, as well as Antoni Llena and Eulàlia Valllosera, who created works specifically for the exhibition.

Ink against Hitler introduced the Catalan caricaturist Mario Armengol to a wider audience. The exhibition connected visitors with a past that continues to resonate strongly today. I would also particularly like to highlight *FROM THE CENTER*, Eugènia Balcells' large-scale audiovisual installation in the Sala Oval, which invited us to look at the world around us from a 360-degree perspective.

The artist Marcel·lí Antúnez also explored these questions through a critical and experimental proposal that approached environmental issues from a collaborative perspective based on public participation.

Taken together, these projects show a Museum that broadens perspectives and seeks to connect with the real concerns of its audiences.

What is the MNAC's social role today?

The Museum's mission is one of public service, and that shapes everything we do. Our aim is to respond to people's real needs and ensure access to culture through education, inclusion and care, strengthening the MNAC as a place for encounter, cohesion and individual and collective wellbeing.

In this respect, community action is one of our priorities. The MNAC has developed an ongoing line of work that supports continued collaboration with social and artistic organisations, as well as local communities and residents. An outstanding example is the Community 360° project, which, in its first edition, involved fourteen organisations, associations and community spaces across the neighbourhoods of Sants, La Marina and Poble-sec.

At the same time, the relationship between culture and health, which first began to emerge around a decade ago, has now become a central focus. The MNAC is particularly active in this field, as shown by the

Healing Arts Barcelona international meeting held at the Museum last September. This work strengthens the idea of the Museum as a place of care and wellbeing, somewhere people can spend time rather than simply pass through. It also connects with emerging issues such as safety and climate refuge.

What issues are currently going through a period of profound reassessment. What role does the MNAC play in these debates and how does the Sijena dispute fit into this context?

The MNAC plays an active role in the major debates currently shaping museums at both European and international level, working alongside leading institutions in the field. Museums have undergone rapid change in recent years. This has involved rethinking governance models, the foundations of the museum institution itself, relationships with communities and artists, and the legitimacy of collections.

Transforming the Museum means critically examining how narratives are constructed. It means asking who decides what is shown, from which perspective it is interpreted, and which viewpoints are left out. It means questioning established canons, broadening perspectives and bringing in narratives that have until now been silenced or forgotten, as we have been doing for several years. It also means recognising conflict and historical memory as an integral part of museum work, in keeping with an institution that is rethinking its role as a public service.

These issues are being addressed with particular care in relation to works from the Spanish Civil War period and collections deposited during the dictatorship, as part of an ongoing critical reflection on the Museum's role today.

The Sijena case, however, is a very specific one and does not fit fully within these broader structural debates. Even so, the Museum's position has always been clear and consistent: the absolute priority is the conservation of the artwork. This is where we currently stand in a process that has now lasted for more than ten years and which, unfortunately, has become tied up in legal proceedings, with technical considerations too often taking second place.

How does the MNAC expansion project connect with this transition?

The expansion of the MNAC starts from a very clear idea: putting people at the centre. In recent years, museums have taken on a more demanding role in which the social dimension is no longer optional. The work we are carrying out involves a profound rethinking of the institution, critically examining its role, purpose and identity, while always beginning with the collection and with artists.

This necessarily involves a collaborative way of working that is open to different perspectives, partnerships and collaborative relationships.

Within this framework, the Museum is already developing the public programme that will run throughout 2026, with the aim of opening up a shared conversation around the MNAC's transformation and allowing people to follow this process of change and take part in shaping the new Museum.

Col·laboracions amb museus i entitats

Des del MNAC agraïm als museus i les entitats col·laboradores el seu interès per impulsar serveis, projectes i activitats compartits que contribueixen a difondre i posar en valor el patrimoni artístic català.

MUSEUS I EQUIPAMENTS CULTURALS DE CATALUNYA

Amics de la Fotografia de la Casa del Relotge
 Biblioteca Museu Víctor Balaguer
 Centre Cívic Casa del Relotge
 Centre Cívic Cotxeres-Casinet
 Centre Cívic El Sortidor
 Centre Cultural Albareda
 Centre d'Art Cal Massó
 Centre d'Art Tecla Sala
 Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
 Espai Calàbria 66
 Espai Jove La Bàscula
 Espai La Bayka
 Filmoteca de Catalunya
 Fundació Joan Miró
 MACBA - Museu d'Art Contemporani de Barcelona
 Mercat de les Flors
 Museu Abelló
 Museu Apel·les Fenosa
 Museu d'Arqueologia de Catalunya
 Museu d'Art de Cerdanyola
 Museu d'Art de Girona
 Museu d'Art de Sabadell

Museu d'Art Medieval (MEV)
 Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona (MAMT)
 Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida (MORERA)
 Museu de Badalona
 Museu de Ciències Naturals de Barcelona
 Museu de Granollers
 Museu de la Garrotxa
 Museu de l'Empordà
 Museu de Lleida
 Museu de Montserrat
 Museu de Reus
 Museu de Sitges
 Museu de Tortosa
 Museu de Valls
 Museu Diocesà i Comarcal de Solsona
 Museu Etnològic i de Cultures del Món
 Museu Marítim de Barcelona
 Museu Memorial de l'Exili
 Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch
 Museu Picasso de Barcelona
 Museu Tàpies
 Museus d'Esplugues

ORGANISMES I ENTITATS DE CATALUNYA

48h Open House Barcelona	Catalunya	Hospital Universitari Vall d'Hebron
Agència Catalana de Turisme	Departament d'Educació, Generalitat de Catalunya	Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC)
Agència de Salut Pública de Barcelona	Diputació de Barcelona	Institut Consell de Cent
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Districte de Sants-Montjuïc	Institut de Cultura de Barcelona (ICUB)
Ajuntament de Reus	Edualter	Institut d'Estudis Catalans
Aprenem Compartint	Escola Cal Maiol	Institut del Teatre
Arxiu General de la Diputació de Barcelona	Escola EINA - Centre Universitari de Disseny i Art de Barcelona	Institut Escola ARTS
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	Escola Ítaca	Institut Escola Oriol Martorell
Arxiu Nacional de Catalunya	Escola Joso - Centre de Còmic i Arts Visuals	Institut Jaume Balmes
Ateneu Barcelonès	Escola La Muntanyeta	Pla Comunitari de la Marina - Zona Franca
Ateneu d'Oficis de Poble-sec	Escola Maristes Anna Ravell	Pla Comunitari del Poble-sec
Biblioteca de Catalunya	Escola Massana	Pla d'Acollida Poble-sec per a tothom
Biblioteca Joan Miró	Escola Mossèn Jacint Verdaguer	Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya (PAAC)
Biblioteques de Barcelona	Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya	Plataforma Vértices
CAP Les Hortes	Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)	Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta
Centre de Recursos Pedagògics (Les Corts, Sant Andreu)	Escoles Garbí	Serveis Socials del Poble-sec
Centre Residencial Creu de Molers (Sant Joan de Déu)	Espai Imagina't	Taller de Músics
Connectats - Agència cultural cooperativa	Festival Barcelona Obertura	Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Consell d'Innovació Pedagògica (CIP)	Festival IF Barcelona	Universitat de Barcelona (UB)
ConSORCI de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)	Fundació d'Atenció Primària CAMFIC	Universitat de Girona (UdG)
ConSORCI de Turisme de Barcelona	Fundació Palau	Universitat de Lleida (UdL)
Cooperasec	Gresol Cultural Poble-sec	Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
Coordinadora d'Entitats del Poble-sec	Hospital Clínic de Barcelona	Universitat Pompeu Fabra (UPF)
Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya		Universitat Rovira i Virgili (URV)

MUSEUS I ENTITATS ESTATALS I INTERNACIONALS

Artium Museoa (Vitoria-Gasteiz)	Museo de Arte Abstracto Español (Fundación Juan March, Conca)	Musée des Beaux-Arts de Lyon
Asociación de Museólogos de la Iglesia en España (AMIE)	Museo de Bellas Artes de Bilbao	Museum of Fine Arts Boston
Diputació de València	Museo de Bellas Artes de Sevilla	Sapienza Università di Roma
Fundación Museo Evaristo Valle	Museo de la Iglesia (Catedral d'Oviedo)	Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne
Instituto Teológico de Murcia (OFM)	Museo de las Bellas Artes de Granada	Universitat de Ginebra
Jameel Arts & Health Lab	Museo Nacional del Prado	

**MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA**

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

Fes-te Amic del Museu!
www.amicsmuseunacional.org

 **Generalitat
de Catalunya**

 GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA

Un Museu compromès

 **Barcelona
Capital Cultural
i Científica**

Barcelona

